

НАРАЧАТЕЛ:

ДПЕЕ ГИМ ЕНЕРГЕТИКА ДОО СКОПЈЕ

ЛОКАЦИЈА:

КО СУШЕВО, ОПШТИНА ШТИП

ПРЕДМЕТ:

**ИЗВЕШТАЈ ЗА СТРАТЕГИСКА ОЦЕНА НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА за
ПЛАНСКА ПРОГРАМА ЗА ИЗРАБОТКА НА УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН ОД
ДРЖАВНО ЗНАЧЕЊЕ, ЗА ИЗГРАДБА НА ФОТОВОЛТАИЧНА ЕЛЕКТРАНА
СО НАМЕНА Е1.13 НА ДЕЛ ОД КП 1/1 И КП 4, КО СУШЕВО, ОПШТИНА ШТИП
СПОРЕД ИЗДАДЕНИ УСЛОВИ ЗА ПЛАНИРАЊЕ со површина од 55 ха**

Нацрт извештај

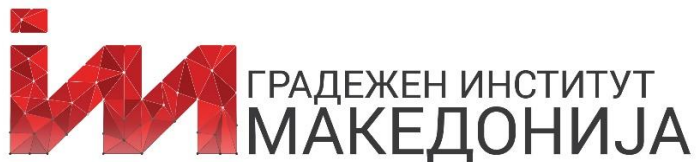
ПРОЕКТ:

ЖИВОТНА СРЕДИНА

ЖС

ТЕХНИЧКИ БРОЈ: ПРР047-09-25

СКОПЈЕ, СЕПТЕМВРИ 2025

ул. „Дрезденска“ бр. 52, 1000 Скопје
Република Северна Македонија

тел: 02 3066 816 | 02 3066 833

факс: 02 3066 828

web: www.gim.com.mk

e-mail: gim@gim.com.mk

Нарачател:	ДПЕЕ ГИМ ЕНЕРГЕТИКА ДОО СКОПЈЕ	
Број на договор / понуда:		
Предмет:	ИЗВЕШТАЈ ЗА СТРАТЕГИСКА ОЦЕНА НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА за ПЛАНСКА ПРОГРАМА ЗА ИЗРАБОТКА НА УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН ОД ДРЖАВНО ЗНАЧЕЊЕ, ЗА ИЗГРАДБА НА ФОТОВОЛТАИЧНА ЕЛЕКТРАНА СО НАМЕНА Е1.13 НА ДЕЛ ОД КП 1/1 И КП 4, КО СУШЕВО, ОПШТИНА ШТИП СПОРЕД ИЗДАДЕНИ УСЛОВИ ЗА ПЛАНИРАЊЕ со површина од 55 ха Нацрт извештај	
Место:	КО СУШЕВО ОПШТИНА ШТИП	
Изготвувач на проект:	ГРАДЕЖЕН ИНСТИТУТ МАКЕДОНИЈА А.Д. – СКОПЈЕ	
Одговорен изготвувач:	М-р ГАБРИЕЛА ДУДАНОВА ЛАЗАРЕВСКА, дипл. инж. техн.	
Завод Проектирање:	Датум:	СЕПТЕМВРИ 2025
	Технички број:	ПРР047-09-25

Оперативен директор на Завод Проектирање	Генерален Директор,
Александра Трајковска, дипл. инж. арх.	Влатко Иванов, дипл. маш. инж.

ИЗВЕШТАЈ ЗА СТРАТЕГИСКА ОЦЕНА НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА ЗА ПЛАНСКА ПРОГРАМА ЗА ИЗРАБОТКА НА УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН ОД ДРЖАВНО ЗНАЧЕЊЕ, ЗА ИЗГРАДБА НА ФОТОВОЛТАИЧНА ЕЛЕКТРАНА СО НАМЕНА Е1.13 НА ДЕЛ ОД КП 1/1 И КП 4, КО СУШЕВО, ОПШТИНА ШТИП СПОРЕД ИЗДАДЕНИ УСЛОВИ ЗА ПЛАНИРАЊЕ со површина од 55 ха.

ЦЕНТРАЛЕН
РЕГИСТАР
НА РЕПУБЛИКА
СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

лица

Трговски регистар и регистар на други правни

www.crm.com.mk

Број: 0809-50/150020250109180

Датум и време: 25.3.2025 г. 13:06

ПОТВРДА
за регистрирана дејност

ТЕКОВНИ ПОДАТОЦИ ЗА СУБЈЕКТОТ	
ЕМБС:	4067533
Назив:	Градежен институт МАКЕДОНИЈА АД-Скопје
Седиште:	ДРЕЗДЕНСКА бр.52 СКОПЈЕ - КАРПОШ, КАРПОШ

ПОДАТОЦИ ЗА РЕГИСТРИРАНА ДЕЈНОСТ	
Предмет на работење:	Регистрирана е општа клаузула за бизнис
Приоритетна дејност/ главна приходна шифра:	71.120 - Инженерски дејности и поврзано техничко советување
Други дејности во внатрешниот промет:	Нема
Евидентирани дејности во надворешниот промет:	Има
Одобренија, дозволи, лиценци, согласности:	Лиценца за вршење на енергетска контрола од Министерство за економија на Република Македонија бр.12-440/2 од 23.01.2015 година. Лиценца А за проектирање на градби од прва категорија од Министерство за транспорт и врски на Република Македонија број П.003/А од 12.02.2016 година, со важност до 12.02.2023 година. Лиценца А за изведувач на градби од прва категорија од Министерство за транспорт и врски на Република Македонија број И.002/А од 12.02.2014 година, со важност до 12.02.2021 година. Лиценца А за ревизија на проектна документација од прва категорија од Министерство за транспорт и врски на Република Македонија број Р.014/А од 26.01.2017 година, со важност до 26.01.2024 година. Лиценца А за надзор на изградбата на градби од прва категорија од Министерство за транспорт и врски на Република Македонија број Н.001/А од 12.02.2016 година, со важност до 12.02.2023 година. Лиценца Б за проектирање на градби од втора категорија од Министерство за транспорт и врски на Република Македонија број

Број: 0809-50/150020250109180

Страна 1 од 3

	П.006/Б од 12.02.2016 година, со важност до 12.02.2023 година. Лиценца Б за изведувач на градби од втора категорија од Министерство за транспорт и врски на Република Македонија број И.002/Б од 12.02.2014 година, со важност до 12.02.2021 година. Лиценца Б за надзор на изградбата на градби од втора категорија од Министерство за транспорт и врски на Република Македонија број Н.001/Б од 12.02.2016 година, со важност до 12.02.2023 година. Лиценца за управител на градба од Министерство за транспорт и врски на Република Македонија број 018 од 05.02.2015 година, со важност до 05.02.2022 година. Лиценца за изработување на урбанистички планови од Министерство за транспорт и врски на Република Македонија број 0065 од 28.02.2013 година, со важност до 28.02.2023 година. Овластување за изработка на геолошка документација, изведуваче и надзор на геолошки истражувања број 11 од Министерство за економија на Република Македонија од 27.03.2015 година. Овластување за изработка на рударски проекти за површинска и подземна експлоатација, преработка на минерални сировини и други рударски проекти од областа на рударството број 4 од Министерство за економија на Република Македонија од 17.04.2015 година. Сертификат за акредитација на Лабораторија за испитување на градежни материјали Бр.ЛТ 014 од Институт за акредитација на Република Македонија од 03.07.2017 година, со важност до 02.07.2021 година. Сертификат за Систем за Управување според ЕН ИСО 9001:2015 од ТИВ АВСТРИЈА ЦЕРТ ГМБХ, Сертификат бр.20100151436369, валиден до 30.06.2018 година. Сертификат за Систем за Управување според ЕН ИСО 14001:2015 од ТИВ АВСТРИЈА ЦЕРТ ГМБХ, Сертификат бр.20104141412095, валиден до 29.12.2020 година. Сертификат за Систем за Управување според ОХСАС 18001:2015 за проектирање и надзор на реализација на проекти, вршење на поправка и санирање на различни градежни објекти, проверка на материјали, тестирање и геотехнички и сертификациско тело, од ТИВ АВСТРИЈА ЦЕРТ ГМБХ, Сертификат бр.20116131319723, валиден до 23.05.2019 година. Решение број 01-975/2 од 19.07.2016 година од Инженерска Комора на Црна Гора за заверување на Лиценца број П.003/А од 12.02.2016 година, издадена од Министерство за транспорт и врски на Република Македонија, за изработка на проекти за архитектура на објекти, проекти за внатрешна архитектура, проекти за внатрешни инсталации на водовод и канализација, проекти за уредување на теренот, проекти за градежни конструкции за објекти на високоградба, објекти за сообраќај, објекти на хидротехника, мостови и тунели и проекти за електро-инсталации со јака струја. Решение број 01-1204/2 од 28.09.2016 година од Инженерска Комора на Црна Гора за заверување на Лиценца број П.003/А од 12.02.2016 година, издадена од Министерство за транспорт и врски на Република Македонија, за изработка на проекти за машински инсталации, уреди и постројки, проекти за противпожарна заштита и проекти за заштита при работа, објекти
--	---

од хидротехника и објекти за сообраќај и проекти за заштита на животната средина.

Решение број 01-1280/3 од 19.10.2016 година од Инженерска Комора на Црна Гора за заверување на Лиценца број П.003/А од 12.02.2016 година, издадена од Министерство за транспорт и врски на Република Македонија, за изработка на геотехнички проекти.

Решение број 01-960/2 од 31.08.2017 година од Инженерска Комора на Црна Гора за заверување на Лиценца број П.003/А од 12.02.2016 година, издадена од Министерство за транспорт и врски на Република Македонија, за изработка на градежни проекти за објекти од хидротехника и објекти за сообраќај и проекти за заштита на животната средина.

-Изведување на градежни,градежно-занаетчиски,рударски,хидротехнички и други слични работи и работи на внатрешно уредување и декорација;-Изведување на инсталациони,монтажни и демонтажни работи на одржување и ремонт на индустриски и други постројки;-Изградба на комплетни објекти и испорака на опрема,делови и материјали и на технолошки линии и други компоненти;-Организација на изградба на комплетни објекти(инженеринг),изведувачки инженеринг и советодавен(конслтинг)инженеринг;-Стручно-технички надзор над изведувањето на инвестиционите работи во странство и над изградба на инвектициони објекти;-Одржување и ремонт на изградени објекти и испитување на опрема;-Обука на работници,пренос на знаење и искуства и организирање на производство во изградени објекти;- Надворешна трговија со прехранбени производи

Надворешна трговија со непрехранбени производи,-Продажба на стики во консигнациони складови-Други работи на изведување на инвестициони работи во странство;- Малограничен промет со Р.Србија,Црна Гора,Бугарија,Албанија и Грција;-Застапување и посредување во прометот на стоки и услуги;- Реекспорт;-Превоз на стоки во меѓународен друмски сообраќај;-Изведување градежни работи во странство;-Застапување на странски фирми.

Правна поука: Против овој реален акт може да се изјави приговор до Централниот регистар на Република Северна Македонија во рок од 8 дена од денот на приемот.

Изготвил:

Овластено лице:

Врз основа на член 65, 67 и 68 од Законот за животната средина („Службен весник на Република Македонија“ бр. 53/05, 81/05, 24/07, 159/08, 83/09, 48/10, 124/10, 51/11, 123/12, 93/13, 187/13, 42/14, 44/15, 129/15, 192/15, 39/16 и 99/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 89/22, 171/22 и 3/25) и член 59 од Статутот на Градежен Институт МАКЕДОНИЈА А.Д. Скопје, Генералниот Директор го донесе следното:

Р Е Ш Е Н И Е

За назначување на Одговорен Експерт за стратешка оцена на животна средина за:

ИЗВЕШТАЈ ЗА СТРАТЕГИСКА ОЦЕНА НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА

за

ПЛАНСКА ПРОГРАМА ЗА ИЗРАБОТКА НА УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН ОД ДРЖАВНО ЗНАЧЕЊЕ, ЗА ИЗГРАДБА НА ФОТОВОЛТАИЧНА ЕЛЕКТРАНА СО НАМЕНА Е1.13 НА ДЕЛ ОД КП 1/1 И КП 4, КО СУШЕВО, ОПШТИНА ШТИП СПОРЕД ИЗДАДЕНИ УСЛОВИ ЗА ПЛАНИРАЊЕ со површина од 55 ха.

Документација ќе биде изработена од вработена во Градежен Институт МАКЕДОНИЈА А.Д. Скопје, во следниот состав:

Одговорен Експерт за стратешка оцена на животна средина :

М-р Габриела Дуданова Лазаревска

Уверение бр.12-4323/2 од 03.06.2024

Горе именуваната ќе биде ангажирана до целосно завршување на документација согласно проектната задача.

Ова решение стапува на сила со денот на неговото донесување и доставување до именуваните.

О Б Р А З Л О Ж Е Н И Е

Согласно Законот за животната средина („Службен весник на Република Македонија“ бр. 53/05, 81/05, 24/07, 159/08, 83/09, 48/10, 124/10, 51/11, 123/12, 93/13, 187/13, 42/14, 44/15, 129/15, 192/15, 39/16 и 99/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 89/22, 171/22 и 3/25) Експертот се обврзува да го изработи извештајот стручно и квалитетно, за што се донесува ова решение.

Доставено до:

- Инвеститорот
- Именуваните
- Сектор за правни работи и човечки ресурси
- Архива

Градежен Институт МАКЕДОНИЈА А.Д. Скопје
Генерален Директор

Влатко Иванов

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
МИНИСТЕРСТВО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА
И ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ

Број 12-4323/2
Датум: 03-06-2024 година

У В Е Р Е Н И Е

за положен стручен испит за стекнување на
статус експерт за стратедиска оцена на животната средина

Дуданова Лазаревска Костадин Габриела родена на 11.04.1969 година во Виница, дипломирала на ден 26.03.1993 година на Текстилно-технолошки факултет во Загреб, Р. Хрватска, го положи стручниот испит за експерт за стратедиска оцена на животната средина на ден 31.01.2017 година, се стекна со статус на експерт за стратедиска оцена на животната средина, ги исполнува условите утврдени во член 23 став (3), член 72 став (1), а во врска со член 27 став (2) и (3) од измените и дополнувањето на Законот за животна средина („Службен весник на РСМ“ бр. 89/22), и се стекна со правото да биде вклучена во Листата на експерти за стратедиска оцена на животната средина што ја води Министерството за животна средина и просторно планирање на Република Северна Македонија.

Министерство за животна средина и
просторно планирање

Министер
Каја Чукова

**ИЗВЕШТАЈ ЗА СТРАТЕГИСКА ОЦЕНА НА
ЖИВОТНАТА СРЕДИНА
ЗА ПЛАНСКА ПРОГРАМА ЗА ИЗРАБОТКА НА
УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН ОД ДРЖАВНО
ЗНАЧЕЊЕ, ЗА ИЗГРАДБА НА
ФОТОВОЛТАИЧНА ЕЛЕКТРАНА СО НАМЕНА
Е1.13 НА ДЕЛ ОД КП 1/1 И КП 4, КО СУШЕВО,
ОПШТИНА ШТИП СПОРЕД ИЗДАДЕНИ УСЛОВИ
ЗА ПЛАНИРАЊЕ со површина од 55 ха**

Нацрт извештај

Содржина

ВОВЕД	11
1. ЦЕЛИ НА ПЛАНСКИОТ ДОКУМЕНТ	15
1.2 Специфични цели на Стратегиската оцена.....	19
1.3 Употребена методологија.....	21
1.4 Законодавна рамка	23
1.5 Институционална рамка.....	25
1.6 Содржина на Извештајот за Стратегиска оцена на животната средина	27
1.7 Резиме.....	28
2. ПРЕГЛЕД НА ПЛАНСКИОТ ДОКУМЕНТ	31
2.1 Основи на Планскиот документ.....	31
2.2 Плански опфат.....	32
2.2.1 Проектни барања за градбите во проектниот опфат.....	34
а) Општи барања	34
б) Посебни барања.....	34
3.1 Карактеристики на просторот.....	35
3.2 Опис на сегашната состојба со животната средина во планскиот опфат	38
.....	38
3.3 Сегашни проблеми со животната средина во и околу планскиот опфат...	47
3. СОСТОЈБА БЕЗ ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА ПЛАНСКИОТ ДОКУМЕНТ	48
4. АЛТЕРНАТИВИ И ЧИНТЕЛИ ЗА ИЗБОР НА АЛТЕРНАТИВА	49
5. ПРЕТПОСТАВЕНИ ВЛИЈАНИЈА ВРЗ ЖИВОТНАТА СРЕДИНА	53
6. МЕРКИ ЗА ЗАШТИТА, НАМАЛУВАЊЕ И НЕУТРАЛИЗИРАЊЕ НА ЗНАЧАЈНИТЕ ВЛИЈАНИЈА ВРЗ ЖИВОТНАТА СРЕДИНА ОД ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА ПЛАНСКИОТ ДОКУМЕНТ	69
7. ПЛАН НА МЕРКИ ЗА МОНИТОРИНГ НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА	89
8.1 План за мониторинг на животната средина.....	91
8. НЕТЕХНИЧКО РЕЗИМЕ И ЗАКЛУЧОК.....	95
9. ПРИЛОЗИ	98

- Прилог 1 Услови за планирање на просторот од Агенцијата за планирање на просторот
- Прилог 2 Местоположба на локацијата и ружа на ветрови
- Прилог 3 Извод од просторен план – користење на земјиштето
- Прилог 4 Извод од просторен план – систем на населби и сообраќајна мрежа
- Прилог 5 Извод од просторен план – водостопанска и енергетска инфраструктура
- Прилог 6 Извод од просторен план – реонизација и категоризација на просторот за заштита
- Прилог 7 Одговор од АД за вршење енергетска дејност пренос на природен гас НОМАГАС Скопје во државна сопственост
- Прилог 8 Одговор од АД Водостопанство на РСМ Скопје
- Прилог 9 Одговор од Електродистрибуција ДООЕЛ Скопје
- Прилог 10 Одговор од ЈП Исар Штип
- Прилог 11 Одговор од Министерство за одбрана
- Прилог 12 Одговор од Министерство за внатрешни работи – Оддел за информатика и телекомуникации - Сектор за телекомуникации
- Прилог 13 Одговор од Министерство за животна средина и просторно планирање, Управа за животна средина, Сектор за природа
- Прилог 14 Одговор од Министерство за животна средина и просторно планирање, Управа за животна средина, Сектор за води
- Прилог 15 Одговор од ЈП Хидросистем Злетовица Пробиштип
- Прилог 16 Одговор од Македонски Телеком АД
- Прилог 17 Одговор од ЈПДП
- Прилог 18 Одговор од Дирекција за заштита и спасување, Подрачно одделение за заштита и Спасување Штип
- Прилог 19 Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство
- Прилог 20 Ситуација-топографска карта на локацијата
- Прилог 21 Ситуација- широко опкружување на локацијата
- Прилог 22 Уверение за положен стручен испит за стекнување статус експерт за стратедиска оцена на животната средина

Вовед

Урбанистичко проектната документација се изработува согласно член 58 и член 59 од Законот за урбанистичко планирање („Сл. Весник на РМ“ бр. 32/20). Предмет на изработка е ИЗВЕШТАЈ ЗА СТРАТЕГИСКА ОЦЕНА НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА ЗА ПЛАНСКА ПРОГРАМА ЗА ИЗРАБОТКА НА УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН ОД ДРЖАВНО ЗНАЧЕЊЕ ЗА ИЗГРАДБА НА ФОТОВОЛТАИЧНА ЕЛЕКТРАНА СО НАМЕНА Е1.13 НА ДЕЛ ОД КП 1/1 И КП 4, КО СУШЕВО, ОПШТИНА ШТИП. Оваа проектна документација се изработува по прифатена Иницијатива за изработка на урбанистичката документација.

Согласно развојните планови на ДПЕЕ ГИМ ЕНЕРГЕТИКА ДОО СКОПЈЕ, како косопственик на дел од КП 1/1 И КП 4, КО Сушево, Општина Штип, имотен лист бр. 65, КО Сушево и подобрување на своите финансиски резултати има за цел да инвестира во изградба на фотоволтаична централа за производство на електрична енергија со капацитет од 50 MW која ќе обезбеди одржлив, еколошки извор на обновлива електрична енергија за регионот.

Урбанистичкиот план од државно значење, се изработува врз основа на услови за планирање на просторот кои произлегуваат од Просторниот план на Република Северна Македонија, и ќе се уреди намената и начинот на користење на просторот, како и условите за градење на градби во рамките на локалитетот. Локалитетот се наоѓа на запад од Штип, а сообраќаен пристап до сите градежни парцели ќе биде обезбеден од постоечки пат кој го поврзува локалитетот со селото Сушево.

За опфатот има изработено Планска Програма (ПП) и се издадени Услови за планирање на просторот со намена површински соларни и фотоволтаични електрани на дел од КП1/1 и КП 4, КО Сушево со тех. бр. Y41823 од Октомври 2023, а од Министерство за животна средина и просторно планирање- Сектор за просторно планирање издадено е Решение за Услови за планирање со бр. УП1-15 2173/2023 од 17.10.2023. Стратегиската оценка на влијанието на животната средина се однесува на просторот за кој што се издадени Условите за планирање.

Оцената на влијанието на определени стратегии, планови и програми врз животната средина и здравјето на луѓето е постапка со која се проценуваат влијанијата врз животната средина и здравјето на луѓето од спроведувањето на предложените плански документи, со цел потенцијалните влијанија да бидат земени во предвид уште во најраната фаза на донесувањето на одлуки поврзани со планирањето на просторот.

Спроведувањето на Стратегиската оценка на влијанијата на планскиот документ врз животната средина обезбедува креирање на мерки за заштита на животната

средина и здравјето на луѓето во процесот на подготвување и донесување на планските документи преку експертска проценка и вклучување на јавноста пред донесување на истите, а со цел донесување на одржливи плански решенија.

Подготовката на планскиот документ ги дефинира и јасно ги утврдува основните, а со тек на време и реалните цели и правци во доменот на земјоделството, шумарството, енергетиката, индустријата, туризмот, управување со отпадот, управување со водите, просторното и урбанистичко планирање и користење на земјиштето, како и Националниот акционен план за животна средина и локалните акциони планови за животна средина кои ја налага потребата согласно член 65 од Законот за животна средина од спроведување на Стратегиската оцена на влијанието на животната средина на овие плански и програмски решенија и цели.

Стратегиската оцена на влијанието на животната средина се состои од неколку фази на планирање:

- проверка;
- определување на опфат;
- основни податоци на животната средина;
- оцена;
- подготовка на извештајот за животна средина;
- консултација со засегнатата јавност;
- прифаќање на стратегијата, планот или програмата и
- мониторинг.

При определување на обемот и деталноста на информациите во Извештајот за животна средина, Локалната самоуправа на општина Штип е должна да побара мислење од органите кои се засегнати од реализација на планскиот документ. Исто така, според Архуската Конвенција и Уредбата за учество на јавноста во текот на изработката на прописи и други акти, како и планови и програми од областа на животната средина („Сл. Весник на РМ” бр. 147/08 и 45/11) член 8, општината е должна да го вклучи учеството на јавноста преку:

– утврдување на динамиката и роковите што ќе бидат реални за ефикасно учество на засегнатата јавност;

– нацрт-правилата треба да бидат јавно расположливи и

– на јавноста треба да и се овозможи да го изнесе своето мислење.

**Постапка за утврдување на неопходност од спроведување на
стратегиска оцена (СЕА) за плански документ кој го
подготвува локалната управа (Screening)**

Слика 1 Шематски приказ на постапка за утврдување на неопходност од спроведување на стратегиска оцена на влијанието врз животната средина (СОЖС) за плански документ кој го подготвува локалната управа

Министерството за животна средина и просторно планирање јасно ги дефинира основните, а со време и остварливите цели и правци на развојот, особено во поглед на неопходните квалитативни структурни промени и за нив релевантни и адаптивни решенија и опции. Непосредната поврзаност и меѓусебната условеност помеѓу планскиот опфат и влијанието на животната средина наметнува едновремен, интегрален третман на просторот и дефинирање на долгорочна стратегија за уредување, опремување и користење на просторот и ефикасна заштита на животната средина, природата и културно-историското наследство во регионот.

Правната и административна рамка, која ги опфаќа основните закони, стратешки планови и стандарди на животната средина, како и процедурите за Стратегиска оцена на животна средина обработени се во посебно поглавје од овој Извештај.

Анализата на алтернативите кои се опфатени со овој извештај укажува на потребата од спроведување на Стратегиската оцена на животната средина во процесот на планирање заради правилна и поефикасна избрана алтернатива. Очекуваните резултати врз животната средина, препораките и мерките за намалување на влијанијата, како и планот за мониторинг се прикажани и објаснети во посебни сегменти од овој Извештај.

ИЗВЕШТАЈ ЗА СТРАТЕГИСКА ОЦЕНА НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА ЗА ПЛАНСКА ПРОГРАМА ЗА ИЗРАБОТКА НА УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН ОД ДРЖАВНО ЗНАЧЕЊЕ ЗА ИЗГРАДБА НА ФОТОВОЛТАИЧНА ЕЛЕКТРАНА СО НАМЕНА Е1.13 НА ДЕЛ ОД КП 1/1 И

КП 4, КО СУШЕВО, ОПШТИНА ШТИП ќе претставува основа за изготвување на основен проект на градбата, согласно постапката за добивање на одобрение за градење.

Урбанистичка документација се изработува врз основа на член 58 став 6 од Законот за урбанистичко планирање (Сл. весник на Р.М 32/20, 111/23 и 171/24) , а во согласност со член 47, став 5 од Правилникот за урбанистичко планирање (Сл.весник на РСМ 225/20, 219/21, 104/22 и 99/23) Доколку се работи за градби и подрачја од ставовите (2) и (3) од овој член кои се помали или поединечни градби, етапи и позиции или делови од градбите и подрачјата, односно се уредуваат поединечни, изолирани и далечни градби, односно групи на градби, инфраструктури, опрема и партери вон населени места за коишто не постојат услови и/или економска оправданост за донесување на урбанистички план за подрачја и градби од државно значење, тие се уредуваат и реализираат со изработување на урбанистичка документација, што се утврдува во фаза на донесување на годишната програма за финансирање на изработка на урбанистички планови и урбанистички проекти.

Согласно одредбите на член 58, став 6 од Закон за урбанистичко планирање (Сл. весник на Р.М 32/20, 111/23 и 171/24), се изработува УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН ОД ДРЖАВНО ЗНАЧЕЊЕ ЗА ИЗГРАДБА НА ФОТОВОЛТАИЧНА ЕЛЕКТРАНА СО НАМЕНА Е1.13 НА ДЕЛ ОД КП 1/1 И КП 4, КО СУШЕВО, ОПШТИНА ШТИП, врз основа на Услови за планирање на просторот, Проектна програма одобрена од надлежниот орган, податоци, информации и мислења од државните органи, институции и правни лица со јавни овластувања од членот 47 на истиот закон, врз ажурирана геодетска подлога на проектниот опфат. Со цел навремено да се согледаат евентуалните влијанија врз животната средина и здравјето на луѓето, како и социо - економските аспекти од реализација

За ПЛАНСКА ПРОГРАМА ЗА ИЗРАБОТКА НА УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН ОД ДРЖАВНО ЗНАЧЕЊЕ ЗА ИЗГРАДБА НА ФОТОВОЛТАИЧНА ЕЛЕКТРАНА СО НАМЕНА Е1.13 НА ДЕЛ ОД КП 1/1 И КП 4, КО СУШЕВО, ОПШТИНА ШТИП, согласно член 65, став 2 од Законот за животна средина („Сл. Весник на РМ” бр. 53/05, 81/05, 24/07, 159/08, 83/09, 48/10, 124/10, 51/11, 123/12, 93/13, 187/13, 42/14, 44/15, 129/15, 192/15, 39/16, 99/18 и 89/22), се наложи потребата за спроведување на Стратегиска оцена на животната средина.

Извештајот за Стратегиска оцена е потпишан од Експерт за Стратегиска оцена на влијанието врз животната средина (видено од Копија на Уверение со број 12-4323/2 од 03.06.2024 година, издадена од страна на Министерството за животна средина и просторно планирање, дадено во прилог). Горенаведениот извештај за стратегиска оцена на животната средина согласно член 66 став (5) од Законот за животна средина е потпишан од лице кое е вклучено во листата на експерти за стратегиска оцена на влијанието врз животната средина која ја води Министерството за животна средина и просторно планирање. Како доказ за истото во прилог на извештајот е дадена копија од

Уверението издадена од страна на Министерството за животна средина и просторно планирање.

Мерките се предвиден согласно Законот за заштита на животната средина ("Сл. Весник на Р. Македонија" бр. 53/05, 81/05, 24/07, 159/08, 83/09, 48/10, 124/10, 51/11, 123/12, 93/13, 187/13, 42/14, 44/15, 129/15, 192/15, 39/16, 99/18, 89/22, 171/22 и 3/25), Законот за води ("Сл. Весник на Р. Македонија" бр. 87/08, 6/09, 161/09, 83/10, 51/11, 44/12, 23/12, 23/13, 163/13, 180/14 и 146/15), Законот за управување со отпад ("Сл. Весник на Р. Македонија" бр. 216/21), Законот за заштита на природата ("Сл. Весник на Р. Македонија" бр. 67/04, 14/06, 84/07, 35/10, 47/11, 148/11, 59/12, 13/13, 163/13, 41/14 и 146/15), Законот за заштита и спасување ("Сл. Весник на Р. Македонија" бр. 36/04, 49/04, 86/08, 178/08, 124/10, 18/11, 93/12 и 41/14) и Законот за управување со кризи ("Сл. Весник на Р. Македонија" бр. 29/05, 36/11, 41/14, 104/15).

1. Цели на Планскиот документ

Во подготовката на извештајот земени се предвид целите на заштита на животната средина одредени на национално и меѓународно ниво, а кои се релевантни за планскиот документ. Генералните цели за заштита на животната средина земени во предвид при подготовката на урбанистичкиот план, односно што се очекува да се постигнат со мерките за избегнување, ублажување и/или компензација на потенцијалните влијанија предложени во овој извештај:

- Зачувување, заштита, обновување и унапредување на квалитетот на животната средина;
- Заштита на квалитетот на амбиентниот воздух, избегнување, спречување или намалување на штетни емисии во воздухот;
- Достапност до доволни количества квалитетна вода, заштита, зачувување и постојано подобрување на расположливите водни ресурси, спречување или намалување на штетни испуштања, одведувањето и третман на комуналните отпадни води;
- Избегнување и намалување на создадениот отпад;
- Рамномерен просторен развој, рационално уредување и користење на просторот;
- Рационално и одржливо користење на природните ресурси;
- Користење на обновливи извори на енергија;
- Зачувување и заштита на растителниот и животинскиот биодиверзитет;
- Избегнување, спречување или намалување на бучавата.

Предметниот проектен опфат е опфатен во рамките на урбаниот опфат на Просторниот План на Република Македонија, според кој се изработени Услови за планирање на просторот со тех.бр. Y41823 од Октомври 2023 година и Решение со арх.бр. УП1-15 2173/2023 од 17.10.2023 година издадени од Министерството за животна средина и просторно планирање.

Поради тоа што збирно опфатите дефинирани за изработка на шест Урбанистички проекти вон опфат на урбанистички план, целосно се поклопуваат со опфатот на претходно издадените УПП, во прилог на горенаведените и одобрени Проектни програми, вметнати се претходно издадените Услови за планирање на просторот со тех. бр. Y41823 од Октомври 2023.

Согласно чл.42 ст.5 од Законот за урбанистичко планирање (Сл. весник на РСМ, бр. 32/2020, 111/2023) „Услови за планирање на просторот не се издаваат кога во сила е истиот Просторен план на Република Северна Македонија според кој претходно се издадени услови за планирање на просторот за истиот плански опфат“. Според тоа бидејќи опфатот на предметниот Урбанистички проект вон опфат на урбанистички план од државно значење за формирање на ГП 1-6 за изградба на фотоволтаична електрана, КО Сушево, Општина Штип не излегува од рамките на претходно издадените УПП и не се менуваат целите и наменската употреба на земјиштето, при изработка на истиот се користат претходно издадените Услови за планирање со тех. бр. Y41823 од Октомври 2023 со Решение за Услови за планирање со бр. УП1-15 2173/2023 од 17.10.2023.

Согласно горенаведеното не постои разлика во границите помеѓу издадените Услови за планирање на просторот со намена површински соларни и фотоволтаични електрани на дел од КП1/1 и КП 4, КО Сушево (со тех. бр. Y41823 од Октомври 2023) и опфатите на шесте наведени Урбанистички проекти вон опфат на план.

Заштитата на животната средина подразбира множество на различни постапки и мерки кои го спречуваат загрозувањето на животната средина. Под заштита на животната средина се подразбира не само заштита на човекот туку и заштита на билната вегетација и животинскиот свет. Целите на заштитата на животната средина се заштита на здравјето на луѓето, квалитетот на екосистемите, заштита на растителниот и животинскиот свет и културни добра чиј творец е човекот, зачувување на рамнотежата и еколошката стабилност на природата, рационално и адекватно користење на природните ресурси.

Република Северна Македонија, во рамките на евроинтеграциските процеси во животната средина има потпишано голем број на меѓународни конвенции, билатерални договори и протоколи и кои заедно со националните прописи ја сочинуваат правната рамка која го уредуваат управувањето со медиумите на животната средина. Во процесот на апроксимацијата на ЕУ законодавство од областа на животната средина преку транспонирање на ЕУ законодавството нашата земја ги има донесено следните закони:

- Закон за животна средина („Сл. Весник на РМ“ бр. 53/05, 81/05, 24/07, 159/08, 83/09, 48/10, 124/10, 51/11, 123/12, 93/13, 187/13, 42/14, 44/15, 129/15, 192/15, 39/16, 99/18, 89/22, 171/22 и 3/25);
- Закон за квалитет на амбиентниот воздух („Сл. Весник на РМ“ бр. 67/04, 92/07, 35/10, 47/11, 100/12, 163/13, 10/15 и 146/15);
- Закон за управување со отпадот („Сл. Весник на РМ“ бр. 216/21);
- Закон за заштита од бучавата во животната средина („Сл. Весник на РМ“ бр. 79/07, 124/10, 47/11, 163/13 и 146/15);
- Закон за заштита на природата („Сл. Весник на РМ“ бр. 67/04, 14/06, 84/07, 35/10, 47/11, 148/11, 59/12, 13/13, 163/13, 41/14, 164/15, 63/16 и 113/18);и др.

Процесот на усогласување со законодавството на ЕУ и во сегашно време е во тек, посебно во техничките барања дадени во анексите на ЕУ Директивите. Листата на релевантни закони и релевантни ЕУ Директиви и меѓународни договори се дадени во точката 11 од овој Извештај. Сите обврски што произлегуваат од овие законски и национални стратешки документи, беа анализирани и земени во предвид при дефинирање на основните цели за заштита на животната средина во планскиот опфат при изготвување на овој Извештај.

Како генерални цели утврдени по овие значајни основи се следните:

- Обезбедување на превентивни мерки на заштита на водните ресурси-подземните води од можните загадувачки емисии на материи од реализирање на планскиот опфат;
- Искористување на соларната енергија - како чиста енергија, преку имплементирање на концептот почиста средина;
- Воспоставување на перманентен мониторинг на квалитетот на водата, почвата и воздухот;
- Збогатување на шумскиот фонд преку засадување на појас од соодветни дрвни растенија;
- Сочувување на постојниот биодиверзитет и елиминирање на можните контаминации на истиот и негово исчезнување;
- Воспоставување на перманентна соработка во следењето на состојбите во областа на квалитетот на водата, почвата и другите медиуми во животната средина од страна на локалните и Републичките здравствени институции од аспект на сочувување на здравјето на населението;
- Вклучување на јавноста во процесот на мониторирање на состојбите и донесување на одлуки за медиумите во животната средина;

- Воспоставување на база на податоци за состојбата во секој медиум во животната средина по принципот (движечка сила-притисок-состојба на животната средина-влијание-одговор) на локално и регионално ниво.

Во овој процес се предлага поцелосно имплементирање на горе наведените цели преку реализирање систем на предлог мерки за заштита, одбегнување, намалување, неутрализирање или компензација на негативните влијанија од реализација на предвидените содржини согласно урбанистичкиот план. За таа цел во понатамошниот текст на содржината на овој документ се предлагаат:

- ☐ Технички мерки кои треба да се превземат за време на спроведување на планот;
- ☐ Препораки за подготвување, донесување и дополнување на плановите и програмите во рамките на спроведувањето на законските обврски во животната средина.

Изработка на ПЛАНСКА ПРОГРАМА ЗА УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН ОД ДРЖАВНО ЗНАЧЕЊЕ ЗА ИЗГРАДБА НА ФОТОВОЛТАИЧНА ЕЛЕКТРАНА СО НАМЕНА Е1.13 НА ДЕЛ ОД КП 1/1 И КП 4, КО СУШЕВО, ОПШТИНА ШТИП претставува развоен документ, кој има крајна цел преку:

- заштита на јавниот интерес и сопственичкото право
- хармонизација на просторот
- рационално користење на земјиштето
- зголемување вредноста на земјиштето, недвижностите и другите вредни содржини во просторот
- максимално вклопување на инфраструктурата и објектите со теренот
- почитување и заштита на правото на човекот на работа, почитување и валоризација на културното и градителското наследство
- вградување придружни содржини на основната наменска употреба на земјиштето
- вградување заштитни мерки
- почитување законски прописи во планирањето
- предвидување мерки за заштита и спасување да ги утврди параметрите кои се потребни за изградба на објектите во опфатот, како и воедно да ги даде и насоките за изработка на Основни проекти за градбите за специфична наменска употреба на земјиштето за градежната парцела.

Програмските содржини на урбанистичката документација, структурно се состојат од плански и од проектен дел.

Планскиот дел од урбанистичката документација се состои од графички и текстуален дел со нумерички податоци за проектните решенија и содржи: урбанистичко решение на опфатот, регулациско и нивелациско решение, површини за градење со градежни линии, максимална височина изразена во метри, внатрешни сообраќајници, рампи, стационарен сообраќај и водови на инфраструктурата и други детални плански одредби.

Проектниот дел на урбанистичката документација ги содржи идејните проекти за градбите во проектниот опфат од соодветните технички струки – архитектонската, градежната, електротехничката и машинската, во зависност од видот на предметните градби.

Урбанистичката документација плански и проектен дел содржи и документациона основа на проектниот опфат со сите достапни податоци за постојната состојба што се релевантни за конкретниот проектен зафат и вид на градба.

1.2 Специфични цели на Стратегиската оценка

Специфичните цели на Стратегиската оценка на животната средина се дефинирани согласно националната и меѓународната легислатива и се прикажани преку статусот на биолошка разновидност, населението, здравјето на луѓето, материјалните добра, културното наследство и пределот:

- Реализацијата на планското решение да обезбеди заштита на животната средина, подобрување на економските услови и зголемување на животниот стандард на населението;

- Правилно управување со просторот заради одржување на видовиот биодиверзитет на флора и фауна и заштита на засегнатите, ретки и ендемични видови;

- Обезбедување на заштитно зеленило во опфатот, со формирање на хортикултурни насади;

- Подобрување на квалитетот на воздухот;

- Зачувување на квалитетот на водата;

- Интегрирано управување со отпадот преку исцрпување на сите можности за негово искористување како секундарна сировина и одложување на инертниот отпад на депонија;

- Минимизирање на појавите од несреќи и хаварии;

- Зачувување на културното наследство;

- Зачувување на карактеристиките на пределот и животната средина.

Сите активности во просторот треба да се усогласат со насоките на Просторниот план на државата, особено значителните и оние кои се однесуваат на планирањето и изградбата на:

- државни инфраструктурни системи (патишта, железници, воздушен сообраќај, телекомуникации);
- енергетски системи, енерговоди и поголеми водостопански системи;
- градежни објекти важни за Државата;
- капацитетите на туристичката понуда;
- стопанските комплекси и оние кои се однесуваат на поголеми концентрации (слободни економски зони);
- капацитетите за користење на природните ресурси.

Просторните планови на регионите и подрачјата од посебен интерес и урбанистичките планови и проекти се усогласуваат со Просторниот план на Републиката, особено во однос на следните елементи:

- намената и користењето на површините;
- мрежата на инфраструктура;
- мрежата на населби;
- заштитата на животната средина.

Насоките на Просторниот план на Републиката во однос на намената и користењето на површините се однесуваат на заложбата при изработката на урбанистичките планови и проекти, површините за сите урбани содржини треба да се бараат исклучиво на површини од послаби бонитетни класи.

Посебни мерки и активности за остварување на рационалното користење и заштита на просторот, како и посебни интереси на просторниот развој се:

1. Обезбедување на спроведување на постојните закони и прописи со кои се заштитува просторот, ресурсите и националното богатство и се организира и уредува просторот со цел за вкупен развој.
2. Рационално користење на подрачјата за градба и нивно проширување или формирањето на нови врз база на критериумите за изготвување на соодветна планска документација.
3. Насоките и критериумите за уредување на просторот надвор од градежните подрачја треба да се утврдат со помош на стручни основи и упатствата од ресорите на земјоделството, водостопанството, шумарството и заштитата на животната средина.

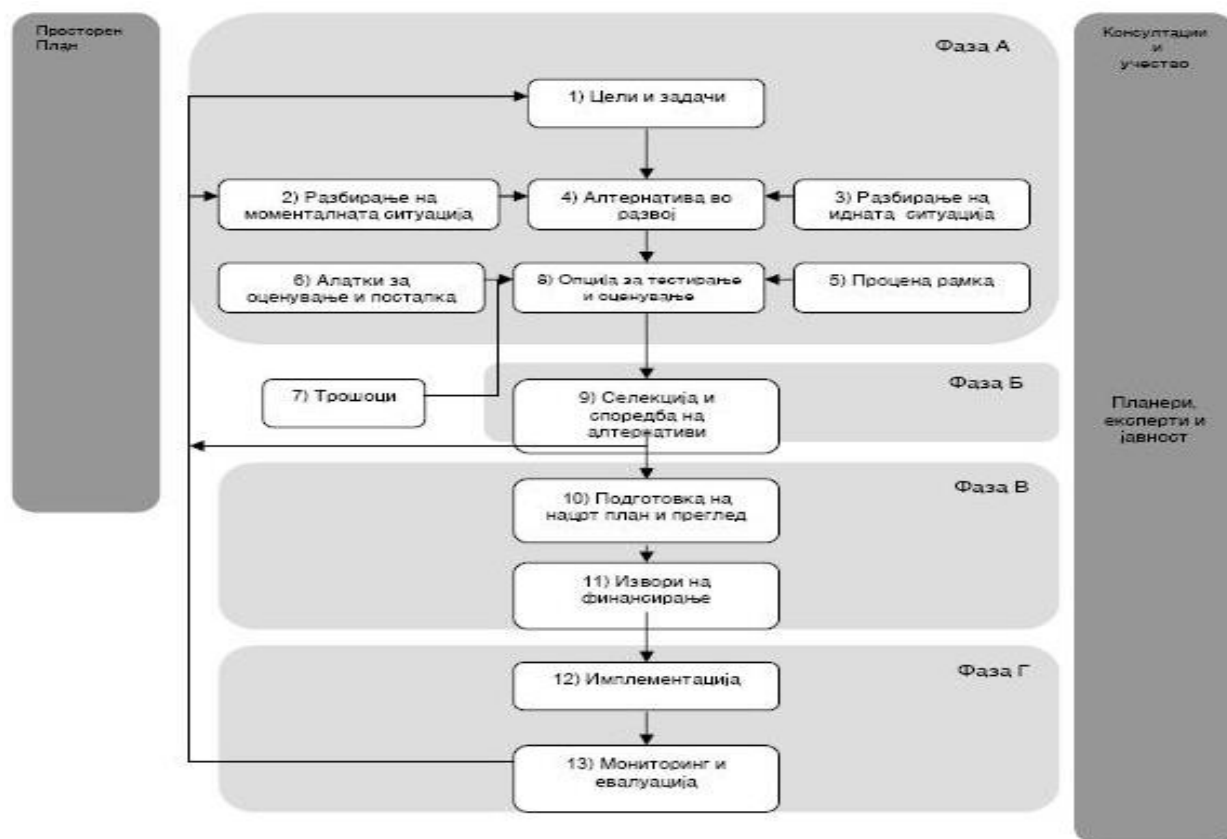
4. Создавање на услови за лоцирање на мали стопански единици.

Целите на овој плански документ се компатибилни со целите на следните стратешки документи:

- Управување со отпад;
- Урбан развој и просторно планирање.
- Заштита на биодиверзитетот;
- Управување и користење на природните ресурси;
- Да се зачува биолошката рамнотежа на екосистемите;
- Подигање на еколошка свест;
- Примена на алтернативи (обновливи извори на енергија).

Имплементацијата на планската документација ќе биде во корелација со локалните, регионалните, националните и меѓународни документи со цел да бидат постигнати целите и нивните барања.

1.3 Употребена методологија

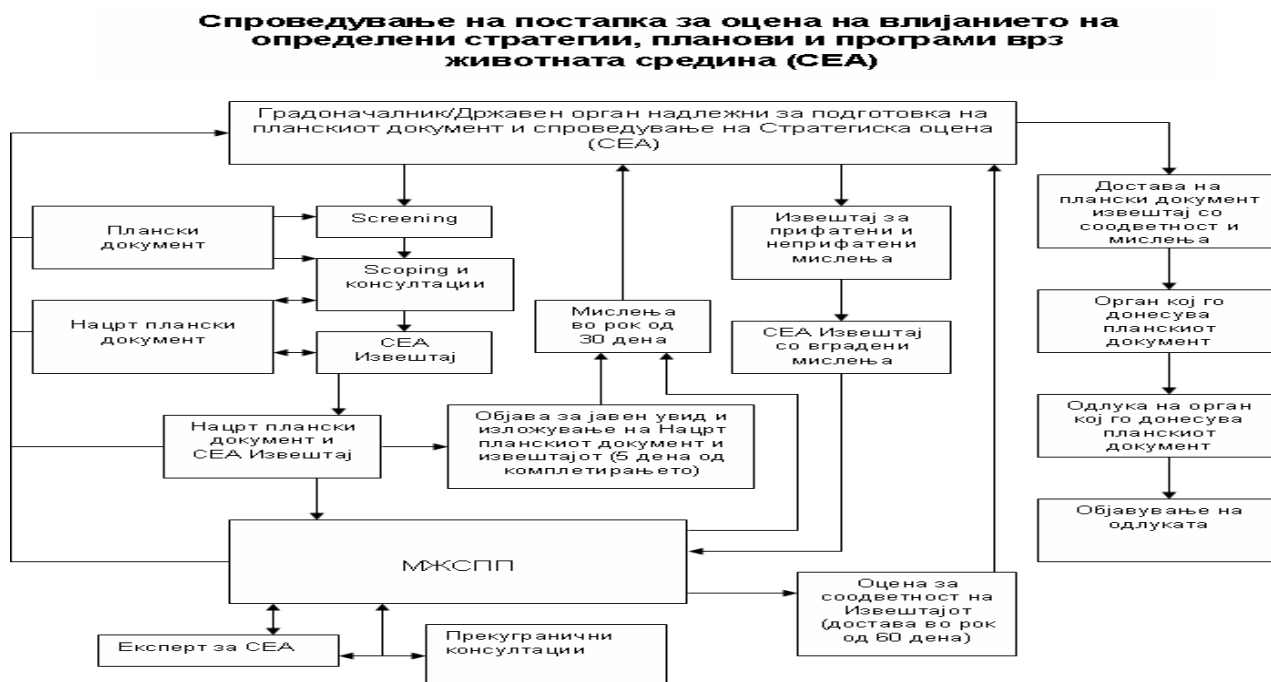

Слика 2 Графички приказ на методологијата за изработка на Извештајот за оцена на животна средина

При подготовката на Извештајот за Стратегиска оцена се креираше методологија компатибилна на карактеристиките на просторот опфатен со планскиот документ, планската задача, достапните стратегии и документи.

При спроведување на постапката етапно беа превземени следните чекори:

- Примарно беа дефинирани целите за заштита на животната средина утврдени во стратешките документи на локално, национално и меѓународно ниво;
- Се оствари разговор со претставник на изработувачот на планскиот документ и претставник од локалната самоуправа за целите на инвестиционите активности и содржините кои ќе бидат опфатени во просторот и нивната разместеност;
- Се направи првичен увид на сегашните состојби во животната средина во анализираниот плански опфат, неговата околина и пошироко;
- Подетално се проучија содржините што се предвидени да се лоцираат во планскиот опфат, урбанистичкиот проект, како и просторната документација, намената и категоријата на земјиштето;
- Детално се разгледаа техничките решенија предвидени за реализација на проектната задача;
- Увид на постојната реализирана урбанистичка состојба на подрачјето дефинирано со планскиот опфат (бесправна градба, сообраќаен пристап и сл.);
- Согледување на можните негативни влијанија по животната средина од реализација на содржините предвидени со урбанистичкиот проект;
- Надминување на негативните влијанија по животната средина од реализација на содржините предвидени со урбанистичкиот проект;
- Предлагање на превентивни и корективни мерки за ублажување евентуалните влијанија по животната средина;
- Вклучување и запознавање на сите заинтересирани страни во процесот на изготвување на документот и утврдување на состојбите во животната средина со реализација.

Слика 3 Спроведување на постапка за оцена на влијанието на определени стратегии, планови и програми врз животната средина

При изготвување на планскиот документ користена е стручна литература од оваа област, ЕУ Директивите, националните стратешки документи, релевантна законска регулатива, меѓународни договори, просторни и урбанистички планови и други релевантни за изработка на документот.

1.4 Законодавна рамка

Извештајот за Стратегиска оцена на животната средина за УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН ОД ДРЖАВНО ЗНАЧЕЊЕ ЗА ИЗГРАДБА НА ФОТОВОЛТАИЧНА ЕЛЕКТРАНА СО НАМЕНА Е1.13 НА ДЕЛ ОД КП 1/1 И КП 4, КО СУШЕВО, ОПШТИНА ШТИП е изработен согласно постојната законска регулатива во животната средина во Република Македонија:

Закон за Животна средина

Закон за животна средина („Сл. Весник на РМ” бр. 53/05, 81/05, 24/07, 159/08, 83/09, 48/10, 124/10, 51/11, 123/12, 93/13, 187/13, 42/14, 44/15, 129/15, 192/15, 39/16, 99/18, 89/22, 171/22 и 3/25).

Стратегиска оцена на животната средина

1. Уредба за критериумите врз основа на кои се донесуваат одлуките дали определени плански документи би можеле да имаат значително влијание врз животната средина и здравјето на луѓето („Сл. Весник на РМ” бр. 114/07);
2. Уредба за содржината на извештајот за стратегиска оцена на животната средина („Сл. Весник на РМ” бр. 153/07);
3. Уредба за стратегиите и програмите, вклучувајќи ги и промените на тие стратегии, планови и програми, за кои задолжително се спроведува постапка за оцена на нивното влијание врз животната средина и врз животот и здравјето на луѓето („Сл. Весник на РМ” бр. 153/07 и 45/11);
4. Уредба за учество на јавноста во текот на изработката на прописи и други акти, како и планови и програми од областа на животната средина („Сл. Весник на РМ” бр. 147/08 и 45/11);
5. Правилник за формата, содржината и образецот на Одлуката за спроведување, односно неспроведување на стратегиска оцена и на формуларите за потребата од спроведување, односно неспроведување на стратегиска оцена („Сл. Весник на РМ” бр. 122/11).

Заштита на природата

Закон за заштита на природата („Сл. Весник на РМ” бр. 67/04, 14/06, 84/07, 35/10, 47/11, 148/11, 59/12, 13/13, 163/13, 41/14, 146/15, 63/16 и 113/18).

Закон за квалитет на амбиентниот воздух

Закон за квалитет на амбиентниот воздух („Сл. Весник на РМ” бр. 100/12-пречистен текст, 10/15 и 146/15).

Закон за урбано зеленило („Сл. Весник на РМ” бр. 11/18 и 42/20).

Управување со отпад

Закон за управување со отпадот („Сл. Весник на РМ” бр. 216/21).

Заштита од бучава

Закон за заштита од бучава во животната средина („Сл. Весник на РМ” бр. 79/07, 124/10, 47/11, 163/13 и 146/15).

Закон за водите

Закон за води („Сл. Весник на РМ” бр. 87/08, 6/09, 161/09, 83/10, 51/11, 44/12, 23/13, 163/13, 180/14, 146/15 и 52/16) и („Сл. Весник на РСМ” бр. 151/21).

Национална стратегија за управување со отпад (2008-2020)

Национален план за управување со отпад (2009-2015)

Закон за заштита и спасување

Закон за заштита и спасување („Сл. Весник на РМ“ бр. 36/04, 49/04, 86/08, 124/10, 18/11, 41/14, 129/15, 71/16, 106/16 и 83/18).

Просторно планирање

Просторен план на Република Македонија („Сл. Весник на РМ“ бр. 39/04).

Закон за просторно и урбанистичко планирање

Закон за просторно и урбанистичко планирање („Сл. Весник на РМ“ бр. 199/14, 44/15, 193/15, 31/16, 163/16, 64/18, 168/18 и 32/20).

Правилник за стандарди и нормативи за урбанистичко планирање („Сл. Весник на РМ“ бр. 142/15, 217/15, 222/15, 228/15, 35/16, 99/16, 134/16, 33/17, 86/18 и 225/20).

Правилник за поблиска содржина, размер и начин на графичка обработка на урбанистички планови („Сл. Весник на РМ“ бр. 142/15).

1.5 Институционална рамка

Законот за организација и работа на органите на државната управа („Сл. Весник на РМ“ бр. 58/00, 44/02, 82/08, 167/10 и 51/11) ги дефинира следните надлежности на Министерството за животна средина и просторно планирање:

- следењето на состојбата на животната средина;
- заштитата на водите, почвата, флората, фауната, воздухот и озонската обвивка од загадување;
- заштитата од бучава, радијација, заштитата на биодиверзитетот, геодиверзитетот, националните паркови и заштитените области;
- реставрацијата на загадените делови од животната средина;
- предлагањето мерки за третман на цврст отпад;
- просторното планирање;
- просторниот информативен систем;
- надзорот од негова надлежност и
- врши и други работи утврдени со закон.

Законот за организација и работа на органите на државната управа во ова насока на Министерството за животна средина и просторно планирање му дава клучна улога, во процесот на креирање на политиката за заштита на животната средина.

Одредени надлежности во управувањето со животната средина имаат и други органи на државната управа и локалната самоуправа како што се:

- Министерство за земјоделство, шумарство и водостопанство;
- Министерство за транспорт и врски;
- Институтот за јавно здравје;
- Министерство за здравство;
- Хидрометеролошки Завод и
- Единиците на локалната самоуправа.

Значајна улога во процесот на донесувањето на законите од областа на животната средина има и Собраниската комисија за транспорт врски и екологија.

Во процесот на Стратегиска оцена на животната средина, Министерството за животна средина и просторно планирање има одредени надлежности пропишани со Законот за животната средина, како што се:

- подготовка на решение во оние случаи во кои не се согласува со одлуката за спроведување, односно неспроведување на СОЖС или со определениот обем на СОЖС во одлуката;
- подготовка на решение за соодветноста на извештајот на СОЖС за планскиот документ, и;
- воспоставување и ажурирање на листата на експерти за СОЖС.

Органи на државната управа/единиците на локална самоуправа кои ги подготвуваат-усвојуваат планските документи согласно Законот за животната средина имаат обврска за:

- подготовка на извештајот за СОЖС;
- објавување на информации за отпочнувањето на подготвувањето на планските документи и за учество на јавноста во процесот на консултации;
- објавување на информации за нацрт планскиот документ кој се подготвува и за предлог извештајот за СОЖС;
- подготовка на извештајот од консултацијата со јавноста врз основа на добиените коментари и мислења од јавните консултации;
- комплетирање на извештајот за СОЖС и на планските документи со добиени мислења и коментари, и
- мониторинг на влијанијата од имплементацијата на планскиот документ и во случај на негативни ефекти и информирање на МЖСПП.

Слика 4 Шематски приказ на постапка за утврдување на неопходност од спроведување на стратегиска оцена на влијанието врз животната средина (СОЖС) за плански документ кој го подготвуваат државни органи

Во овој процес Министерството за надворешни работи е одговорно за спроведување на прекугранични консултации за СОЖС во однос на доставување на известување до соседната држава, која може да биде засегната од подготовката на планскиот документ или кога Р.С. Македонија може да биде засегната од подготовка на плански документ во соседна држава.

1.6 Содржина на Извештајот за Стратегиска оцена на животната средина

Спроведувањето на Стратегиската оцена на животната средина е интерактивен процес кој треба да се спроведе паралелно со развојот на планот или програмата. Стратегиската оцена на животната средина (СОЖС) е процес за да се осигура дека значителен ефект врз животната средина што произлегуваат од политики, планови и програми се идентификуваат, оценуваат и намалуваат. Важен инструмент за да им се помогне во постигнување на одржлив развој и креирање на политиката е Стратегиската оцена на животната средина. Посебни бенефиции во Стратегиската оцена вклучуваат:

- Поддршка на одржливиот развој;

- Да се подобрат доказите како добра основа за стратешките одлуки;
- Да се консултираат сите заинтересирани страни во процесот на изготвување на документот и утврдување на состојбите во животната средина со реализација на планот;
- Да се насочат на други процеси, како што се влијанието врз животната средина на оценките врз одделни развојни проекти.

Стратегиската оцена следејќи ги одредбите за содржината на овој Извештај, ги обработува следните содржини:

– Карактеристики на животната средина во областите кои би биле значително засегнати;

– Проблеми од областите кои се од посебно значење за животната средина;

– Целите на заштита на животната средина, одредени на национално или меѓународно ниво, кои се релевантни за планскиот документ и начинот на кој овие цели и сите аспекти на животната средина се земени во предвид за време на нивните подготовки;

– Веројатните значајни влијанија врз животната средина во целина, вклучително и врз биодиверзитетот, здравјето на луѓето, флората, фауната, водата, воздухот, почвата, климатските фактори, културното наследство, пејсажот и материјалните придобивки. Овие влијанија вклучуваат секундарни, краткорочни, долгорочни, трајни и привремено позитивни и негативни ефекти;

– Резиме/краток преглед на причините на алтернативите, опис за тоа како е направена проценката, вклучувајќи ги сите потешкотии (како што се техничките недостатоци или недостигот на know-how) до кои се дошло при собирањето на потребните информации;

– Опис на предвидените мерки кои се однесуваат на мониторингот во согласност со законските обврски;

– Не-техничко резиме на информациите дадени во согласност со барањата наведени во претходните точки.

1.7 Резиме

ДПЕЕ ГИМ ЕНЕРГЕТИКА ДОО СКОПЈЕ, има за цел да инвестира во изградба на фотоволтаична електрана за производство на електрична енергија која ќе обезбеди одржлив, еколошки извор на обновлива електрична енергија за регионот.

Целта е оформување на градежна парцела вон опфат на урбанистички план. Согласно развојните планови на ДПЕЕ ГИМ ЕНЕРГЕТИКА ДОО СКОПЈЕ, како сопственик на дел од КП 1/1 И КП 4, КО Сушево, Општина Штип, имотен лист бр. 65, КО Сушево и подобрување на своите финансиски резултати има за цел да инвестира во

изградба на фотоволтаична централа за производство на електрична енергија со капацитет од 50 MW која ќе обезбеди одржлив, еколошки извор на обновлива електрична енергија за регионот.

Урбанистичкиот план од државно значење, се изработува врз основа на услови за планирање на просторот кои произлегуваат од Просторниот план на Република Северна Македонија и ќе се уреди намената и начинот на користење на просторот, како и условите за градење на градби во рамките на локалитетот. Локалитетот се наоѓа на запад од Штип, а сообраќаен пристап до сите градежни парцели ќе биде обезбеден од постоечки пат кој го поврзува локалитетот со селото Сушево.

Со реализирање на планскиот опфат се очекуваат постигнување позитивни цели во делот на можноста за користење на обновливи извори на енергија, поволна диспозиција во однос на развојот, подобрувањето на енергетска, сообраќајната и комуналната инфраструктура, што е во функција на одржлив развој.

Врз основа на ИЗВЕШТАЈ ЗА СТРАТЕГИСКА ОЦЕНА НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА ЗА ПЛАНСКА ПРОГРАМА ЗА ИЗРАБОТКА НА УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН ОД ДРЖАВНО ЗНАЧЕЊЕ ЗА ИЗГРАДБА НА ФОТОВОЛТАИЧНА ЕЛЕКТРАНА СО НАМЕНА Е1.13 НА ДЕЛ ОД КП 1/1 И КП 4, КО СУШЕВО, ОПШТИНА ШТИП, органот е должен да ги следи ефектите врз животната средина и здравјето на луѓето со цел во раната фаза да се согледаат евентуалните негативни влијанија напоредно со изработката на планската документација пред да биде прифатлива за имплементација.

Проектниот опфат за изградба на фотоволтаична електрана, е со основна намена
Е-Инфраструктури

Е1.- сообраќајни, линиски и други инфраструктури

Е1.13- површински соларни и фотоволтаични електрани

Предвидени се комплементарни намени, пристапни патишта, трансформаторски станици и подстанции.

Основната определба за изградба на фотоволтаична централа е производство на електрична енергија од обновливи извори што доведува до остварување на повисок степен на вкупната функционална интегрираност на просторот на државата, како и обезбедување услови за значително поголема инфраструктурна и економска интеграција со соседните и останатите европски земји.

Централата за производство на електрична енергија од сончева енергија, ќе се изведува на терен. Пристапот ќе биде овозможен преку постоечките локални асфалтни и земјени улици од селото Сушево и околината, а паркирањето на моторните возила може да се изврши во склоп на самата парцела. На вкупната површина која се користи за поставување на ФВ модули се формираат редови, (со соодветно растојание еден од

друг за да се избегне и намали меѓусебното засенување), секој со по одреден број на засебни секции. Модулите се поставени на конструкција на теренот, статички соодветно димензионирани према дадените услови на теренот. Треба да се инсталираат приближно 75432 соларни модули поставени на челични конструкции на кои претходно се поставени алуминиумски профили. Аголот на наклон на поставување на фотонапонските панели 31° во однос на хоризонталата. Соларната централа исто така ќе има и 150 стринг инвертери од по 350 kW. Монтажниот систем е составен од челични и алуминиумски профили. Вертикалните челични профили се набиваат во тлото до длабочина од приближно 2 метри. Во текот на изградбата, на локацијата се планира да има персонал од 15 луѓе кои ќе работат од 7-16 часот, од понеделник до петок. Изградбата се очекува да трае приближно 1 месец. Откако ќе се пушти во работа, електраната е без персонал. Одржувањето ќе биде квартално и ќе го врши екипа од 2-3 луѓе.

Остварувањето на повисок степен на интегрираност на просторот на Републиката подразбира намалување на регионалните диспропорции, односно квалитативни промени во просторната, економската и социјалната структура.

Во инвестиционите одлуки, стриктно се почитуваат локационите, техно-економските и критериумите за заштита на животната средина, кои се усвоени на национално ниво.

Една од основните цели на Просторниот план се однесува на штедење, рационално користење и заштита на природните ресурси, искористување на погодностите за производство и лоцирање на активности на простори врзани со местото на одгледување или искористување. Иницијативата со намена површински соларни и фотоволтаични електрани, КО Сушево, Општина Штип, е во функција на обезбедување поквалитетни услуги за снабдување на домаќинствата со електрична енергија во овој дел на Републиката, со што се овозможува квалитативно и квантитативно подигнување на комуналната опременост на станот и домувањето.

За поедноставна, побрза и фазна реализација на планскиот документ, наместо со изработка на Урбанистички план од државно значење, опфатот може да биде подделен на 6 дела и за секој од тие делови да се изработи Урбанистички проект вон опфат на урбанистички план (согласно чл. 58 ст.6 од Законот за урбанистичко планирање). Во рамки на планскиот документ се предвидува изградба на објекти со намена Е1.13-површински соларни и фотоволтаични електрани Е1.8-трансформаторски станици и подстанции.

Целта на изработката на овој план е создавање услови за организација и ефикасно користење на просторот, обезбедување стабилност во снабдување на електрична енергија, односно одржливо производство на енергија, отварање нови работни места,

подобрување на квалитетот на воздухот, намалување на стакленички гасови, зголемување на енергетската ефикасност.

Имплементацијата на планскиот документ со својата намена за користење на обновливи извори на енергија е во насока на реализација на генералните цели на одржливиот развој преку намалување на вкупните емисии во воздух од производство на електрична енергија на конвенционален начин. Со правилно планирање и проектирање и добра анализа на влијанијата, предвидената активност во својата оперативна фаза нема да претставува значителен товар врз животната средина.

Имплементацијата на планскиот документ претставува реализација на предложените политики и мерки при што ќе има потреба од изградба на објекти за производство, пренос, дистрибуција, користење на енергија итн. Заради тоа ќе има потреба од спроведување на проекти и други активности, во однос на локацијата, природата, големината и условите за работа или според одредувањето на ресурсите. Спроведувањето на проектите и другите активности најверојатно ќе побаруваат изработка и одобрување на Елаборати за заштита на животната средина.

Околината, во близина на новоопределената површина за градење е неизградена. Постојна инфраструктура е пат и соседен земјоделски имот. Со реализација на објектот и неговото функционирање со спроведување на предвидените мерки за почитување на законската регулатива, ќе се ублажат и исклучат негативните влијание врз животната средина. Реализацијата на планскиот документ позитивно ќе влијае на социо-економската состојба на населението, ќе го подобри квалитетот на живеењето и ќе го зголеми стандардот на населението. Со планско уредување на просторот и реализација на предвидените плански решенија ќе се зголеми економската вредност на земјиштето и во негова непосредна околина, ќе се создадат услови за искористување на расположивата работната сила, економски раст и добросостојба на локалното население.

2. Преглед на Планскиот документ

2.1 Основи на Планскиот документ

Со урбанистичката документација почитувани се основните начела во процесот на урбанистичкото планирање и уредување на просторот, а тоа се:

- интегрален пристап на планирањето
- грижа за развој на регионалните особености
- остварување на јавен интерес и заштита на приватниот интерес
- хоринзонтална и вертикална усогласеност и координација
- уважување на научно и стручно утврдените факти и стандарди.

Применети се сите методолошки начела за применување на правилникот за урбанистичко планирање.

Изготвувањето на Урбанистичка документација е базирано врз основа на оценките од Документационата основа и сеопфатно направената анализа по истата, Условите за планирање на просторот од Просторниот план на РМ, Идеен проект, податоците од инфраструктурните претпријатија, Законот за урбанистичко планирање (Сл. весник на РМ бр. 32/20, 111/23), Правилникот за стандарди и нормативи за урбанистичко планирање (Сл. весник на РМ бр. 225/20, 219/21, 104/22, 99/23), како и сите останати стандарди и нормативи за изработка на ваков вид на комунална инфраструктура.

2.2 Плански опфат

Специфични потреби и можности за просторен развој на подрачјето во рамки на проектниот опфат

За оваа фотоволтаична централа предвидени се 5 (пет) градежни парцели и 1 (една) градежна парцела за трафостаница со моќност од 110 KVA. Трафостаницата е планирана непосредно до локалниот пат од каде ќе биде поврзана на најблиската трафостаница на МЕПСО. Планираните градежни парцели за фотоволтаични центри ќе бидат поврзани преку планирана индустриска улица на 110 KVA трафостаница, додека адекватно ќе бидат прераспределени потребен број на 10/20 KV трафостаници низ парцелите со цел оптимална распределба на енергетските кабли од инвертерот до трафостаниците. Ова ќе резултира со помали трошоци за опрема и поголеми приходи. Во секоја од трафостаниците има нисконапонска комутациона опрема сместена во ормари, заедно со среднонапонска опрема и енергетски трансформатор кој го подигнува напонското ниво со цел за поврзување на фотоволтаичната централа кон високонапонската мрежа. Малите трафостаници се поврзани на 10/110 KV со моќност од 50 MVA главна трафостаница која е врзана на високонапонската мрежа.

Распоредот на фотоволтаичните панели во парцелите е оптимизиран. За опфатот, имајќи ја предвид конфигурацијата на теренот, избран е систем со панели со фиксна оска.

Поголемата застапеност на обновливите извори на енергија во иднина ќе ја намали и зависноста од увоз на необновливи извори на енергија (фосилни горива) со што ќе се овозможи поголема енергетска стабилност. Произведената енергија непречено може да се продава на берза односно на трговци со електрична енергија. Со изградба на фотоволтаична електрана се стекнува право на повластен производител и да се тргува на меѓународниот пазар.

Изградбата на површинска фотоволтаична електрана каде ќе се користи сончевата енергија, како обновлив ресурс, за производство на електрична енергија, во подрачје кое е сиромашно со хидроенергетски потенцијал, ќе допринесе за подобрување на

енергетската покриеност на регионот во согласност со принципите на еколошко и одржливо искористување на природните ресурси. На тој начин е важноста на планскиот документ за вклучување на аспектот на заштита на животната средина особено во поглед на промовирањето на одржливиот развој. Преку инвестирање во изградба на фотоволтаична централа за производство на електрична енергија со капацитет од 50 MW ќе се обезбеди одржлив, еколошки извор на обновлива електрична енергија за регионот.

Од аспект на енергетиката и енергетската инфраструктура со Просторниот план на Р.Македонија се дефинираат состојбите, потребите и начините на задоволување на потрошувачката на разните видови на енергија во Републиката. При тоа приоритет се дава на намалување на увозната зависност на енергенти и енергија, односно задоволување на потрошувачката со домашно производство. Според статистичките податоци последниве години во Републиката над 30% од потрошената електрична енергија е од увозно потекло за што се одвојуваат големи девизни средства. Зголемената потрошувачка на енергетски горива ја наметнува потребата од подобрувањето на енергетската ефикасност. Европската регулатива "Европа 2020" за паметен, одржлив и сеопфатен развој предвидува мерки за намалување на емисиите на издувни гасови, зголемување на користењето на обновливи извори на енергија и зголемување на енергетската ефикасност. Имплементирањето на овие мерки, ќе придонесе за подобра односно поквалитетна иднина за следните генерации, отворање на нови работни места, а истовремено се обезбедуваат услови за одржлив развој. Со рационално искористување на енергетските извори им се овозможува на идните генерации да имаат ресурси за сопствен раст и развој.

Нема еколошки проблеми релевантни за планскиот документ. Нема познати проблеми кои спроведувањето на планскиот документ може да ги предизвика или да доведе до нивно зголемување, ниту да го забават неговото спроведување. Спроведувањето на планскиот документ може да ги реши или намали проблемот со застапеност на обновливите извори на енергија и во иднина ќе ја намали и зависноста од увоз на необновливи извори на енергија (фосилни горива) со што ќе се овозможи поголема енергетска стабилност.

Цели на планскиот документ за одржлив економски развој со своите пропратни содржини и неопходната инфраструктура, во еден дел може да биде во конфликт со животната средина и тоа би било изразено преку краткорочни негативни влијанија во фазата на изградба (аерозагадување, бучава, создавање на отпад) и долгорочно трајна промена на дел од пределските карактеристики. Со реализирање на планскиот опфат се очекуваат позитивни аспекти во делот на можноста за користење на обновливи извори на енергија, поволна диспозиција во однос на развојот, подобрувањето на енергетска, сообраќајната и комуналната инфраструктура, што е во функција на развој.

2.2.1 Проектни барања за градбите во проектниот опфат

а) Општи барања

Согласно развојните планови на ДПЕЕ ГИМ ЕНЕРГЕТИКА ДОО СКОПЈЕ, како косопственик на на дел од КП 1/1 И КП 4, КО Сушево, Општина Штип, видно од имотен лист бр. 65, КО Сушево, и да ги подобри своите финансиски резултати има за цел да инвестира во изградба на фотоволтаична централа за производство на електрична енергија со капацитет од 50 М W која ќе обезбеди одржлив, еколошки извор на обновлива електрична енергија за регионот.

Потребно е да се изработи Проектната програма за да овозможи изработка на Урбанистичка документација за формирање на ГП 1-6 за изградба на фотоволтаична електрана, КО Сушево, Општина Штип.

Урбанистичкиот план од државно значење, се изработува врз основа на услови за планирање на просторот кои произлегуваат од Просторниот план на Република Северна Македонија и ќе се уреди намената и начинот на користење на просторот, како и условите за градење на градби во рамките на локалитетот.

Урбанизацијата како сложен, динамичен процес треба да претставува основна рамка и влијателен фактор во насочувањето на долгорочниот просторен развој на Република Македонија.

б) Посебни барања

Намена на објектите

Во планскиот опфат се предвидува формирање на градежни парцели и изградба на објекти со група на класа на намена, класа на намена и поединечна намена

Е-Инфраструктури

Е1.- сообраќајни, линиски и други инфраструктури

Е1.13- површински соларни и фотоволтаични електрани

Е1.8- Високонапонски трансформаторски станици

Да се почитува постојната инфраструктурна мрежа и за истата да се обезбеди заштитен коридор при планирање на површини за градба. При планирање на инфраструктурата да се почитува сопственоста на земјиштето при формирање на градежните парцели. Да се обезбеди пристап до парцелите.

Се предлага површината за градба и максимална висина до кота на венец во новопредвидената градежна парцела да се одредат согласно Правилникот за урбанистичко планирање (Сл.весник на РМ бр. 220/20 и 219/21).

При дефинирање на површините за градење да се запазат растојанијата помеѓу површината за градење и границата на градежната парцела согласно Правилникот за урбанистичко планирање (Сл.весник на РМ бр. 220/20 и 219/21). Паркирањето да се реши во рамки на сопствена градежна парцела,

Планираните решенија за водовод, фекална и атмосферска канализација, електроенергетика, ПТТ инсталации, да се изработат во согласност со дадените информации и податоци од Јавните претпријатија и Органи на државната управа согласно член 47 од Законот за урбанистичко планирање (Сл.весник на РМ бр. 32/20) до кои ќе бидат поднесени барања од Изготвувачот.

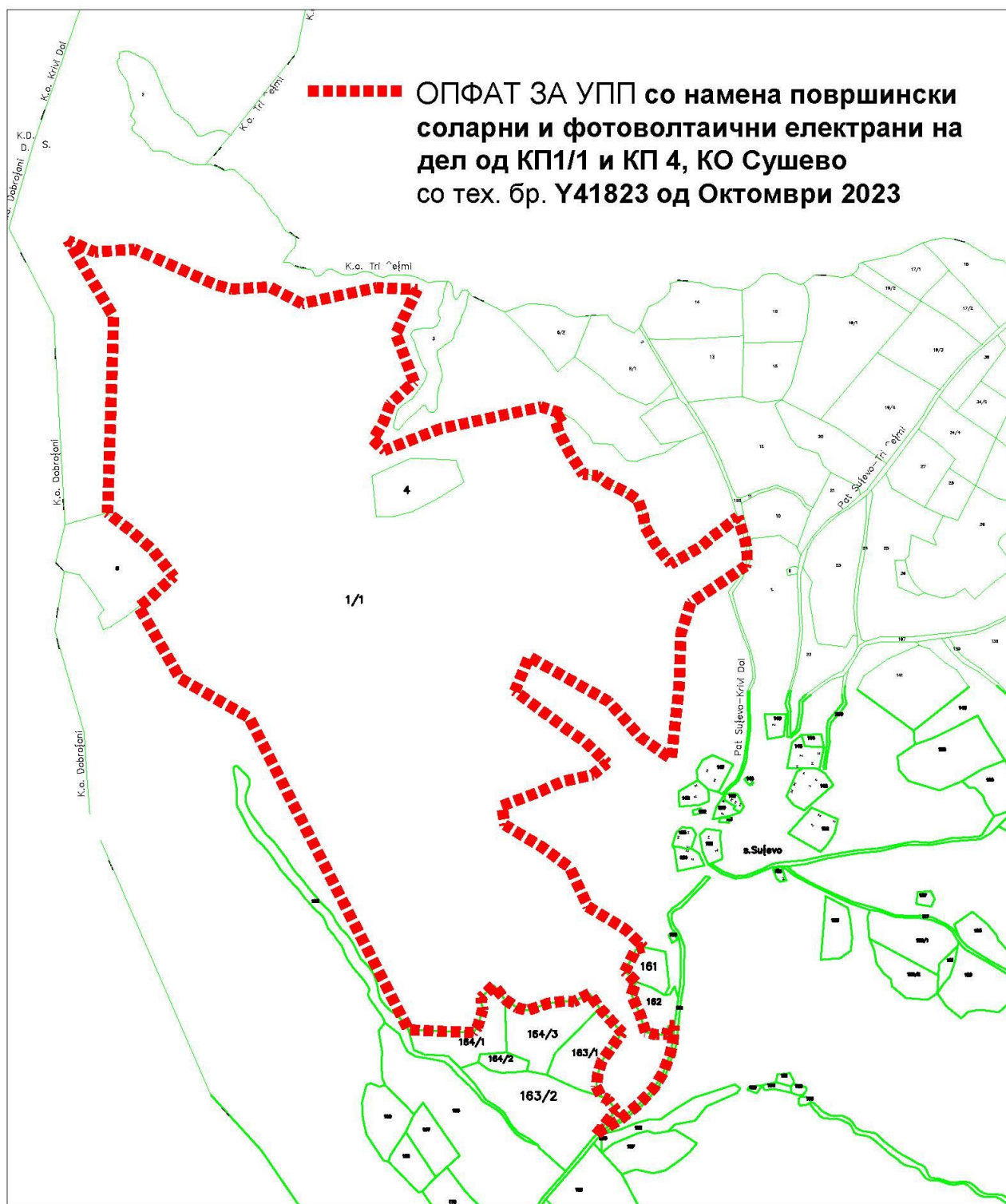
Доколку при изведување на земјаните работи за изградба на комплекс за фотоволтаични електрани, се најде на археолошки артефакти, односно дојде до откривање на материјални остатоци со културна историска вредност, потребно е да се постапи во согласност со член 65 од Законот за заштита на културно наследство (Сл.весник на РМ 20/04 , 115/2007, 18/11, 148/11, 23/13, 137/13, 164/13, 38/14, 44/14, 199/14, 104/15, 154/15 192/15 и 39/16), односно веднаш да се запре со отпочнати градежни активности и да се извести надлежната институција за заштита на културно наследство во смисла на член 29 од Законот.

3.1 Карактеристики на просторот

Основа за изработка на предметната урбанистичка документација се одредбите од Законот за урбанистичко планирање (Сл.Весник на РМ, бр. 32/20 , 111/23 и 171/24, 40/25, 101/25), Правилникот за урбанистичко планирање (Сл.Весник на РМ бр. 225/20 , 219/21, 104/22, 99/23, 07/25), Планската програма изработена со проектната задача финансирана од Инвеститорот и Условите за планирање на просторот кои произлегуваат од Просторниот план на Р Македонија кои содржат насоки за потребата од спроведување на Стратегиска оцена за влијанието на животната средина согласно законот за животна средина и Решение за УПП издадено од МЖСПП со арх.бр УП1-15 2173/2023 од 17.10.2023.

Проектен опфат

Локалитетот се наоѓа на запад од Штип, а сообраќаен пристап до сите градежни парцели ќе биде обезбеден од постоечки пат кој го поврзува локалитетот со селото Сушево. Просторот кој е предмет за изработка на Урбанистичка документација зафаќа дел од КП 1/10, КО Сушево, Општина Штип со површина од 105 385.82 m² (10.5 ha.). Периметарот на проектниот опфат изнесува 5094,47m'.

Слика 5 Опфат за УПП со намена површински соларни и фотоволтаични електрани НА ДЕЛ ОД КП 1/1 И КП 4, КО СУШЕВО, ОПШТИНА ШТИП со техн. бр. Y 41823 од октомври 2023

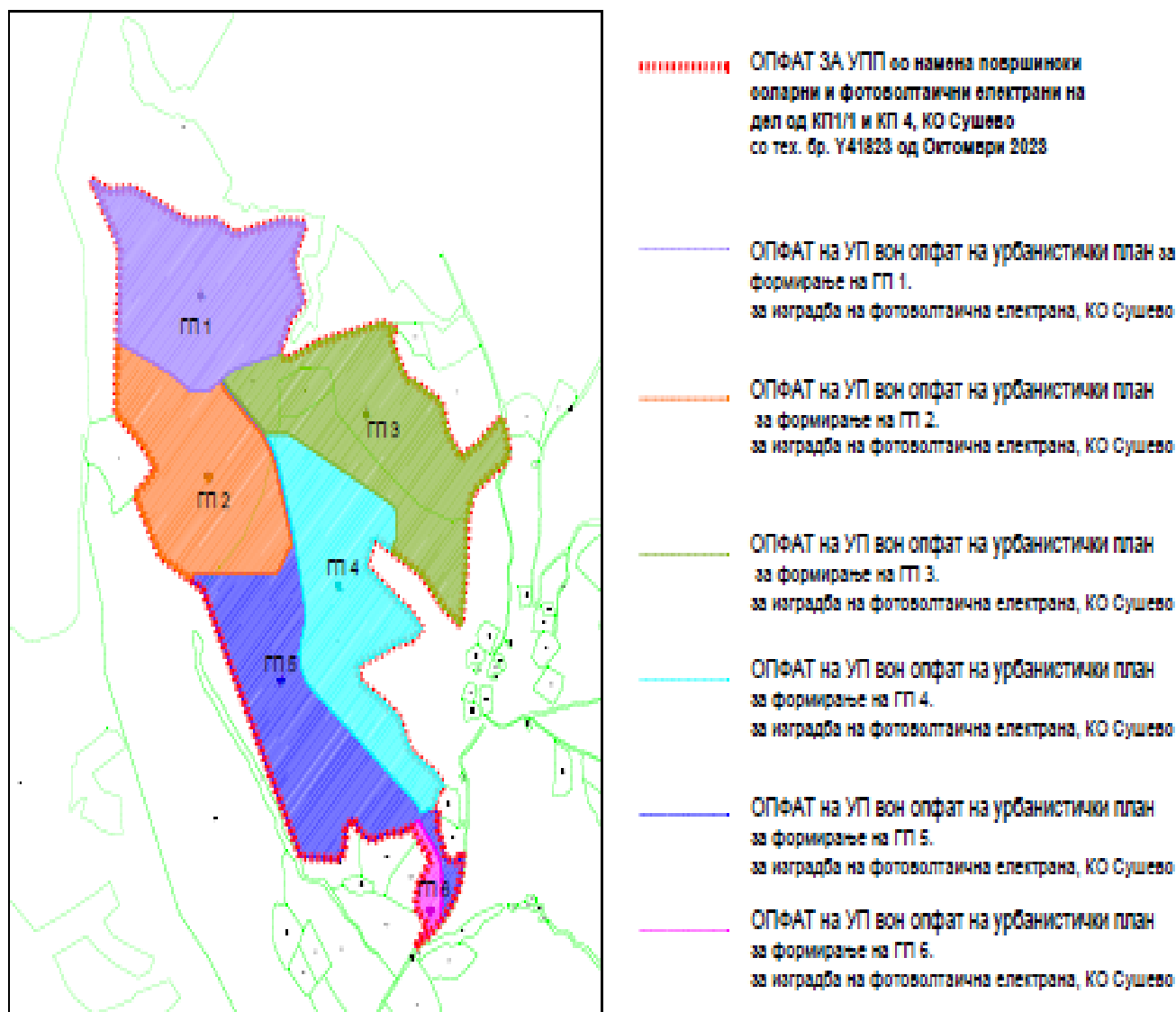
ИЗВЕШТАЈ ЗА СТРАТЕГИСКА ОЦЕНА НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА ЗА ПЛАНСКА ПРОГРАМА ЗА ИЗРАБОТКА НА УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН ОД ДРЖАВНО ЗНАЧЕЊЕ, ЗА ИЗГРАДБА НА ФОТОВОЛТАИЧНА ЕЛЕКТРАНА СО НАМЕНА Е1.13 НА ДЕЛ ОД КП 1/1 И КП 4, КО СУШЕВО, ОПШТИНА ШТИП СПОРЕД ИЗДАДЕНИ УСЛОВИ ЗА ПЛАНИРАЊЕ со површина од 55 ха.

Земјиштето со рамките на проектниот опфат е во сопственост на Инвеститорот: ДПЕЕ ГИМ ЕНЕРГЕТИКА ДОО СКОПЈЕ.

Границата на проектниот опфат може да се опише и преку координатите на прекршните точки како што следи:

	у	х		у	х		у	х
1	7594065.44	4623963.04	42	7594084.77	4624633.30	83	7593428.34	4624415.93
2	7594071.72	4623981.45	43	7594081.98	4624650.76	84	7593525.86	4624359.76
3	7594056.44	4623996.16	44	7594074.93	4624671.17	85	7593750.79	4623912.40
4	7594071.14	4624026.71	45	7594060.27	4624681.66	86	7593842.00	4623908.55
5	7594072.84	4624028.39	46	7594031.54	4624695.59	87	7593848.10	4623916.51
6	7594082.48	4624031.12	47	7594017.44	4624706.42	88	7593855.42	4623940.86
7	7594057.54	4624056.08	48	7593997.43	4624708.65	89	7593853.32	4623958.62
8	7594034.84	4624070.03	49	7593978.69	4624737.87	90	7593871.16	4623975.92
9	7594021.63	4624078.15	50	7593963.64	4624767.66	91	7593878.14	4623967.05
10	7594004.00	4624089.00	51	7593957.64	4624786.80	92	7593887.08	4623955.75
11	7593978.47	4624144.92	52	7593970.90	4624794.81	93	7593903.88	4623944.38
12	7593940.00	4624174.00	53	7593938.00	4624805.00	94	7593918.35	4623940.30
13	7593887.00	4624206.00	54	7593794.52	4624773.47	95	7593948.81	4623950.67
14	7593882.57	4624233.43	55	7593716.92	4624742.80	96	7593972.04	4623953.88
15	7593909.78	4624243.71	56	7593700.49	4624757.92	97	7593984.01	4623953.00
16	7593937.00	4624254.00	57	7593715.42	4624783.47	98	7594006.13	4623964.49
17	7593967.00	4624268.00	58	7593724.95	4624809.33	99	7594020.83	4623943.19
18	7594011.00	4624278.00	59	7593758.51	4624841.25	100	7594052.26	4623908.39
19	7594030.99	4624294.99	60	7593733.00	4624910.00	101	7594023.32	4623867.30
20	7593999.00	4624326.00	61	7593763.00	4624973.00	102	7594018.02	4623849.47
21	7593985.01	4624335.67	62	7593706.00	4624976.00	103	7594015.94	4623830.98
22	7593973.00	4624344.00	63	7593655.10	4624964.95	104	7594022.76	4623817.07
23	7593945.09	4624364.92	64	7593640.88	4624961.87	105	7594032.50	4623812.50
24	7593901.00	4624398.00	65	7593600.00	4624953.00	106	7594043.82	4623797.13
25	7593921.00	4624447.00	66	7593555.00	4624977.00	107	7594022.99	4623771.37
26	7594033.00	4624383.00	67	7593501.00	4624974.00	108	7594014.65	4623761.05
27	7594079.00	4624331.00	68	7593478.00	4624980.00	109	7594022.14	4623767.74
28	7594121.67	4624300.85	69	7593453.30	4624991.29	110	7594049.13	4623783.83
29	7594133.00	4624406.00	70	7593429.41	4625002.21	111	7594075.84	4623806.16
30	7594135.23	4624480.43	71	7593394.26	4625017.93	112	7594097.17	4623829.23
31	7594149.00	4624524.00	72	7593364.00	4625031.00	113	7594110.06	4623850.92
32	7594226.27	4624576.61	73	7593308.00	4625027.00	114	7594119.88	4623876.98
33	7594228.73	4624585.83	74	7593270.25	4625043.45	115	7594123.78	4623893.88
34	7594228.42	4624597.43	75	7593334.61	4624933.96	116	7594125.99	4623918.68
35	7594226.02	4624614.34	76	7593326.02	4624653.24	117	7594117.70	4623918.28
36	7594215.21	4624647.56	77	7593358.12	4624628.07	118	7594115.44	4623906.22
37	7594196.63	4624631.86	78	7593388.64	4624600.88	119	7594100.33	4623905.34
38	7594177.82	4624618.09	79	7593419.24	4624561.97	120	7594085.38	4623909.36
39	7594164.45	4624605.20	80	7593382.72	4624528.26	121	7594077.91	4623934.67
40	7594120.57	4624579.98	81	7593370.50	4624519.00	122	7594072.19	4623947.21
41	7594098.31	4624609.60	82	7593369.94	4624518.57			

Просторот дефиниран за изработка на урбанистичката документација со својата местоположба припаѓа на територија на КО Сушево, Општина Штип. За локацијата обезбедени се Услови за планирање на просторот со тех.бр. У41823 од Октомври 2023 година и Решение со арх.бр. УП1-15 2173/2023 од 17.10.2023 година издадени од Министерството за животна средина и просторно планирање. Овие Услови граничат со соседен проектен опфат за кој има издадени Услови за планирање на просторот со намени инфраструктури за пренос на електрична енергија 10(20) kV среднонапонски подземен вод, КО Сушево, КО Ново Село Штип, КО Три Чешми-вон град, КО Доброшани, Општина Штип со тех.бр.У08233. За подобра и поефикасна реализација има можност просторот на проектниот опфат да се подели на 6 дела ((ГП1. ГП2. ГП3. ГП4. ГП5. ГП6.).

Слика 6 Опфат за Планска програма за изработка на урбанистички план од државно значење за изградба на фотоволтаична електрана со намена Е1.13 НА ДЕЛ ОД КП 1/1 И КП 4, КО СУШЕВО, ОПШТИНА ШТИП (ГП1. ГП2. ГП3. ГП4. ГП5. ГП6.) СПОРЕД ИЗДАДЕНИ УСЛОВИ ЗА ПЛАНИРАЊЕ со површина од 55 ха.

3.2 Опис на сегашната состојба со животната средина во планскиот опфат

Постоечка состојба на локацијата

Предметната локација во КО Сушево, Општина Штип се наоѓа западно од населеното место Штип. Избраната локација е во сопственост на ДПЕЕ ГИМ ЕНЕРГЕТИКА ДОО СКОПЈЕ КО Сушево, Општина Штип, означена како земјоделско

земјиште. За истата се обезбедени Услови за планирање на просторот со тех.бр. У41823 од Октомври 2023 година и Решение со арх.бр. УП1-15 2173/2023 од 17.10.2023 година издадени од Министерството за животна средина и просторно планирање. Условите за планирање на просторот се наменети за површински соларни и фотоволтаични електрани на дел од КП 1/1 и КП 4, КО Сушево, Општина Штип. Површината на планскиот опфат изнесува 55,03 ха. Планираната моќност на површинските соларни и фотоволтаични електрани е до 50 MW. Овие Услови граничат со соседен проектен опфат за кој има издадени Услови за планирање на просторот со намени инфраструктури за пренос на електрична енергија 10(20) kV среднонапонски подземен вод, КО Сушево, КО Ново Село Штип, КО Три Чешми-вон град, КО Доброшани, Општина Штип.

Слика 7 Поглед на локацијата за изградба на фотоволтаична електрана со намена Е1.13 НА ДЕЛ ОД КП 1/1 И КП 4, КО СУШЕВО, ОПШТИНА ШТИП (ГП1. ГП2. ГП3. ГП4. ГП5. ГП6.) СПОРЕД ИЗДАДЕНИ УСЛОВИ ЗА ПЛАНИРАЊЕ со површина од 55 ха.

Воздух

Квалитетот на воздухот е еден од поважните чинители на кои треба да се внимава при планирање на просторот заради спречување на деградација на истиот со

имплементација на планскиот документ. Санитарната состојба на воздухот не е нарушена бидејќи во анализираниот простор не постојат изразити загадувачи.

Сепак, при анализа на состојбата на квалитетот на воздухот во општината земени се во предвид расположливите податоци за потрошувачката на енергија во индустријата, домаќинствата, јавните и комерцијалните објекти, состојбата на сообраќајот - застареноста на возниот парк, авионскиот сообраќај, податоците од националната мрежа за следење на квалитетот на воздухот, влијанието врз човековото здравје и мерките што се превземаат за намалување на загадувањата.

Загадувањето на воздухот доаѓа како резултат на емисии на загадувачки супстанции од стационарните и мобилните извори, преку одвивање на хемиско-технолошките процеси, био-хемиските процеси и процесите на согорување на горивата. Дистрибуција на загадувачките супстанции во околината и појава на зголемување на нивната концентрација со тек на време во воздухот и влијанието на квалитетот на воздухот врз живиот свет се исто така важни чинители во одредувањето на состојбата на квалитетот на воздухот.

Во сегашни услови, основни загадувачи се: застарениот возен парк на населението и правните субјекти во општината, како и загадувањето од користење на нафтата, нејзините деривати и дрвото како енергетски ресурси во домаќинството.

Имајќи ги во предвид бројот, типот и капацитетот на застапената индустрија и другите деловни субјекти во општина, како и бројот на возила и интензитетот на патниот и авионскиот сообраќај, како и употребата на нафтата, нејзините деривати како енергетски ресурси, генерално може да се каже дека аерозагадувањето е во рамки на дозволените концентрации на загадувачки супстанции во воздухот.

Вода

Просторот на кој се предвидува изградбата на површински соларни и фотоволтаични електрани во КО Сушево, Општина Штип, се наоѓа во водостопанското подрачје (ВП) „Средна и Долна Брегалница“ кое го опфаќа сливот на реката Брегалница од браната Калиманци до вливот во реката Вардар. На ова ВП припаѓаат и сливовите на реките: Оризарска, Злетовска, Свети Николска, Осојница, Зрновка, Козјачка и Лакавица. ВП „Средна и Долна Брегалница“ е сиромашно со вода. За сливот на реката Брегалница специфичното истекување мерено кај водомерната станица „Берово“ изнесува 11,8 л/сек/км², додека на водомерните станици „Очи Пале“ изнесува 5,9 л/сек/км² и „Штип“ изнесува 4,1 л/сек/км². За целосно искористување на потенцијалот на водотеците (хидроенергетски, за водоснабдување на населението и индустријата и за наводнување) во ВП „Долна и Средна Брегалница“ изградени се акумулациите Градче на реката Кочанска, Пишица на реката Пишица, Мантово на Лакавица и Мавровица на река Мавровица. За идниот период се предвидува изградба на акумулациите: Јагмулар на реката Брегалница, Речане на Оризарска Река и Баргала на Козјачка Река.

Министерство за животна средина и просторно планирање- Сектор за води во врска со нашето барање за доставување на податоци информации потребни во постапката за урбанистички план од државно значење за изградба на фотоволтаична електрана со намена Е1.13 на дел од КП 1/1 и КП 4, КО Сушево, Општина Штип, не известија следно:

Од увидот во доставената техничка документација (дадена во електронска форма), и прибавените податоци и информации од Служба за просторен и информативен систем, при Министерството за животна средина и просторно планирање утврдено е дека предметната локација не е во заштитени подрачја во Република Северна Македонија, притоа на одредени делови е во близина до неколку повремени водени текови.

Од тие причини, при изготвување на проектната документација, од аспект на заштита на водите, а во согласност со Законот за води (Сл. Весник на Република Македонија бр. 87/08, 06/09, 161/09, 83/10, 51/11, 44/12, 23/13, 163/13, 180/14, 146/15 и 52/16), треба да бидат исполнети следните критериуми за заштита, одржување и уредување на површинските води и крајбрежните земјишта:

1. Заради заштита и одржување на природните и уредените речни корита и бреговите на водотеците, езерата и акумулациите, забрането е освен со дозвола или согласност изградба на постројки и објекти во заштитениот крајбрежен појас во широчина од 50 метри зад линијата на допирањето на педесетгодишната вода кај нерегулираните водотеци, односно зад ножицата на насипот кај регулираните водотеци и кај езеро и акумулации, во ширина од 50 метра од линијата на највисокиот утврден водостој.

По однос на постојните водостопански објекти во склоп на системите за наводнување и системите за одводнување, надлежен правен субјект кој управува со истите е АД Водостопанство на Р.Македонија. Согласно Законот за води Министерството за животна средина и просторно планирање издава водостопанска согласност заради изградба на нови или реконструкција или доградба на постојни објекти, кои се наоѓаат во или покрај површинските води, објекти коишто поминуваат преку или под површинските води или пак објекти кои се сместени во близина на површинските води или крајбрежните земјишта, а кои можат да влијаат врз режимот на водите.

Во врска со нашето барање на податоци и информации преку информацискиот систем за е-урбанизам за податоци за постоечки и планирани подземните инсталации водовод и канализација потребни за изработка на техничка документација за УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН ОД ДРЖАВНО ЗНАЧЕЊЕ ЗА ИЗГРАДБА НА ФОТОВОЛТАИЧНА ЕЛЕКТРАНА СО НАМЕНА Е 1.13 НА ДЕЛ ОД КП 1/1 И КП 4, КО СУШЕВО , ОПШТИНА

ШТИП, Јавно претпријатие за комунално производни и услужни работи ЈП "ИСАР" Штип достави информација за подземен катастар - водовод и канализација.

Во овој плански опфат ЈП "ИСАР" Штип нема податоци за постоечки и нема планирано нови инсталации на водовод и фекална канализација за град Штип.

ЈП "Исар" Штип дава мислење дека во овој плански опфат може да се планира без посебни ограничувања бидејќи во предвидениот опфат нема комунални подземни инсталации.

Во врска нашето барање со Ваш бр. 1005-942/1 од 19.07.2023 и нивен бр. 1647 од 20.07.2023 год. за издавање на податоци и информации за постоечки и планирани објекти кои се во надлежност на АД Водостопанство на РСМ во државна сопственост - Скопје, а имаат влијание во постапката за изработка на урбанистички план од државно значење за изградба на фотоволтаична електрана со намена Е1.13 на дел од КП 1/1 и КП 4, КО Сушево, општина Штип, АД Водостопанство на РСМ во државна сопственост Скопје, не известија дека во границите на планскиот опфат за изработка на урбанистички план од државно значење за изградба на фотоволтаична електрана со намена Е1.13 на дел од КП 1/1 и КП 4, КО Сушево, општина Штип, нема свои објекти и инфраструктура.

Природни и климатски карактеристики

Климата на овој простор е условена од реката Брегалница, планината Плачковица и од ветровите. Предметната локација во КО Сушево, Општина Штип се наоѓа западно од населеното место Штип на надморска височина од 370-500 метри.

Мерната станица е лоцирана во Штип на надморска височина од 326 м со координати по $X=41^{\circ}45'$ и $Y=22^{\circ}1'$. За статистичка обработка е земен период со низ на податоци од јануари-декември 1951 до 2013 год.

Просечната годишна температура на воздухот изнесува 13.0°C . Просечен годишен минимум од $11,7^{\circ}\text{C}$ и просечен годишен максимум од $14,3^{\circ}\text{C}$. Најтопол месец е јули со $24,1^{\circ}\text{C}$, а најстуден јануари со $1,3^{\circ}\text{C}$. Апсолутен максимум на температурата на воздухот е забележан на 24-07-2007 година од $43,5^{\circ}\text{C}$, апсолутен минимум на температура на воздухот е забележан на 26-01-1954 година од $-22,7^{\circ}\text{C}$, апсолутно годишно колебање од $66,2^{\circ}\text{C}$. Просечната зимска температура изнесува $2,6^{\circ}\text{C}$, пролетната температура изнесува $12,6^{\circ}\text{C}$, летната просечна температура изнесува $23,2^{\circ}\text{C}$ и просечната средна есенска температура изнесува $13,6^{\circ}\text{C}$. Есенските температури се повисоки од пролетните.

Просечен последен пролетен мраз е на 28-3, апсолутен последен пролетен мраз бил на 28-04-1984 год. Просечен прв есенски мраз е на 6-11, а апсолутно последен есенски мраз бил на 16-10-1961 год. Мразниот период просечно трае 142 дена.

Просечната годишна сума на врнежите изнесува 473,3 mm, и тоа најмногу во мај со 56,0mm, а најмалку во февруари 29,8 mm, додека апсолутниот максимум на врнежите

е забележан на 06-08-2007 година од 77,9 mm или 1/ m². Зимскиот период паѓаат просечно 34 mm по месец или вкупно за зимскиот период просечно 101,9 mm., пролетниот период просечно паѓаат 42,7 mm или вкупно за 3, 4 и 5 месец просечно паѓаат 128,2 mm, летниот период просечно паѓаат 37,2 mm или вкупно за 6, 7 и 8 месец 111,6 mm, а во есенскиот период просечно во месеците септември, октомври и ноември паѓаат по 44,3 mm или вкупно за сите месеци просекот е 132,9 mm. Годишен просек на влажноста на воздухот изнесува 67%. Број на денови со снег годишно има 19, денови со град има 35, годишен број на денови со магла е 12, просечната снежна покривка изнесува 9,7cm. Просечна должина на траење на периодот со снег е 95 дена. Просечен број на вебри денови е 87, просечен број на облачни денови е 194 дена и просечен број на тмурни денови е 84.

Во Штипската котлина најчест ветер е од северозападниот правец кој дува со честина од 196%, брзина од 3,6m/s и јачина до 10 бофори што е и најсилен ветер заедно со југоисточниот ветер кој е втор по честина од 179% и со брзина од 3,8m/s што е најголема брзина. Ветер со најмала честина е источниот со честина од 18%, 2,9m/s и јачина од 8 бофори. Честината на време без ветар – тишина е 395% што значи дека повеќе од третина од денонокието е без ветер.

Растителен и животински свет, биолошка разновидност и природно наследство

Во непосредна близина не се детектирани природни реткости и заштитени подрачја. Во врска со нашето Барање на податоци под бр.1005-266/60 од 26.08.2024 година, согласно Законот за урбанистичко планирање („Службен весник на Република Северна Македонија" бр.32/20), за Урбанистички проект вон опфат на урбанистички план од државно значење за изградба на фотоволтаична електрана, КО Сушево, Општина Штип, Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство не извести дека согласно доставената документација и увидот во истата констатирано е дека предметното земјиште на КП 1/10, викано место Корија, катастарска култура пасиште, катастарска класа 5 е во приватна сопственост.

Во врска со доставениот допис со акт бр. 11-4505/4 од 20.07.2023 година доставено од страна на инвеститорот кој се однесува на барање на податоци и информации за Урбанистички проект вон опфат на урбанистички план за изградба на фотоволтаична електрана со намена Е1.13 на дел од КП 1/1 и КП 4, КО Сушево, Општина Штип, Управата за животна средина како орган во состав на Министерството за животна средина и просторно планирање од аспект на своите надлежности од областа на заштита на природата и увидот на доставената документација, не известија дека врз основа на приложената документација од наша страна - Ажурирана геодетска подлога со нанесен проектен опфат и мислењето од страна на Службата за просторен информативен систем (допис бр. 16-4505/3 од 25.08.2023), констатирано е дека просторот на горенаведената предметната локација се наоѓа надвор од границите на

заштитените подрачја во Република Северна Македонија, Емералд подрачјата, како и идентификуваните Натура 2000 подрачја.

Инфраструктура

Според Просторниот план на Република Македонија автопатската и магистрална патна мрежа релевантна за предметниот простор е А4 (М-6) - (Граница со Косово - ГП Блаце - крстосница Стенковец - обиколница Скопје – Петровец – Миладиновци - Свети Николе – Штип – Радовиш – Струмица - гр.со Бугарија - ГП Ново Село). Релевантен регионален патен правец за предметната локација влегува во групата на регионални патишта "Р1" и е со ознака Р1204 – Куманово (врска со А2) Св.Николе - Овче Поле (врска со А3) – Кадрифаково – Штип - Софилари (врска со А4).

Според Просторниот план на Република Македонија железничката мрежа релевантна за предметниот простор е во групата на планирани регионални железнички линии како дел од секундарната врска со соседните држави: Смоквица-Петрич, со изградба на нова железничка линија на целата релација и вклучување на локалниот правец Куманово - Штип- Струмица.

Предметната локација се наоѓа во заштитната зона на карго аеродромот Штип и спортски аеродром Штип. При изработка на планската документација, од аспект на безбедноста на воздушниот сообраќај, ќе се почитува заштитната зона на аеродромот, како и важечките Законски и подзаконски акти кои ја допираат оваа област. Од Агенцијата за цивилно воздухопловство се добиени податоци и информации со кои е утврдено дека објектот претставува препрека во воздухопловството, поради што е потребно да се изработи воздухопловна студија – анализа за влијанието на објектот врз безбедноста на воздушниот сообраќај на спортскиот аеродром ШТИП – Штип. Изработена е Воздопловна студија за влијанието на безбедноста на воздушниот сообраќај на спортскиот аеродром “ШТИП” ШТИП. Во врска со нашето доставено барање, стручните служби на Агенцијата за цивилно воздухопловство констатираа дека забелешките дадени од нивна страна со допис бр.12-8/792 од 17.09.2024 година, а кои се однесуваат на безбедноста на воздушниот сообраќај се запазени/вградени во изработената техничка документација. Врз основа на Воздопловна студија за влијанието на безбедноста на воздушниот сообраќај на спортскиот аеродром Штип – Штип, 1. Проценка на влијанието на објектот како препрека во воздухопловството и Проценка за веројатност од појава на одблесок и одсјај - изработена од ГЦМ КОНТРОЛ ДООГЛ Скопје и 2.Безбедносна проценка од Аероклуб Штип – Штип е потврдено дека изградбата на Фотоволтаичната централа нема да влијае на безбедноста на воздушниот сообраќај на спортскиот аеродром Штип, односно Агенцијата за цивилно воздухопловство издаде позитивно мислење.

Телефонските корисници во ова подрачје во електронско комуникацискиот сообраќај приклучени се преку телефонската централа во Штип.

При проширувањето на гасоводниот систем се изгради делницата-1 Клевовци – Штип - Неготино а се планира градба и на магистрален гасовод на делница Свети Николе - Велес, со што се овозможија поволни услови за развој на гасоводната мрежа во овој регион. Трасата на магистралниот гасоводот од делница-1 Клевовци - Неготино минува на 1,25 км северо-источно од оваа локација.

На предметната локација во рамките на проектниот опфат не постои сообраќајна мрежа, согласно Јавно претпријатие за државни патишта што со допис констатира дека покрај проектниот опфат не поминува државен пат кој е во надлежност на Јавното претпријатие за државни патишта.

На предметната локација во рамките на проектниот опфат не постои водоводна мрежа, согласно Јавно комунално претпријатие “ИСАР” известија со допис дека нема податоци за постоечки ниту планирани инсталации на водовод и фекална канализација за град Штип.

На предметната локација во рамките на проектниот опфат не постои Електроенергетска мрежа, согласно Електродистрибуција ДООЕЛ Скопје, известија со допис.

На предметната локација во рамките на проектниот опфат не постои Телекомуникациска мрежа, согласно Македонски Телеком.

На предметната локација во рамките на проектниот опфат не постои Гасоводна мрежа, согласно дописот од НОМАГАС Скопје.

Во законскиот рок се добиени дописи од следниве институции:

Одговор од АД Водостопанство на РСМ Скопје (во прилог),

Одговор од Електродистрибуција ДООЕЛ Скопје (во прилог),

Одговор од ЈП Исар Штип (во прилог),

Одговор од Министерство за одбрана (во прилог),

Одговор од Министерство за внатрешни работи – Оддел за информатика и телекомуникации - Сектор за телекомуникации (во прилог),

Одговор од Министерство за животна средина и просторно планирање, Управа за животна средина, Сектор за природа (во прилог),

Одговор од Министерство за животна средина и просторно планирање, Управа за животна средина, Сектор за природа (во прилог),

Одговор од ЈП Хидросистем Злетовица Пробиштип (во прилог),

Одговор од Македонски Телеком АД (во прилог),

Одговор од ЈПДП (во прилог),

Одговор од Дирекција за заштита и спасување, Подрачно одделение за заштита и Спасување Штип (во прилог),

Одговор од Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство (во прилог).

Културно-историско наследство, постојни споменички целини, културни предели и друго

Согласно Законот за заштита на културното наследство (Службен весник на РМ бр. 20/04, 115/07, 18/11, 148/11, 23/13, 137/13, 164/13, 38/14, 44/14, 199/14, 104/15, 154/15, 192/15 и 29/16), видови на недвижно културно наследство се: споменици, споменички целини и културни предели. Републичкиот завод за заштита на спомениците на културата, за потребите на Просторниот план на Републиката, изготви Експертен елаборат за заштита на недвижното културно наследство во кој е даден Инвентар на недвижното културно наследство од посебно значење. Инвентарот содржи список на регистрирани и евидентирани недвижни културни добра, што подразбира список на недвижните предмети со утврдено својство споменик на културата, односно на недвижните предмети за кои основано се претпоставува дека имаат споменично својство. Тоа се: археолошки локалитети, цркви, манастири, џамии, бањи, безистени, кули, саат кули, турбиња, мавзолеи, конаци, мостови, згради, куќи, стари чаршии, стари градски јадра и други споменици со нивните имиња, локации, блиските населени места, период на настанување и општините во кои се наоѓаат спомениците.

Согласно постоечката законска регулатива, видови на недвижно културно наследство се: споменици, споменички целини и културни предели.

На подрачјето на катастарската општина Сушево која е предмет на анализа нема регистрирани и евидентирани недвижни споменици на културата (Експертен елаборат).

Во Археолошката карта на Република Македонија, која ги проучува предисториските и историските слоеви на човековата егзистенција, од најстарите времиња до доцниот среден век, на анализираното подрачје на катастарската општина Сушево нема евидентирани археолошки локалитети.

Согласно допис од Министерство за култура - Управа за заштита на културното наследство, на поширокиот простор од подрачјето на предметната документација се наоѓа поголема концентрација на археолошки локалитети – добра за кои основано се претпоставува дека претставуваат културно наследство. НУ Завод за заштита на спомениците на културата и Музеј – Штип, како надлежна установа за заштита на културното наследство изврши увид во границите на предметниот проектен опфат и се произнесе со стручно мислење. Согласно допис, стручната екипа од НУ Завод за заштита на спомениците на културата и Музеј – Штип по изготвено решение изврши теренски увид и констатира дека на просторот на предметниот план не постои културно наследство. Се наложува доколку при изведување на земјените работи се најде на

археолошки артефакти, да се постапи во согласност со член 65 од Законот за заштита на културно наследство (Сл. весник на Р.М. бр. 20/04, 115/07), односно веднаш да се запре со отпочнатите градежни активности и да се извести надлежната институција за заштита на културното наследство во смисла на чл. 129 од Законот.

3.3 Сегашни проблеми со животната средина во и околу планскиот опфат

Проблемите со животната средина во општина Штип и предметниот опфат, беа идентификувани преку анализа на постоечката состојба со животната средина каде се евидентирани клучните проблеми и предложени се мерки во облик на Акционен план за нивно надминување.

Најосетливи елементи на животната средина во предметниот опфат (Елементи на СОЖС)					
Води	Воздух	Отпад	Климатски фактори	Население	Материјални добра

Проблемите со генерирање на отпадот се разгледуваат како влијание врз површинските и подземните води, влијание на загадувањето на почвите и индиректно како влијание врз квалитетот на воздухот и почвите и индиректно како влијание врз квалитетот на воздухот и создавањето на стакленички гасови (климатски промени).

Врз основа на евидентирање на најосетливите елементи на животната средина во планскиот опфат кои се нарекуваат и елементи на Стратегиска оцена на животната средина (Елементи на СОЖС) се воспоставуваат цели на стратегиска оцена на животна средина (Цели на СОЖС) и се дефинирани можни индикатори за секоја цел.

Во процесот на Стратегиска оцена на влијание на планскиот документ врз животната средина важно е да се види како, на кој начин, со која јачина и интензитет целите на планскиот документ влијаат врз целите на СОЖС со цел да се предвидат мерки за спречување на влијанијата и да се предложи соодветен план за мониторинг на индикаторите за секоја цел на СОЖС. На следната табела се прикажани сегашните проблеми со елементите на животната средина.

Табела 1 Сегашни проблеми со елементите на животната средина

Елементи на Стратегиската оцена на животна средина	Проблем	Релевантно опфтен проблем
Воздух	Нарушен квалитет на воздухот од постоење на интензивна емисија од употреба на дрва како агенс за затоплување, зголемен сообраќај Не користење на обновливи извори на енергија	x
Вода	Нарушен квалитет на подземните води	x
	Недоволно планирање на промените во намената на земјиштето	x
Отпад	Постоење на диви депонии	x
Почва	Нарушен квалитет на почвата како резултат за исталожување на аероседименти	x
	Деградација на почвите	x
Предел Население	Деградираны предели	x
	Појава на миграција	x
	Невработеност	x
Климатски фактори	Користење на огревно дрво за затоплување	x
	Не користење на обновливи извори на енергија	x

3. Состојба без имплементација на планскиот документ

При реализација на ПЛАНСКА ПРОГРАМА ЗА ИЗРАБОТКА НА УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН ОД ДРЖАВНО ЗНАЧЕЊЕ ЗА ИЗГРАДБА НА ФОТОВОЛТАИЧНА ЕЛЕКТРАНА СО НАМЕНА Е1.13 НА ДЕЛ ОД КП 1/1 И КП 4, КО СУШЕВО, ОПШТИНА ШТИП, се разгледува опцијата без да се спроведе планска активност, односно работите да останат во првобитната положба.

Во конкретниов случај доколку овој план не се спроведе, се очекуваат следниве последици:

- Појава на некомпатибилни дејности;
- Земјиштето и понатаму ќе остане земјиште со помала економска вредност;
- Нарушување на квалитетот на медиумите во животната средина;
- Загадување со отпадни материи (цврст, комунален и други видови отпад) и постоење на диви депонии;
- Загадување на подземните води и почвата;

• Помали услови за создавање на поволен економски амбиент за одржлив економски и еколошки развој на подрачјето - регионот;

- Отсуство на инвестициони вложувања;
- Можности од влијанија за нарушување на здравјето на населението;
- Зголемени социјални трошоци;
- Намалена можност за вработување;
- Пораст на економската миграција;
- Не се создават услови за развој на туризмот;
- Намален животен стандард и
- Намалени можности за создавање услови за економски и одржлив развој.

Доколку не се реализираат предвидените решенија во рамки на планскиот опфат ќе се намали можноста за економски-одржлив развој и промоција на локацијата како можност за развој на атрактивна туристичка дестинација. Иницијативата со намена површински соларни и фотоволтаични електрани, КО Сушево, Општина Штип, ќе овозможи поефикасно снабдување на населбите со електрична енергија, што е особено значајно за оние кои немаат соодветно, односно квалитетно снабдување. Преку воведување на алтернативни извори на енергија се овозможува заштеда на необновливи извори на енергија што е еден од основните приоритети во одржливиот развој.

4. Алтернативи и чинители за избор на алтернатива

Од аспект на енергетиката и енергетската инфраструктура со Просторниот план на Р.Македонија се дефинираат состојбите, потребите и начините на задоволување на потрошувачката на разните видови на енергија во Републиката. При тоа приоритет се дава на намалување на увозната зависност на енергенти и енергија, односно задоволување на потрошувачката со домашно производство. Според статистичките податоци последниве години во Републиката над 30% од потрошената електрична енергија е од увозно потекло за што се одвојуваат големи девизни средства. Зголемената потрошувачка на енергетски горива ја наметнува потребата од подобрувањето на енергетската ефикасност. Европската регулатива "Европа 2020" за паметен, одржлив и сеопфатен развој предвидува мерки за намалување на емисиите на издувни гасови, зголемување на користењето на обновливи извори на енергија и зголемување на енергетската ефикасност. Имплементирањето на овие мерки, ќе придонесе за подобра односно поквалитетна иднина за следните генерации, отворање на нови работни места, а истовремено се обезбедуваат услови за одржлив развој. Со рационално искористување на енергетските извори им се овозможува на идните генерации да имаат ресурси за сопствен раст и развој.

Размената на електрична енергија помеѓу балканските електроенергетски системи (чии земји најчесто се увозници) е многу значаен фактор за натамошниот развој. Електроенергетските системи на балканските земји треба да бидат поврзани со конективни водови кои што нема да преставуваат тесно грло во трансмисија на потребните количини на електрична моќност. Републиката досега има 400 kV конективни водови со Грција (кон Солун и Лерин) и Косово (Косово-Б) и кон Бугарија (Црвена Могила) а во план е градбата на вод кон Албанија. Планираната, со Просторниот план на РМ, траса на водот од Скопје 5 кон Србија е сменета и изграден е водот Штип - Србија.

Локацијата со намена површински соларни и фотоволтаични електрани, КО Сушево, Општина Штип нема конфликт со постојните и планирани преносни и конективни водови.

Реализацијата на ПЛАНСКА ПРОГРАМА ЗА ИЗРАБОТКА НА УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН ОД ДРЖАВНО ЗНАЧЕЊЕ ЗА ИЗГРАДБА НА ФОТОВОЛТАИЧНА ЕЛЕКТРАНА СО НАМЕНА Е1.13 НА ДЕЛ ОД КП 1/1 И КП 4, КО СУШЕВО, ОПШТИНА ШТИП е од особено значење за реализирање наменски содржини и функционална операционализација за развој на планскиот опфат и општината.

Од особено значење за изготвување на Стратегиската оценка, а воедно и стандардна постапка е да се изанализира варијантата, односно опцијата од неспроведување на планското решение со што состојбата би останала во првобитната состојба. Во тој случај се очекува дека фактичката состојба на теренот воопшто нема да се промени и економската пасивност ќе продолжи.

Овие аспекти се земаат со цел да се изнајде најповолното решение кое ќе придонесе за заштитата на животната средина и здравјето на човекот. За овој плански опфат не се разгледувани алтернативни решенија за друга намена.

Со изработката на планските решенија од Урбанистичката планска документација просторот добива нова можност за урбанистичка разработка и реализација.

При подготовката на планското решение е разгледувана алтернативата за неспроведување на планското решение со што состојбата во животната средина би останала под влијание само на природните фактори. Во овој случај се очекува моменталната состојба на теренот воопшто да не се промени, економската пасивност и понатаму да продолжи и оневозможување на заштеда на необновливи извори на енергија како еден од основните приоритети во одржливиот развој.

Во случај на нереализирање на планските решенија на анализираното подрачје се очекува:

- Постојниот социјално-економски статус на населението во поширокото подрачје и понатаму да стагнира;

- Трендот на миграција на населението кон поразвиените урбани центри и понатаму да продолжи;
- Намалување на вредноста на земјиштето;
- Можности од узурпација на просторот со дивоградби за други неплански и некомпатибилни содржини, а со тоа и деградација на пределската разновидност на подрачјето;
- Непланско и неорганизирано уредување на просторот со што негативно ќе се одрази врз медиумите во животната средина.

Реализирањето на планските решенија со избраната намена во просторот ќе овозможи искористување на поволната географска положба на локацијата, искористување на поволните микроклиматски услови и добрата поставеност во однос на сообраќајната поврзаност со околните населени места, зголемување на атрактивноста на просторот преку изградба на содржини кои се вклопуваат во пределот и подобрување на туристичката понуда и квалитетот на живот на локалното население.

Со реализација на овој план се овозможува локацијата да прерасне како единствена просторна и функционална целина која ќе даде голем допринос за развојот на локалната и национална економија, истовремено имајќи го за цел анимирањето на интересот на разни инвеститори за реализација на предложена програма за развој.

Активирањето на овој простор ќе овозможи одржлив развој на повеќе дејности, кои ќе продуцираат економски ефекти не само во областа на туризмот и угостителството, туку и во останатите дејности непосредно поврзани со изработката и ефектуирањето на урбанистички решенија и тоа: проектирањето, градежништвото, комуналните дејности, трговијата, сообраќајот, занаетчиството, јавните функции и др.

Непосредниот ефект кој ќе произлезе со реализацијата на предложениот Урбанистички проект ќе се рефлектира врз зголемено ангажирање на расположливата работна сила преку нови вработувања во дејностите предвидени со планските содржини, односно позитивен кумулативен ефект врз социо - економската компонента и одржлива и интегрирана заштита на животната средина, што се одсликува преку:

- Социјална, економска и просторна кохезија во рамки на регионот, со оптимално користење на неговите специфични особености;
- Реализација на целите за заштита на животна средина релевантни за планскиот документ, преку примена на мерките за избегнување, ублажување и/или компензација на потенцијалните влијанија предложени во овој извештај;
- Зачувување, заштита, обновување и унапредување на квалитетот на животната средина;

- Заштита на квалитетот на амбиентниот воздух, избегнување, спречување или намалување на штетни емисии во воздухот;

- Заштита, зачувување и постојано подобрување на расположливите водни ресурси преку нивно одржливо користење, спречување или намалување на штетни испуштања, одведувањето и третман на комуналните отпадни води, третман на отпадни води од страна на самите субјекти;

- Избегнување и намалување на создадениот отпад, негово селектирање и повторно искористување и отстранување на прифатлив начин согласно законските решенија;

- Рамномерен и одржлив просторен развој, рационално уредување и користење на просторот;

- Рационално и одржливо користење на природните ресурси;

- Користење на обновливи извори на енергија;

- Зачувување и заштита на компонентите на биолошката и пределската разновидност и

- Избегнување, спречување или намалување на бучавата.

Треба да се има во предвид, дека целите на планскиот документ за одржлив економски развој со своите пропратни содржини и неопходната инфраструктура, во еден дел може да биде во конфликт со животната средина и тоа би било изразено преку краткорочни негативни влијанија во фазата на изградба (аерозагадување, бучава, создавање на отпад) и долгорочно трајна промена на дел од пределските карактеристики. Поради ова се предложени мерки за заштита на медиумите од емисија на бучава, генерирање на отпад, различни непогоди и хаварии и др. Исто така, како составен дел на Извештајот за Стратегиска оцена се презентирани дополнителни мерки за спречување, намалување или ублажување на негативните влијанија врз животната средина од реализацијата на целите на планскиот документ.

Со реализирање на планскиот опфат се очекуваат позитивни аспекти во делот на можноста за користење на обновливи извори на енергија, поволна диспозиција во однос на развојот, подобрувањето на енергетска, сообраќајната и комуналната инфраструктура, што е во функција на развој. Работата на фото модулите нема значително влијание врз медиумите на животната средина, односно станува збор за уред за производство чиста, т.н. зелена енергија, со што се намалува емисијата на стакленичките гасови, односно производството на електрична енергија од фотонапонски модули (соларни ќелии) има позитивно влијание врз животната средина и со нивна употреба индиректно се намалува емисијата на стакленички гасови. Реализацијата на документацијата со намена површински соларни и фотоволтаични електрани, КО Сушево, Општина Штип, ќе биде во функција на развој на енергетскиот

сектор преку производство на енергија од обновливи извори, што кореспондира со основните определби на Просторниот план на Република Македонија за одржлив развој.

5. Претпоставени влијанија врз животната средина

Во процесот за проценка на влијанието на плановите, стратегиите и програмите врз животната средина и врз здравјето на луѓето (Стратегиска оцена на животната средина-СОЖС), покрај проценката на влијанијата се предвидуваат и мерки кои имаат за цел заштита на животната средина од сите можни влијанија и тоа уште во процесот на планирање и донесување одлуки за одредени стратегии, планови и програми, т.е. плански документи. Преку навремено спроведување на постапката за СОЖС се обезбедува идентификување на потенцијалните позитивни и негативни влијанија од реализацијата на планскиот документ врз животната средина, а исто така се дефинираат и алтернативи и можни мерки за спречување, намалување и ублажување на негативните влијанија врз сите елементи на животната средина. СОЖС се подготвува во согласност со националната легислатива и одредбите од друга релевантна меѓународна легислатива, која е инкорпорирана во националната, во форма на законски и подзаконски акти и Конвенции, кои се ратификувани од страна на РСМ со посебни закони. Целта на СОЖС постапката е да се процени дали планскиот документ е во согласност со поставените цели за животна средина на национално и меѓународно ниво. Целите на стратегиската оцена на влијанието врз животната средина се прикажани преку статусот на: населението, социо-економски развој, човековото здравје, воздухот, климатските промени, водата, почвата, природното и културното наследство и материјалните добра.

Појавите кои како претпоставка може да се јават од имплементацијата на ПЛАНСКА ПРОГРАМА ЗА ИЗРАБОТКА НА УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН ОД ДРЖАВНО ЗНАЧЕЊЕ ЗА ИЗГРАДБА НА ФОТОВОЛТАИЧНА ЕЛЕКТРАНА СО НАМЕНА Е1.13 НА ДЕЛ ОД КП 1/1 И КП 4, КО СУШЕВО, ОПШТИНА ШТИП, може да се анализираат од негативен и позитивен аспект. Извештајот за Стратегиска оцена ги зема во предвид влијанијата врз сите медиуми на животната средина, биолошката разновидност, природата, пределот, културното наследство, луѓето како и влијанијата врз социо-економските можности во општина Штип.

Извештајот за стратегиска оцена на животната средина не ги анализира поединечните развојни проекти, туку влијанијата врз медиумите на животната средина од глобален аспект. Значи, со извештајот се прави само проценка на можните негативни влијанија врз животната средина, додека во подоцнежните фази, преку Студиите за оцена на влијание врз животната средина или Елаборатите за заштита на животната средина што се законска обврска на основа на укажаните ризици се прават детални анализи и препораки.

Согласно Законот за животна средина и Уредбата за определување на критериумите врз основа на кои се утврдува потребата за спроведување на постапката за оценка на влијанијата врз животната средина потребно е да се утврди потреба за спроведување на постапка за оценка на влијанието на проектот врз животната средина. Потребата од оценка на влијанијата врз животната средина ја донесува Органот на државната управа надлежен за работите од областа на животната средина. Согласно Законот за животна средина, како и Законот за заштита на природата, правните или физичките лица кој вршат дејности или активности кои не спаѓаат во проектите за кои се спроведува постапка за оценка на влијанието врз животната средина се должни да изготват Елаборат за заштита на животната средина, со цел да се оцени влијанието на дејностите или активностите врз животната средина, пред да започнат со спроведување на проектот и истиот да го достават до органот надлежен за одобрување на спроведувањето на проектот.

Се очекува проекто да има привремени и/или реверзибилни влијанија, со мала магнитуда и специфични само за конкретната локација. Влијанијата врз животната средина од проектните активности се разгледуваат во трите фази од изведувањето на проектните активности:

- Подготвителна фаза и
- Конструктивна фаза и
- Оперативна (функционална) фаза.

Активностите во секоја од овие фази може позитивно или негативно да влијаат врз животната средина, но акцентот во управувањето со животната средина главно се става на намалување на негативните влијанија. Особено се посветува внимание на влијанијата што може да бидат најзначајни или најсериозни.

Значењето на влијанијата е многу важен концепт, кој може да се оцени од повеќе аспекти:

- Локација на проектот;
- Обемот на проектот;
- Користење на ресурсите;
- Создавање на отпад;
- Големина на влијанијата врз животната средина;
- Времетраење на ефектите од влијанијата врз животната средина, дали ефектите се долгорочни или краткорочни;
- Видови на влијанија, дали се директни, индиректни и кумулативни влијанија;
- Дофат на влијанијата, дали ефектите се локализирани или далекусежни;

- Период на реализација на проектните активности, време од годината.

Потенцијалните влијанија, кои се претпоставува дека може да произлезат со поставувањето на површински соларни и фотоволтаични електрани, може да се разгледуваат од аспект на негативни влијанија и од аспект на идни бенефиции, односно позитивни влијанија:

- Просторот со намена површински соларни и фотоволтаични електрани, КО Сушево, Општина Штип, во рамките на планскиот опфат, се очекува да предизвика позитивни импулси и ефекти врз целото непосредно опкружување од аспект на повисока организација, инфраструктурна опременост и уреденост на просторот. Поставувањето на површински соларни и фотоволтаични електрани, ги подобрува перформансите на електроенергетската мрежа, го намалува увозот на електрична енергија и емисиите на стакленички гасови.

- На просторот со намена површински соларни и фотоволтаични електрани, КО Сушево, Општина Штип, ќе има и негативни влијанија врз животната средина, посебно во фазата на поставување на планираните содржини. Влијанијата што ќе се јават во фаза на поставување (емисии на штетни материи во воздухот, можни штетни влијанија врз почвата (директни и индиректни), емисии на бучава, отпад и влијанија врз флората и фауната), ќе бидат локални и со ограничен временски рок. Влијанијата кои ќе се јават во фазата на експлоатација се проценуваат како малку значајни, имајќи го во предвид фактот дека површинските соларни и фотоволтаични електрани не создаваат емисии на штетни материи, не трошат гориво (енергенци) и не создаваат бучава.

Поради потребата од зголемена површина на земјиште за поставување на фотоволтаични електрани, неопходно е воспоставување и почитување на ефикасна контрола на користењето и уредувањето на земјиштето и утврдување на нормите и стандардите за градба. Меѓу приоритетните определби на Просторниот план е заштитата на земјоделското земјиште, а особено стриктното ограничување на трансформацијата на земјиштето од I-IV бонитетна класа за неземјоделско користење, како и зачувување на квалитетот и природната плодност на земјиштето.

Предметниот опфат нема конфликт со постојните и планирани енергетски водови, радиокомуникациски и кабелски електронско комуникациски мрежи.

Во експлоатациониот период не се очекува значајни влијанија врз животот и здравјето на луѓето, затоа што видот и природата на планираните содржини со намена фотоволтаични електрани не спаѓаат во групата на големи и директни загадувачи на животната средина и животот и здравјето на луѓето.

Просторот со намена површински соларни и фотоволтаични електрани, КО Сушево, Општина Штип нема регистрирано ниту евидентирано природно наследство. Доколку при изработка на документацијата или при уредување на просторот се дојде до одредени нови сознанија за природно наследство кое би можело да биде загрозувано со

урбанизацијата на овој простор, потребно е да се предвидат соодветни мерки за заштита на природното наследство согласно со законската регулатива.

- Во делот за заштита на културното наследство, согласно податоците од Експертниот елаборат за заштита на културното наследство и Археолошката карта на Република Македонија на подрачјето на катастарската општина Сушево нема евидентирани недвижни споменици на културата и археолошки локалитети. Доколку при изведување на земјаните работи се најде на археолошки артефакти, односно дојде до откривање на материјални остатоци со културно-историска вредност, потребно е да се постапи во согласност со постоечката законска регулатива.

За предметниот простор не постои можност за појава на прекугранични влијанија, ниту во фазата на градба, ниту во фазата на експлоатација, поради доволната оддалеченост на предвидениот опфат од границите на Државата.

Се очекува проекто да има привремени и/или реверзибилни влијанија, со мала магнитуда и специфични само за конкретната локација. Влијанијата врз животната средина од проектните активности се разгледуваат во трите фази од изведувањето на проектните активности во подготвителна, конструктивна и оперативна (функционална) фаза.

Во текот на градба се очекуваат следниве влијанија врз животната средина:

- Фугитивна емисија на прашина од градежните активности;
- Емисијата на издувни гасови од машини и механизација;
- Комунален, органски отпад, отпад од градежни активности (инертен отпад);
- Отпадни води произведени од страна на градежните работници и атмосферска вода;
- Бучава и вибрации од градежни машини.

Влијанијата врз медиумите на животната средина во оваа фаза ќе бидат локални, краткотрајни и незначителни. Во фаза на градба која е со ограничено времетраење, со самата работа на градежната механизација при изведување на градежните работи се очекуваат директни влијанија врз квалитетот на воздухот, можни се влијанија врз водата и почвата и ќе има зголемено ниво на бучава, вибрации, прашина.

Во тек на експлоатација на проектот не се очекуваат негативни влијанија врз медиумите и областите на животната средина.

Ползувањето на сончевата енергија, односно нејзиното трансформирање во електрична енергија овозможува економски придобивки, позитивно влијание и унапредување на животната средина. Зголемената употреба на овој обновлив енергетски извор во иднина би придонел кон развој на локалната економија, социјални придобивки, односно една сигурна и безбедна иднина што е и главната цел на

одржливиот развој. Поголемата застапеност на обновливите извори на енергија во иднина ќе ја намали и зависноста од увоз на необновливи извори на енергија (фосилни горива) со што ќе се овозможи поголема енергетска стабилност. Произведената енергија непречено може да се продава на берза односно на трговци со електрична енергија. Со изградба на фотоволтаична електрана се стекнува право на повластен производител со што се добива право и на зелени сертификати со кои може да се тргува на меѓународниот пазар чија цена во овој период изнесува повеќе од 20 ЕУР за заштеден тон на CO₂.

Предвидената површина за градење во планскиот опфат не влијае негативно на микроклимата во подрачјето односно на кумулативната природа на влијанијата врз животната средина и животот и здравјето на луѓето.

Планскиот опфат е на дел од КП 1/1 И КП 4, со својата местоположба припаѓа на територијата на КО Сушево, додека административно припаѓа на Општина Штип и нема жители, но индиректно се очекува да има позитивно влијание на населението во целата Општина Штип. Реализирањето на планските решенија со избраната намена во просторот ќе овозможи искористување на поволната географска положба на локацијата, искористување на поволните микроклиматски услови и добрата поставеност во однос на сообраќајната поврзаност со околните населени места, зголемување на атрактивноста на просторот преку изградба на содржини кои се вклопуваат во пределот и подобрување на туристичката понуда и квалитетот на живот на локалното население.

На просторот очекувани се негативни влијанија, посебно во фазата на изведба, (емисии на штетни материи во воздухот, можни штетни влијанија врз почвата-директни или индиректни, емисии на бучава, отпад и влијанија врз флората и фауната, но тие ќе бидат локални и со ограничен временски рок. Влијанијата кои ќе се јават во фазата на експлоатација се проценуваат како малку значајни, имајќи го во предвид фактот дека површинските соларни и фотоволтаични електрани не создаваат емисии на штетни материи, не трошат гориво (енергенси) и не создаваат бучава. Поради потребата од зголемена површина на земјиште, неопходно е воспоставување и почитување на ефикасна контрола на користењето и уредувањето на земјиштето и утврдување на нормите и стандардите за градба. Предметниот опфат нема конфликт со постојните и планирани енергетски водови, радиокомуникациски и кабелски електронско комуникациски мрежи.

Во експлоатациониот период не се очекува значајни влијанија врз животот и здравјето на луѓето, затоа што видот и природата на планираните содржини со намена фотоволтаични електрани не спаѓаат во групата на големи и директни загадувачи на животната средина и животот и здравјето на луѓето.

Предметната локација во КО Сушево, Општина Штип се наоѓа западно од населеното место Штип. Избраната локација е во сопственост на ДПЕЕ ГИМ

ЕНЕРГЕТИКА ДОО СКОПЈЕ КО Сушево, Општина Штип, означена како земјоделско земјиште. За истата се обезбедени Услови за планирање на просторот со Решение издадени од МЖСПП. Условите за планирање на просторот се наменети за површински соларни и фотоволтаични електрани на дел од КП 1/1 и КП 4, КО Сушево, Општина Штип. Планираната моќност на површинските соларни и фотоволтаични електрани е до 50 MW. Овие Услови граничат со соседен проектен опфат за кој има издадени Услови за планирање на просторот со намени инфраструктури за пренос на електрична енергија 10(20) kV среднонапонски подземен вод, КО Сушево, КО Ново Село Штип, КО Три Чешми-вон град, КО Доброшани, Општина Штип.

Земјиштето сега е неизградено. Согласно чл.42 ст.5 од Законот за урбанистичко планирање (Сл. весник на РСМ, бр. 32/2020, 111/2023) „Услови за планирање на просторот не се издаваат кога во сила е истиот Просторен план на Република Северна Македонија според кој претходно се издадени услови за планирање на просторот за истиот плански опфат“. Според тоа бидејќи опфатот на предметниот Урбанистички проект вон опфат на урбанистички план од државно значење за формирање на ГП 1-6 за изградба на фотоволтаична електрана, КО Сушево, Општина Штип не излегува од рамките на претходно издадените УПП и не се менуваат целите и наменската употреба да земјиштето, при изработка на истиот се користат претходно издадените Услови за планирање. Нема областит или пејзажи кои имаат признати статус на национални или меѓународни заштитени подрачја.

Влијание врз човековото здравје и социо-економската состојба

Очекувани влијанија се времени локални влијанија на воздух поради изведување на земјени и градежни работи кои продуцираат издувни гасови и прашина, потоа ширење на непријатна миризба од процесот на распаѓање на отпадот и зголемена бучава и вознемиреност на населението во фаза на изградба. Наведените влијанија се краткотрајни, временски ограничени за време на изведување на градежните работи.

Заради намената на објектите не се очекува истите да предизвикаат негативни влијанија врз здравјето на локалното население. Во однос на влијанието врз човековото здравје не се очекуваат влијанија имајќи ја, пред се во предвид намената. Мозни влијанија би имало само во период на изведба, за што ќе се предвидат посебни мерки во понатамошните документи за влијание врз животната средина.

Емисијата на прашина и издувни гасови од моторните возила може да се покачат поради изведување на градежни активности.

Подетална анализа од евентуалните влијанија врз човековото здравје се разгледуваат во понатамошните фази преку изработката на студија за оценка за влијанието на животната средина/елаборатите за заштита на животната средина од различни аспекти на медиумите на животната средина што е и законска обврска.

Потенцијалните економски и социјални влијанија кои би ги предизвикал планскиот документ (во случај на нереализирање на планските решенија на подрачјето) како што се:

- Постојниот социјално-економски статус на населението во поширокото подрачје и понатаму да стагнира;
- Трендот на миграција на населението кон поразвиените урбани центри и понатаму да продолжи;
- Намалување на вредноста на земјиштето;
- Можности од узурпација на просторот со дивоградби за други неплански и некомпатибилни содржини, а со тоа и деградација на пределската разновидност на подрачјето;
- Непланско и неорганизирано уредување на просторот со што негативно ќе се одрази врз медиумите во животната средина.

Поголемата застапеност на обновливите извори на енергија во иднина ќе ја намали и зависноста од увоз на необновливи извори на енергија (фосилни горива) со што ќе се овозможи поголема енергетска стабилност. Основната определба за изградба на фотоволтаична централа е производство на електрична енергија од обновливи извори што доведува до остварување на повисок степен на вкупната функционална интегрираност на просторот на државата, како и обезбедување услови за значително поголема инфраструктурна и економска интеграција со соседните и останатите европски земји. Иницијативата со намена површински соларни и фотоволтаични електрани, КО Сушево, Општина Штип, ќе овозможи поефикасно снабдување на населбите со електрична енергија, што е особено значајно за оние кои немаат соодветно, односно квалитетно снабдување. Преку воведување на алтернативни извори на енергија се овозможува заштеда на необновливи извори на енергија што е еден од основните приоритети во одржливиот развој.

Влијание врз квалитетот на амбиентниот воздух

Со ПЛАНСКА ПРОГРАМА ЗА ИЗРАБОТКА НА УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН ОД ДРЖАВНО ЗНАЧЕЊЕ ЗА ИЗГРАДБА НА ФОТОВОЛТАИЧНА ЕЛЕКТРАНА СО НАМЕНА Е1.13 НА ДЕЛ ОД КП 1/1 И КП 4, КО СУШЕВО, ОПШТИНА ШТИП, не се очекуваат особени влијанија врз амбиентниот воздух. Одредени краткорочни влијанија врз квалитетот на воздухот се очекуваат во време на градба - изведбата на земјени и градежни работи при што се очекува појава на прашина, како фугитивна емисија на најситни честички на прашина и песок.

Согласно Законот за квалитет на амбиентен воздух ("Сл.весник на РМ" бр. 67/04, 92/07, 35/10, 69/11, 59/12, 100/12, 163/13, 169/13 и 146/15) и подзаконските акти, кои произлегуваат од него, емисиите во воздухот се категоризираат во: емисии од котли,

точкасти емисии од стационарни и мобилни извори и потенцијални и фугитивни емисии.

Емисија на штетни полутанти во воздухот се очекуваат во подготвителната фаза и при изградбата на фотонапонскиот систем.

Според класификацијата на изведбените фази, во првата фаза, односно во подготвителната фаза, ќе се појават: фугитивни емисии на прашина при расчистувањето на теренот од грмушки, камења и сл., за поставување на челичните столбови. Во оваа фаза се очекуваат и емисии на издувни гасови од мобилни извори на загадување – градежната механизација, доколку се употребува за расчистување на теренот.

При процесот на монтирање на челичните столбови се очекува да се појави фугитивна емисија на прашина од ископите, емисија на прашина се очекува да се појави и при поставувањето на каблите, односно ископот на кабелски ров. Имено станува збор за прашина од природно потекло (минерална прашина) која нема да предизвика негативно влијание по околната животна средина.

Во оваа фаза се очекува да се појави и емисија на издувни гасови од мобилни извори на загадување од механизацијата која што ќе се користи за ископ на кабелски ров и рововите за поставување на челичните столбови, како и од механизацијата која што ќе ја доставува опремата за монтирање на фотонапонскиот систем (фото модули, инвентори, кабли и сл.).

Од внатрешно согорување на нафтени деривати-бензини во моторите од возилата во атмосферата се ослободуваат издувни гасови како: јаглеродмонооксид, јаглерод диоксид, азотни оксиди, сулфурен диоксид и др.

Емисии во воздухот од предвидената активност ќе има при подготвителна и конструктивната фаза. Извори на емисија на прашина за време на градежната фаза, се активностите поврзани со расчистување на локацијата и отстранување на постојната вегетација, ракување со материјали, привремено одлагање на отпадот, движење на механизација и опрема и сл.

Вкупните количини на генерираните емисии на прашина ќе зависат од начинот на изведба на активностите, применетите мерки, карактеристиките на механизацијата и рутата на движење, периодот и времетраењето на градежните активности и метеоролошките услови во рамки на проектната локација.

Издувни гасови во амбиентниот воздух ќе се емитираат од моторите со внатрешно согорување на возилата кои секојдневно ќе гравитираат низ предметниот опфат, за времетраење на градежната фаза. Стапката на емисија на издувни гасови ќе зависи од бројот на возила и јачината на моторите со внатрешно согорување, количината и квалитетот на горивото, состојбата на моторите, фреквенцијата на движење и сл.

Врз основа предвидените активности и чувствителните рецептори влијанијата врз квалитетот на воздухот се оценуваат како можни негативни, кои може да се појават веднаш, локални и краткорочни.

Во оперативната фаза не се очекуваат емисии во воздух. Напротив, од работењето на фотоволтаичната електрана се предвидува намалување на емисијата на стакленички гасови (CO₂).

Влијание предизвикано од зголемена бучава

За време на процесот на изведба, максимално дозволените нивоа на бучава, можно е да бидат надминати.

Согласно Правилникот за локациите на мерните станици и мерните места Сл. Весник на РМ“ бр.120/08) и Правилникот за гранични вредности на нивото на бучава (“Сл.Весник на РМ“ бр.147/08) мерните места припаѓаат во подрачје со IV степен на заштита од бучава, подрачје каде се дозволени зафати во околината, во кое помалку ќе смета предизвикувањето на бучава, односно трговско - деловно подрачје - станбено подрачје, кое истовремено е наменето за престој, подрачје без станови, наменето за индустриски или занаетчиски или други слични производствени дејности, транспортни дејности, дејности за складирање и сервисни дејности и комунални дејности кои создаваат поголема бучава.

Бучавата која ќе се појави за време на изведбата на проектните активности се појавува како резултат на работата на градежната механизација која ќе биде ангажирана за време на фазата за изградба, односно возилата за дотур и транспорт на градежните материјали и механизацијата за реализација на конструктивните активности. Специфичноста на влијанието најмногу ќе зависи од видот на опремата, типот и техничката исправност на градежната механизација.

Метеролошките услови имаат големо влијание врз интензитетот на бучава и воздушните удари. На воздушните удари влијаат правецот и брзината на ветерот, додека на ширењето на звукот влијаат брзината на ветерот и температурата, во функција од висината и конфигурацијата на теренот. Ветерот делува на зголемување на интензитетот на звукот, зголемувањето на интензитетот на звукот скоро секогаш е во правец на ветерот. Влијанието на ветерот врз интензитетот на бучава е најголемо во зимскиот период.

Граничните вредности за основните индикатори за бучавата во животната средина се утврдени во Правилникот за гранични вредности на нивото на бучава (“Сл.Весник на РМ“ бр.147/08). За време на изведување на градежните активности ќе се користат различни машини и опрема кои ќе генерираат бучава, како резултат на изведбата на градежните активности, транспорт на градежен материјал и отпад, транспорт на работници и сл. Интензитетот на генерираната бучава ќе зависи од видот на возилата и опремата, нивното одржување, локацијата каде што опремата ќе биде поставена во

текот на работата, бројот на опрема што ќе се користи на едно место во исто време и од растојанието на местата од чувствителните рецептори.

Вибрациите настануваат како последица на осцилациите предизвикани од машините во процесот на работа, како и останатите уреди и апарати со кои работникот ракува директно или индиректно. Во конкретниот случај примарен предизвикувач на вибрации се опремата која ќе се користи при изградбата на објектот. Вибрациите на тлото се јавуваат како последица од осцилациите на машините меѓутоа интензитетот на истите е незначаен.

Од самиот процес на работа присутни се само извори на нејонизирачки зрачења во подрачјето на ниски фреквенции (светилки, радиобранови, акустична опрема, антени, вентилатори). За споредба извори со нејонизирачко зрачење во подрачјето на средни фреквенции се: инфрацрвена и видлива светлина а во подрачјето на високи фреквенции се ултравиолетовата светлина, рентгентско зрачење и гама зрачењето.

Меѓународната комисија за заштита од нејонизирачко зрачење го пропиша Меѓународниот стандард за ограничување на изложеност на временски, променливи, електрични магнетни и електромагнетни полиња кој што изнесува до 300GHz. Ова ограничување го прифаќа и Светската здравствена организација за подрачјето на целиот свет. Со оглед дека во случајот се работи за извори на нејонизирачко зрачење во подрачјето на ниски фреквенции истите по вредност се далеку под пропишаните максимални вредности.

Влијание врз квалитетот на водите (површински и подземни)

При процесот на монтажа на фотонапонскиот систем не е предвидено користење на било какво количество на вода. Отпадна вода ќе продуцираат единствено вработените при одржување на хигиената (миење на рацете) и сл., која количината ќе зависи од бројот на ангажирани вработени кои ќе работат на локацијата. Снабдувањето со вода за пиење ќе се врши со флаширана вода кој секојдневно ќе се носи на самата локација каде ќе се вршат градежните работи и ќе ги задоволува потребите на неколкуте вработени кои ќе се наоѓаат на локацијата.

При изведбата на градежните активности вработените ќе продуцираат отпадна вода при одржување на хигиената (миење на рацете) и освежување во летниот период. Количината на отпадна вода која ќе се продуцира е минимална, не се предвидува да биде поголема од 20 l/ден односно 600 l/месечно и потекнува од миење на раце на работниците кои ќе работат.

Можни се евентуални инцидентни истекувања на масло од возилата и механизацијата која ќе биде ангажирана да се користи при градежно - монтажни активности кои би можеле да влијаат негативно на подземните води. Загадување на подземните води може единствено да настане во случај на несакано излевање, несреќи и хаварии.

Влијание врз почвата

Градежните активности може да ги нарушат геолошките карактеристики на почвата како резултат на изведба на тешки градежни активности (користење на тешка механизација и возила, транспорт на материјали, одлагање вишок ископан материјал, и др.) при што може да дојде до збивање на почвата и да се наруши природниот квалитет и намалување на плодноста на истата. Активностите за расчистување и градба може да резултираат со губење на почва преку ерозија, предизвикана од вода или ветер.

Реализацијата на проектните активности може да предизвика загадување на почвата во случај на несоодветно управување со отпадните води, отпадот, несакани истекувања, ракување со материјали и сл.

Во оперативната фаза на проектот не се очекуваат емисии во почвата. Влијанијата врз почвата се оценуваат како можни, локални и краткорочни (во градежна фаза).

Влијание врз културноисториско наследство

Културното наследство на регионот е симбиоза на непроценливи материјални и духовни вредности во една урбанистичко-архитектонска целина сочинувајќи нераскинливо единство на традиционални и уметнички вредности и книжевни, документациони фондови, почнувајќи од праисторијата до денес. На подрачјето на катастарската општина Сушево која е предмет на анализа нема регистрирани и евидентирани недвижни споменици на културата (Експертен елаборат). Во Археолошката карта на Република Македонија, која ги проучува предисториските и историските слоеви на човековата егзистенција, од најстарите времиња до доцниот среден век, на анализираното подрачје на катастарската општина Сушево нема евидентирани археолошки локалитети.

Доколку при реализација на земјаните активности на терен се најде на археолошко наоѓалиште, треба да се постапи согласно одредбите од член 65 од Законот за заштита на културното наследство („Сл. Весник на РМ” бр. 20/04, 115/07, 18/11, 148/11, 23/13, 137/13, 164/13, 38/14, 44/14, 199/14, 104/15, 154/15, 192/15, 39/16, 11/18 и 20/19) односно веднаш треба да се запре со отпочнатите градежни активности и да се извести надлежната институција за заштита на културно наследство според член 129 од Законот.

Со реализација на проектните активности нема да бидат загрозени археолошки наоѓалиште. Доколку при вршење на активностите се појави некое наоѓалиште веднаш треба да се извести Заводот за заштита на културните споменици. НУ Завод за заштита на спомениците на културата и Музеј – Штип, како надлежна установа за заштита на културното наследство изврши увид во границите на предметниот проектен опфат и се произнесе со стручно мислење.

Влијание врз биодиверзитетот (флора и фауна)

Во современото планирање на просторот, задачите на заштита на природата се усмерени особено на активно уредување и заштита на животната средина, санирање на можните штети и повторно воспоставување на природната рамнотежа во екосистемите. Заштитата на природата ја опфаќа заштитата на биолошката и пределската разновидност и заштитата на природното наследство.

Со реализацијата на проектните активности за изградба на фотонапонски систем, се очекуваат влијанија врз биолошката разновидност, минимални и би се манифестираше во подготвителната фаза при расчистувањето на теренот.

Зголемената бучава од камиони и градежна механизација за време на припремната и конструктивната фаза, може да има вознемирувачко дејство врз птиците и цицачите од околината на локацијата и можно е нивно времено мигрирање од микролокација. Ова влијание ќе биде од времен карактер додека траат активностите на одлагање на вишокот ископан земјен материјал.

Можни се влијанија врз птиците и тоа влијание потекнува од деградација/уништување/фрагментација на нивните живеалишта или од влијанија врз нивните домаќини т.е. определени видови растенија. Значајни се и влијанијата врз живеалиштата на влечугите и водоземците.

Оценка на влијанија и степен (ниво) на значајност

- Фаза на изградба
 - Прекин на циклусот на гнездење (птици)
 - Измена, нарушување или уништување на живеалиштето на влечуги и водоземци.
- Оперативна фаза
 - Можно влијание од одсјај на птиците од фотоволтаичните панели.

Можни се влијанија во фазата на изведба се предизвикање вознемирување и директен прекин во циклусот на гнездење на птиците, како и намалување на успехот на размножување на птиците што гнездат на локацијата. Видовите од редот на врапци (Laniidae, Turdidae, Parulidae, Paridae, Fringillidae и други фамилии) ќе претрпат најголемо негативно влијание од фрагментацијата и директната загуба на живеалиштата. Големината на влијанието на прекин во циклусот на гнездење на птиците е мала.

Вознемирувањето, нарушувањето или уништувањето на живеалиштата на популациите на влечуги и водоземци, може да се случи поради расчистувањето и уништувањето на вегетација кои можат да бидат механички (уништување на живеалиштата), звучни од механизацијата и да предизвикаат директно загадување (прашина итн.). Од водоземците значајни се балканските ендемични видови жаби *Rana graeca* и *Bombina variegata*, а од влечугите копнената желка *Testudo graeca*. Како

резултат на изведбените активности се очекува фрагментација и изолирање на нивните популации, како и смртност на одреден број единки. Се очекуваат одредени влијанија во однос на движењето и миграцијата на водоземците и влечугите.

Не се очекуваат значителни влијанија врз растенијата, габите и животните во текот на оперативната фаза.

Сумирање на влијанијата врз живиот свет

Изградбата ќе предизвика прекин во циклусот на гнездење на птиците, како и намалување на успехот на размножување на птиците што гнездат на локацијата на проектот. Исто така, вознемирувањето и уништувањето на живеалиштата на популациите на влечуги, може да се случи поради расчистувањето и уништувањето на локацијата. Сепак овие влијанија се краткотрајни што овозможува брза адаптација на организмите на промените во живеалиштата поради што големината на влијанието е мала.

Според Законот за заштита на природата („Сл. Весник на РМ“ бр. 67/04, 14/06, 84/07, 35/10, 47/11, 148/11, 59/12, 13/13, 163/13, 41/14, 146/15, 63/16 и 113/18) и Законот за животна средина („Сл. Весник на РМ“ бр. 53/05, 81/05, 24/07, 159/08, 83/09, 48/10, 124/10, 51/11, 123/12, 93/13, 187/13, 42/14, 44/15, 129/15, 192/15, 39/16 и 99/18) потребно е внесување на мерки за заштита на природата при планирањето и уредувањето на просторот кои треба строго да се почитуваат.

Управата за животна средина како орган во состав на Министерството за животна средина и просторно планирање од аспект на своите надлежности од областа на заштита на природата и увидот на доставената документација, не извести дека врз основа на приложената документација од наша страна - Ажурирана геодетска подлога со нанесен проектен опфат и мислењето од страна на Службата за просторен информативен систем (долис бр. 16-4505/3 од 25.08.2023), констатирано е дека просторот на горенаведената предметната локација се наоѓа надвор од границите на заштитените подрачја во Република Северна Македонија, Емералд подрачјата, како и идентификуваните Натура 2000 подрачја.

Влијание врз материјалните добра

Според Просторниот план на Република Македонија автопатската и магистрална патна мрежа релевантна за предметниот простор е А4 (М-6) - (Граница со Косово-ГП Блаце-крстосница Стенковец-обиколница Скопје-Петровец-Миладиновци-Свети Николе-Штип-Радовиш-Струмица-гр.со Бугарија-ГП Ново Село). Релевантен регионален патен правец за предметната локација влегува во групата на регионални патишта "Р1" и е со ознака Р1204 – Куманово (врска со А2) Св.Николе-Овче Поле (врска со А3)-Кадрифаково-Штип-Софилари (врска со А4). Според Просторниот план на Република Македонија железничката мрежа релевантна за предметниот простор е во групата на планирани регионални железнички линии како дел од секундарната врска со

соседните држави: Смоквица-Петрич, со изградба на нова железничка линија на целата релација и вклучување на локалниот правец Куманово - Штип- Струмица. Предметната локација се наоѓа во заштитната зона на карго аеродромот Штип и спортски аеродром Штип. При изработка на планската документација, од аспект на безбедноста на воздушниот сообраќај, ќе се почитува заштитната зона на аеродромот, како и важечките Законски и подзаконски акти кои ја допираат оваа област. Телефонските корисници во ова подрачје во електронско комуникацискиот сообраќај приклучени се преку телефонската централа во Штип. При проширувањето на гасоводниот систем се изгради делницата-1 Клевовци-Штип-Неготино а се планира градба и на магистрален гасовод на делница Свети Николе-Велес, со што се овозможија поволни услови за развој на гасоводната мрежа во овој регион. Трасата на магистралниот гасоводот од делница-1 Клевовци-Неготино минува на 1,25 км северо-источно од оваа локација.

Влијание на отпад

При процесот на инсталација на фотонапонскиот систем и подготовка на теренот ќе се продуцира главно градежен отпад (земјен материјал) и органски отпад од расчистување на теренот (отстранетата вегетација). Комунален отпад ќе продуцираат работниците, при извршување на работните активности за монтирање на фото модулите. При изведба на градежните активности изведувачот на градежните работи отпадниот материјал ќе се одстрани и транспортира на одобрена локација. Од активноста на објектот главно нема да се генерира отпад. Од одржување на опремата за конвертирање на сончевата енергија во електрична енергија ќе се генерира минимална количина на отпадни кабли, бакарни жици и сл, кој отпад ќе се селектира и собира за повторна употреба и предавање со договор. При евентуална појава на неупотребливи фотоволтаични модули – соларни ќелии, истите ќе се испорачаат на производителот за да се изврши замена со нови.

Комуналниот отпад продуциран од страна на вработените кој главно ќе се состои од остатоци од храна, амбалажа од пијалоци и слично, поради малите количини, истиот ќе се одлага во поставените ПВЦ ќеси, кои по полнењето ќе се заврзуваат и ќе се носат во садовите лоцирани во непосредна близина. Создавачите на комунален отпад должни да склучат посебен договор за собирање и транспортирање на отпад со овластена фирма за собирање и транспорт на ваков вид отпад. Отпадот од земјените ископи, доколку се јави во вишок, ќе се транспортира со специјални камиони до најблиската одобрена локација предвидена за градежен отпад, од страна на изведувачот на оваа активност. Видовите на отпад кои ќе се создаваат за време на градежните активности при изградба на овој фотонапонски систем и при неговото функционирање, како и начинот на кој ќе се постапува со различните видови на отпад, се прикажани во следната табела за видови отпад кои ќе се создаваат за време на градежните активности и при функционирање и начинот на кој ќе се постапува со различните видови на отпад.

ИЗВЕШТАЈ ЗА СТРАТЕГИСКА ОЦЕНА НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА ЗА ПЛАНСКА ПРОГРАМА ЗА ИЗРАБОТКА НА УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН ОД ДРЖАВНО ЗНАЧЕЊЕ, ЗА ИЗГРАДБА НА ФОТОВОЛТАИЧНА ЕЛЕКТРАНА СО НАМЕНА Е1.13 НА ДЕЛ ОД КП 1/1 И КП 4, КО СУШЕВО, ОПШТИНА ШТИП СПОРЕД ИЗДАДЕНИ УСЛОВИ ЗА ПЛАНИРАЊЕ со површина од 55 ха.

Табела 2 Видови отпад кои ќе се создаваат за време на градежните активности и при функционирање и начинот на кој ќе се постапува со различните видови на отпад

Ред. Бр.	Вид на отпад	Број од Листата на видови на отпад (Сл. Весник бр.100/2005)	Количина на отпад на годишно ниво изразен и во тони или литри	Начин на постапување со отпадот (Преработка, складирање, предавање, отстранување и слично)	Назив на правно лице кое постапува со отпадот и локација каде се отстранува отпадот (депонија)
1	Мешан комунален отпад	20 03 01	Не може да се одреди	Привремено одлагање во ПВЦ ќеси, до негово отстранување во најблискиот контејнер	Договор за преземање со овластена фирма за собирање и транспорт на ваков вид отпад
2	Органски отпад (растенија, дрва, грмушки и сл.)	20 02	Точната количина неможе да се одреди	Складирање на самата локација се до предавање на правно/физичко лице кое поседува дозвола за управување со ваков тип на отпад	На одобрена локација која ќе му ја одредат на изведувачот
3	Земјен материјал	17 05 06	Минимална количина	Складирање на адекватна локација се до одведување на одобрена локација	На одобрена локација која ќе му ја одредат на изведувачот
4	Загадена почва од евентуално испуштање на масло од градежната механизација	17 05 05*	Незначителна количина	Складирање на адекватна локација се до одведување на одобрена локација за градежен отпад	Договор за преземање со овластена фирма за собирање и транспорт на ваков вид отпад
5	Кабли (бакарна жица и сл.)	17 04 11	Незначителна количина	Селектирање на соодветна локација	Склучување на договор со компанија која што има дозвола за постапување со ваков тип на отпад
6	Отпад од електронска и електрична опрема (диодни и сл.)	16 02 16	Незначителна количина	Селектирање	Склучување на договор со компанија која што има дозвола за постапување со ваков тип на отпад

Влијание од несреќи, хаварии и непогоди

Можни несреќи и хаварии кои би настанале од имплементацијата на овој плански опфат е појава на пожар, елементарни непогоди и други хаварии. Во планскиот опфат се разработени мерки за заштита на човекот, материјалните добра и животната средина од природните катастрофи.

Негативни влијанија кои може да се појават за време на изведување на активностите се поврзани со ракување, управување и одржување на градежната механизација и транспортни возила. Дефектите и сообраќајните незгоди може да доведат до повреди на работниците, излевање на гориво, масло и лубриканти во почвата

Незгодите при работа со механизацијата може да доведат до лична повреда на работниците.

Незгодите поради случајно истекување на гориво при полнење на машини и возила, истекување на масло и други лубрикати може да предизвикаат загадување на почвата, подземните и површинските води.

Останати несреќи и непогоди кои може да се очекуваат, се незгоди предизвикани од природни појави (гром, интензивни врнежи и ветрови, поплави, високи температури, земјотреси) и тие имаат голем број на негативни влијанија врз почвата, ерозија и сл.. Планот за безбедност и здравје при работа на работници кои работат на привремени мобилни градилишта согласно Правилникот за минимални барања за безбедност и здравје при работа на привремени и мобилни градилишта ("Сл. весник на РМ" бр. 105.08) дава детална анализа на овие влијанија и Студиите/Елаборатите согласно законската регулатива на нашата земја.

Хаварија, е појава на голема емисија, пожар или експлозија настаната како резултат на неконтролирани настани во текот на работењето на кој било систем, со учество на една или повеќе опасни супстанции, а што доведува до сериозна опасност за животот и здравјето на човекот и за животната средина, веднаш или подоцна, во или надвор од системот што вклучува една или повеќе опасни супстанции.

Во фазата на градба, опасности од неправилно ракување со уредите и опремата можат да настанат поради нестручност и недоволна обученост на работниците, како и при неправилна употреба на алатот и опремата за работа како и недоволна информираност за опасностите што произлегуваат од неправилно постапување во оваа фаза. Опасности од субјективни причини можат да бидат непридржување на вработените кон утврдениот режим на работа, недисциплина, невнимание, психофизичка неподготвеност за работа и сл.

Голем е ризикот од несреќи и повреди на работниците и затоа се потребни мерки на заштита (оградување, осветлување на градилиштето навечер и преку ноќ и сл.).

Во оперативната фаза на фотоволтаична електрана (ФВЕ), може да дојде до несреќи или хаварији при:

- Хаварија, како резултат на оштетување на дел од опремата на ФВЕ;
- Повреди на работниците поради непознавање на работата или не користење на лична заштитна опрема, при одржување на ФВЕ;
- Електричен (струен) удар поради неисправност на ФВЕи опремата во неа;
- Настани кои може да предизвикаат пожар, загадување на водите и почвата, а истовремено да претставуваат опасност за човековото здравје и материјалните добра и сл. За заштита од пожар, во рамки на ФВЕ ќе бидат поставени соодветен број на ПП апарати. Изведувачот треба да изготви План за евакуација во случај на инцидент/хаварија.

6. Мерки за заштита, намалување и неутрализирање на значајните влијанија врз животната средина од имплементација на планскиот документ

Заштитата и унапредувањето на животната средина е темелна вредност на Уставот на Република Македонија (член 8) и е регулирана со Законот за животна средина, како и останатите закони и подзаконски акти кои се наведени во овој Извештај. Овој Извештај, кој се базира на релевантните податоци од Просторниот план на Република Македонија, Националниот Еколошки Акционен План, секторски студии за одредени области, како и податоци утврдени на самиот локалитет, предвидува и мерки за заштита на животната средина од влијанијата кои се очекуваат со имплементацијата на планската документација, а кои е потребно да се испочитуваат во текот на подготовката на планската документација.

Сите активности во просторот ќе се усогласат со насоките на Просторниот план на државата, особено значителните и оние кои се однесуваат на планирањето и изградбата на:

- државните инфраструктурни системи (патишта, железници, воздушен сообраќај, телекомуникации);
- енергетските системи, енерговоди и поголеми водостопански системи;
- градежните објекти важни за Државата;
- капацитетите на туристичката понуда;
- стопанските комплекси и оние кои се однесуваат на поголеми концентрации (слободни економски зони);

- капацитетите за користење на природните ресурси
- намената и користењето на површините;
- мрежата на инфраструктура;
- мрежата на населби;
- заштитата на животната средина.

Посебни мерки и активности за остварување на рационалното користење и заштита на просторот, како и посебни интереси на просторниот развој се:

- Обезбедување на спроведување на постојните закони и прописи со кои се заштитува просторот, ресурсите и националното богатство и се организира и уредува просторот со цел за вкупен развој.

- Рационално користење на подрачјата за градба и нивно проширување или формирањето на нови врз база на критериумите за изготвување на соодветна планска документација.

- Насоките и критериумите за уредување на просторот надвор од градежните подрачја треба да се утврдат со помош на стручни основи и упатствата од ресорите на земјоделството, водостопанството, шумарството и заштитата на животната средина.

- Создавање на услови за лоцирање на мали стопански единици.

Мерки за намалување на влијанијата врз човековото здравје

За време на изведување најзасегнати ќе бидат работниците кои ќе бидат вклучени во изведување на работите и жителите во населеното место. За ублажување на овие влијанија се препорачуваат следните мерки:

- Изведување на земјените и градежните работи да се врши во текот на денот.
- Работниците кои се ангажирани треба да бидат опремени со лична заштитна опрема во согласност со Законот за безбедност и здравје, соодветно одело и опрема за работа, како на пр. заштита од бучава, заштитни очила, заштитни чевли со метален ѓон во „S“ изведба, гумени ракавици и слично. Работниците на локацијата треба да носат маски за заштита од прашина.

Целокупната проектна документација ќе и биде достапна за јавноста. Во рамките на тековните активности, лицето за спроведување на социјалните аспекти е задолжено за спроведување предвидените активности за информирање, комуникација и соработка со засегнатите страни.

Од самиот почеток на овој проект, тимот кој раководи со него, посветува големо внимание на информациите, консултациите и соработката со засегнатите страни.

Целта на формалниот механизам за жалби и поплаки е да се осигура дека сите коментари, прашања и поплаки од работниците и надворешните засегнати страни за проектот ќе бидат разгледани и дека ќе бидат преземени соодветни корективни мерки.

Востановен е ефикасен формален механизам или постапка за коментари, жалби и поплаки со цел да им се овозможи на засегнатата заедница и вработени да ја изразат загриженоста во однос на проектните активности.

Било кое лице или организација може да достави коментари, прашања и/или жалби, лично, преку телефон или преку пошта или преку е-пошта, користејќи ги информациите за контакт дадени подолу.

Времето на одговор на поплаки ќе биде во согласност со националното законодавство за овој предмет.

Сите информации во врска со постапката за поплаки ќе бидат широко распространети на локацијата во предметната општина, проектната канцеларија и кај локалната власт.

Мерки за намалување на влијанијата врз социо-економската состојба

Според определбите на Просторниот план, идниот развој и разместеност на производните и услужни дејности треба да базира на одржливост на економијата применувајќи ги законитостите на пазарната економија и релевантната законска регулатива од областа на заштитата на животната средина, особено превенција и спречување на негативните влијанија на економските активности врз животната и работна средина.

Реализацијата на документацијата со намена површински соларни и фотоволтаични електрани, КО Сушево, Општина Штип ќе биде во функција на одржливиот развој преку производство на енергија од обновливи извори (сончева енергија).

Реализацијата на планскиот документ позитивно ќе влијае на социо-економската состојба на населението, ќе го подобри квалитетот на живеењето и ќе го зголеми стандардот на населението. Со планско уредување на просторот и реализација на предвидените плански решенија ќе се зголеми економската вредност на земјиштето и во негова непосредна околина, ќе се создадат услови за искористување на расположивата работната сила, економски раст и добросостојба на локалното население.

Изградбата на површинска фотоволтаични електрана каде ќе се користи сончевата енергија, како обновлив ресурс, за производство на електрична енергија, во подрачје кое е сиромашно со хидроенергетски потенцијал, ќе допринесе за подобрување на енергетската покриеност на регионот во согласност со принципите на еколошко и одржливо искористување на природните ресурси.

Мерки за намалување на загадување и заштита на воздухот

Воздухот е еден од основните елементи за чиста и здрава животна средина и неопходно е при проектирање и реализација на објектите да се применат и имплементираат современи технологии и најдобри достапни техники кои го заштитуваат воздухот од загадување.

Очекуваните влијанија од емисиите во воздух, во подготвителната, конструктивната и оперативна фаза, ќе бидат локални и со примена на следните мерки за заштита, се очекува овие влијанија да бидат сведени на минимум.

Влијанијата во воздухот ќе бидат евидентирани во подготвителната и конструктивната фаза. Во овие фази со оглед на краткиот временски период на изградба на фотонапонскиот систем ќе се појави незначителна емисија на фугитивна прашина и издувни гасови од мобилни извори на загадување.

Очекуваните влијанија од емисиите во воздух, во подготвителната и конструктивната фаза, ќе бидат локални и со примена на следните мерки за заштита, се очекува овие влијанија да бидат сведени на минимум:

За намалување на емисиите од издувните гасови се препорачува употреба на стандардизирани горива за механизацијата и исклучување на моторите на механизацијата кога не се во употреба;

Планирањето на рутата и факторот на товарење и истоварање се од големо значење за намалување на потрошувачката на гориво и емисијата на издувни гасови и фугитивна емисија на прашина;

За намалување на емисиите од издувните гасови се препорачува употреба на стандардизирани горива за механизацијата и исклучување на моторите на механизацијата кога не се во употреба. Сите градежни машини и опрема да се одржуваат во добра работна состојба и да не работат кога не се во употреба;

Мерки за редуцирање на прашина - за време на сувите периоди да се врши прскање на локациите подложни на емисии на фугитивна прашина со техничка вода. За таа цел да се користат распрскувачи кои не содржат хемикалии, а се на база на вода. Друга мерка е ограничување на брзината на движење на возилата на градилиштето. Исто така, возилата што ќе превезуваат земјен материјал да бидат постојано покриени;

Планирање на рутата и факторот на товарење и истоварање се од големо значење за намалување на потрошувачката на гориво и емисијата на издувни гасови и фугитивна емисија на прашина;

Погоре наведените мерки се мерки на добра градежна пракса и се предвидени за да се обезбеди дека градежните активности нема да создаваат големи количини на прашина или цврсти честички во сите фази на работа.

Работата на фото модулите нема значително влијание врз медиумите на животната средина, односно станува збор за уред со кој се произведува чиста, т.н. зелена енергија, со што се намалува емисијата на стакленичките гасови, односно производството на електрична енергија од фотонапонски модули (соларни ќелии) има позитивно влијание врз животната средина и со нивна употреба индиректно се намалува емисијата на стакленички гасови.

Мерки за намалување на влијанијата врз климатските промени

Реализацијата на оваа содржина нема да има значителни импликации врз микроклимата на анализираното подрачје.

Може да се предложи предвидување озеленување на просторот плански со претходна анализа на изборот на вегетација, со цел да се придонесе кон намалување на присутните загадувачки материји во воздухот. Дополнително, видот на дрвјата може да придонесе за намалување на околната температура на воздухот, а со тоа да го ублажи влијанието на високите температури во летниот период.

Мерки за заштита од бучава, вибрации и нејонизирачко зрачење

За време на подготвителната и конструктивната фаза од проектот, максимално дозволените нивоа на бучава ќе бидат повремено надминати. Локацијата се наоѓа во подрачје со четврт степен за заштита од бучава определено според Правилникот за локации на мерните станици и места („Сл. весник на РМ“ бр. 120/08). Како резултат на намената на локацијата предвидена за проектните активности каде нема населени места и сензитивни подрачја од бучава, не се очекуваат негативни влијанија како резултат на бучавата која ќе се појави за време на реализација на проектните активности.

Мерките за спречување на бучавата мора да се применуваат во однос на целата градежна опрема. Во текот на работењето, капаците на моторите на генераторите, воздушните компресори и другата механичка опрема која работи на струја се затворени. Во случај возилата или машините да се расипат на локација, се повикува сервисот од кој се набавени. Тие го превземаат возилото или машината и ги носат во сопствениот сервис, каде ги поправаат и ги враќаат поправени на терен. Механизацијата редовно се одржува од страна на оригиналните сервиси од кои се набавени.

За да се ублажат влијанијата, ќе бидат имплементирани следниве мерки:

Ограничување на активности во дневно работно време,

Исклучување на моторите на возилата и градежните машини кога не се користат,

Одржување на возила и градежна механизација во технички исправна состојба.

За време на изведување на земјените и градежните работи граничните вредности на основните индикатори за бучава предизвикани од градежната

механизација ќе бидат надминати. Меѓутоа станува збор за краткотрајна инцидентна бучава која нема да има негативно влијание и да ја оптовари животната средина до мерка која наложува превземање на дополнителни активности за надминување на негативното влијание. Целата механизација која ќе биде вклучена во активностите и сите транспортни возила треба да бидат технички исправни, што е предуслов за намалена бучава.

Воедно, како основна мерка за намалување на негативните влијанија предизвикани од зголемениот интензитет на бучава се препорачува исклучување на моторите на возилата и градежната механизација во моменти кога нема потреба од нивно работење. Се препорачува градежните активности да се одвиваат само во тек на дневните часови и со определена временска динамика.

Во текот на изведување на градежните активности се очекува зголемување на нивото на бучава, поради зголемено присуство на градежна механизација и транспортни возила, работници како и опрема за изведување на градежните активности. Се препорачува Изведувачот да користи опрема која создава пониско ниво на бучава, редовно одржување на опремата и придржување до дневните работни часови (забрането е изведување на градежни активности во текот на вечерта и ноќта), рестриктивно користење на звучната сигнализација и намалување на брзината на возилата заради избегнување на дополнителни извори на бучава, со кои што може да се вознемири постоечката фауна која ги населува околните хабитати/живеалишта.

Работното време и правилата за работа треба да бидат воспоставени врз основа на потребите за намалување на бучавата која предизвикува непријатност и вознемирување, особено преку избегнување на кумулативен ефект на зголемена бучава поради симултана работа на различен вид на градежна механизација и опрема.

Исто така се препорачува опремата која ќе се користи да ги исполнува условите предвидени согласно Правилникот за поблиските видови на посебните извори на бучава како и услови кои треба да ги исполнуваат постројките, опремата, инсталациите и уредите кои се употребуваат на отворен простор во поглед на емитираната бучава и стандардите за заштита од бучава (Сл. Весник на Р.М. бр.17/13). Употребата на бучна опрема треба да биде ограничена колку што е можно во пократок временски период.

Во фазата на функционирање, не се очекуваат зголемени нивоа на бучава.

Мерки за намалување на влијанијата врз почвата

При вршењето на ископ на отпадот и контаминирано тло се препорачува ископите да се вршат контролирано и во согласниот со предмер пресметките од основниот проект со што ќе се ублажи влијанието и ќе се осигура дека нема непотребно отстранување на почва.

Излеаното гориво, масла, лубриканти кои ќе се употребуваат, при високи надворешни температури се лесно испарливи, но и запаливи течности, кои можат да предизвикаат пожар.

Поради наведените влијанија, се препорачува примена на следните мерки:

- Контрола на исправноста на градежната механизација и транспортните возила;
- Контролирано ископување на почва и повторна употреба на отстранетиот површински слој при изградбата на насипи и косини доколку е можно.
- Во случај на несреќа, санацијата на загадената почва да се изврши со собирање на загадениот слој на почва, посипување со песок и отстранување, при што со загадениот материјал ќе се постапува како со опасен отпад;

За да се ублажат влијанијата, треба да бидат имплементирани следниве мерки:

Редовно сервисирање на градежните машини и контрола на исправноста на градежната механизација и транспортните возила;

Прекин на работните активности при неконтролирано излевање на гориво, масло, лубриканти и хемикалии, правилно управување со загадената почва од масти и масла. Загадената почва со отпадни масла и/или горива (опасен отпад) при евентуално инцидентно излевање од механизацијата и возилата ќе се отстрани и предаде на Собирач за отпадни масла (Кој има Дозвола за собирање и транспорт на опасен отпад).

Поставување мобилни тоалети и склучување договор со компанија што ќе ги преземе и исчисти со Договор за соработка.

Правилно ракување со масла и сл. суровини и помошни материјали, нивно чување затворени, покриени, во оригинални пакувања, односно кои нема да дозволат растурање или излевање во околната почва.

При вршењето на ископ се препорачува ископите да се вршат контролирано и во согласниот со предмер пресметките од основниот проект со што ќе се ублажи влијанието и ќе се осигура дека нема непотребно отстранување на почва.

Друго посериозно загадување на почвата и индиректно на подземните води може да се случи при излевање на гориво, масла/лубриканти од механизацијата и возилата кои ќе се употребуваат при реализација на предметните активности. Воедно, излеаното гориво, масла, лубриканти кои ќе се употребуваат, при високи надворешни температури се лесно испарливи, но и запаливи течности, кои можат да предизвикаат пожар. Прекин на работните активности при неконтролирано излевање на гориво, масло, лубриканти;

Најсериозно загадување на почвата и индиректно на подземните води може да се случи при излевање на гориво, масла/лубриканти од механизацијата и возилата, и хемикалии кои се употребуваат во градежништвото.

Воедно, излеаното гориво, масла, лубриканти и некои хемикалии кои се употребуваат во градежништвото при високи надворешни температури се лесно испарливи, но и запаливи течности, кои можат да предизвикаат пожар.

Поради наведените влијанија, се препорачува примена на следните мерки:

- Контрола на исправноста на градежната механизација и транспортните возила;
- Прекин на работните активности при неконтролирано излевање на гориво, масло, лубриканти и хемикалии;
- Санацијата на загадената почва да се изврши со собирање на загадениот слој на почва, посипување со песок и отстранување, при што со загадениот материјал ќе се постапува како со опасен отпад;

Заштита и спасување од свлекување на земјиштето

При изработка на Урбанистичката планска документација, со оглед на конфигурацијата на теренот, претпоставува можно настанување на свлекување на земјиштето, доколку е потребно да се изготви елаборат од извршени геомеханички, геолошки и хидролошки испитувања.

Мерки за намалување на влијанијата врз флората и фауната

Заштитата на природата се уредува преку заштита на биолошката и пределската разновидност и заштита на природното наследство, во заштитени подрачја, надвор од заштитени подрачја како и заштита на природните реткости.

Во современото планирање на просторот, мерките и активностите за заштитата на природата се насочени кон активно уредување и заштита на природата и средината во која човекот живее и работи.

Доколку при изработка на урбанистичката документација или при уредување на просторот се дојде до одредени нови сознанија за природно наследство кое би можело да биде загрозено со урбанизацијата на овој простор, потребно е да се предвидат мерки за заштита на природното наследство:

- Утврдување на границите и означување на сите објекти кои би можеле да бидат предложени и прогласени како природно наследство;
- Забрана за вршење на какви било стопански активности кои не се во согласност со целите и мерките за заштита утврдени со правниот акт за прогласување природното добро или Просторниот план за подрачје со специјална намена;
- Магистралната и останатата инфраструктура (надземна и подземна) да се води надвор од објектите со природни вредности, а при помали зафати потребно е нејзино естетско вклопување во природниот пејзаж;

- Воспоставување на мониторинг, перманентна контрола и надзор на објектите со природни вредности и преземање на стручни и управни постапки за санирање на негативните појави;

- Воспоставување на стручна соработка со соодветни институции во окружувањето;

- Почитување на начелата за заштита на природата согласно Законот за заштита на природата („Сл. Весник на РМ“ бр. 67/04, 14/06, 84/07, 35/10, 47/11, 148/11, 59/12, 13/13, 163/13, 41/14, 146/15, 63/16 и 113/18). Доколку при изработка на планската документација од пониско ниво се дојде до одредени нови сознанија за природно наследство кое може да биде загрозеено со реализација на планот, потребно е да се превземат мерки за заштита согласно со Закон за заштита на природата.

Меѓу мерките кои ќе се превземат со цел заштита на флората и фауната во подрачјето каде ќе се изведуваат проектните активности, особено спаѓаат:

За време на изведбата, одговорните лица од страна на Изведувачот да водат сметка да им дадат јасни инструкции на вклучените работници, како да се однесуваат кон животната средина. Тоа вклучува забрана на секакви активности кои го попречуваат спонтаниот развој на автохтоната флора и фауна;

Обезбедување на одржливо користење на природното наследство во интерес на сегашниот и идниот развој, без значително оштетување на деловите на природата и со што помали нарушувања на природната рамнотежа;

Не треба да се дозволи собирање на растенија, ловење на птици и други животни и сл.;

Со цел да се избегне непотребното губење на биотопи, градежната зона треба да биде ограничени на минимум потребната површина за активности и одложувањето/складирањето на материјали/опрема треба да се врши во граници на градежната зона. По отстранувањето на вегетацијата (дрва и грмушки) да биде оставена најмалку 24 часа на локацијата за животните кои ја населувале да имаат можност за релокација;

Се забранува палење оган поради било која причина;

Да се обезбеди соодветна противпожарна опрема која постојано ќе биде на располагање;

Одржување на уредноста на градилиштето и соодветно постапување со сите видови отпади генерирани во моментот на изградба. Да не се расфрлува отпад со што би се спречило загадување на живеалишта;

Употреба на современа „тивка“ работна опрема која ги задоволува барањата на Директивата ЕС/2000/14 на Европската Унија за емисија на бучава од употреба на работна опрема во надворешни услови.

Особено внимание при заштита на природата, треба да се посвети на начинот, видот и обемот на изградбата што се предвидува во заштитените простори за да се одбегнат или да се надминат судирите и колизиите со инкомпатибилните функции. За таа цел е неопходно почитување на следните принципи:

- Оптимална заштита на просторите со исклучителна вредност;
- Зачувување и обновување на постојната биолошка и пределска разновидност во состојба на природна рамнотежа;
- Обезбедување на одржливо користење на природното наследство во интерес на сегашниот и идниот развој, без значително оштетување на деловите на природата и со што помали нарушувања на природната рамнотежа;
- Спречување на штетните активности на физички и правни лица и нарушувања во природата како последица на технолошкиот развој и извршување на дејности, односно обезбедување на што поповолни услови за заштита и развој на природата;
- Рационална изградба на инфраструктурата;
- Концентрација и ограничување на изградбата;

Предлог соодветни мерки за заштита на природното наследство се:

- Утврдување на границите и означување на сите објекти кои би можеле да бидат предложени и прогласени како природно наследство;
- Магистралната и останатата инфраструктура (надземна и подземна) да се води надвор од објектите со природни вредности, а при помали зафати потребно е нејзино естетско вклопување во природниот пејзаж;
- Можности за воспоставување мониторинг, контрола и надзор на објектите со природни вредности;
- Воспоставување на стручна соработка со соодветни институции во окружувањето;

Намалување и ублажување на влијанијата врз флората и фауната

Подготвителна фаза

- Дефинирање на опфатот на проектот, строго согласно проектната документација. Одбегнување привремено заземање и/или уништување на соседните површини во фазата на подготвување на проектните активности. Ако има потреба од привремено користење на површините кои не се вклучени во проектот, претходно мора да се добие одобрение или друг вид на соодветна согласност од сопственикот.

- Обезбедување на противпожарни апарати во возилата на локацијата на проектот при активностите на расчистување на теренот. Тие треба редовно да се проверени и одобрени од соодветна фирма;

Фаза на изградба

Во текот на изградбата во целиот опфат како генерални мерки треба да се применат следниве:

- Да се одбегнува привремено заземање и/или уништување на соседните површини. Пред употреба на површините кои не се вклучени во проектот претходно мора да се добие одобрение или друг вид на соодветна дозвола од сопственикот, независно дали истите се во државна или приватна сопственост;

- Местата за складирање на супстанции штетни за водата да се сведе на минимум. Неопходно е организирање на соодветно ракување и складирање;

- Да се обезбеди постојано присуство на противпожарни апарати во возилата на локацијата, во случај на пожари и незгоди;

- Да се одбегнува поставување на кампови или привремени локации за чување помошни материјали, алати и опрема нанекои алувијални терени во близина или попатно до локацијата, поради високите нивоа на подземна вода и можноста за нејзино загадување;

- По завршување на градежните работи чистење на локацијата, а потоа реинтегрирање на местото со околната животна средина, за што се потребни одредени биотехнички активности;

Покрај генералните мерки за ублажување кои се однесуваат на целиот проект се препорачуваат и специфични мерки за некои значајни хабитати, локалитети и предели:

- Да се избегнува пробивање пристапни патишта кои ќе минуваат низ високо чувствителните хабитати

- Постојана или повремена супервизија од експерт (еколог) за време на активностите во високочувствителните хабитати.

- Сите места кои ќе се користат како привремени складишта за градежен материјал и сировини треба претходно да бидат посочени од изведувачот со цел да се избегне можното негативно влијание врз животната средина. Крајречните хабитати, реките и потоците во близина не треба да се користат како складишта за сировини и отпадни материјали од проектот.

- Се забранува какво било расфрлање на бетон и други градежни материјали на градилиштето, особено во близина на речните корита;

• Сите пристапни патишта, складишта и паркинзи за механизација треба да се одржуваат чисти и уредни за да се спречи зголемено излевање на масла и нечистотии во почвата за време на силни дождови;

Оперативна фаза

Не се очекуваат значителни влијанија врз живеалиштата и видовите во текот на оперативната фаза.

Мерки за ублажување во заштитените и назначените подрачја

Покрај генералните мерки за ублажување кои се однесуваат на целиот опфат се препорачуваат и специфични мерки за овие подрачја.

Поради значењето на подрачјето покрај погоре предложените специфични мерки за значајни хабитати, локалитети и предели, се препорачува набљудување од страна на експерт.

Мерки за намалување на влијанија врз пределот

Како мерки за намалување на влијанијата врз пределските карактеристики се предлагаат:

- Контролирано складирање на градежната механизација и опрема, како и материјали кои се користат при изведување на проектните активности на места предвидени за таа намена.

- Поставување ознаки за забрането фрлање на отпад.

Мерки за намалување на влијанијата врз материјалните добра

Имплементацијата на ПЛАНСКА ПРОГРАМА ЗА ИЗРАБОТКА НА УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН ОД ДРЖАВНО ЗНАЧЕЊЕ ЗА ИЗГРАДБА НА ФОТОВОЛТАИЧНА ЕЛЕКТРАНА СО НАМЕНА Е1.13 НА ДЕЛ ОД КП 1/1 И КП 4, КО СУШЕВО, ОПШТИНА ШТИП, се очекува дека ќе има позитивно влијание врз материјалните добра.

При предвидените активности не се очекуваат оштетувања на постојната инфраструктура (пат и соседен земјоделски имот), па поради тоа не се предвидуваат мерки за намалување на влијанијата.

Мерки за намалување на влијанијата врз културното наследство

Согласно Законот за заштита на културното наследство („Сл. Весник на РМ“ бр. 20/04, 115/07, 18/11, 148/11, 23/13, 137/13, 164/13, 38/14, 44/14, 199/14, 104/15, 154/15, 192/15, 39/16, 11/18 и 20/19) се уредуваат видовите, категориите, идентификацијата, начинот на ставање под заштита и другите инструменти за заштита и користењето на културното наследство, правата и должностите на имателите и ограничувањата на правата на сопственост на културното наследство во јавен интерес.

Во текот на реализација на предвидените површини, доколку се најде на археолошки остатоци заради превземање на заштитни мерки, потребно е да се информираат службите надлежни за заштита на културно-историското наследство кои ќе пропишат посебни услови и режим за нивна заштита. При изработка на планска документација од пониско ниво, да се утврди точната позиција на утврдениот локалитет со културно наследство и во таа смисла да се применат плански мерки за заштита на недвижно културно наследство:

- Задолжителен третман на недвижното културно наследство во процесот на изработка на просторните и на урбанистичките планови од пониско ниво заради обезбедување на плански услови за нивна заштита, остварување на нивната културна функција, просторна интеграција и активно користење на спомениците на културата за соодветна намена, во туристичкото стопанство, во малото стопанство и услугите и во вкупниот развој на државата;

- планирање на реконструкција, ревитализација и конзервација на најзначајните споменички целини и објекти и организација и уредување на контактниот, околниот споменичен простор заради зачувување на нивната културно-историска димензија и соодветна презентација;

- измена и дополнување на просторните и урбанистичките планови заради усогласување од аспект на заштита на недвижното културно наследство.

Согласно дописот стручната екипа од НУ Завод за заштита на спомениците на културата и Музеј – Штип по изготвено решение изврши теренски увид и констатира дека на просторот на предметниот план не постои културно наследство и наложи доколку при изведување на земјените работи се најде на археолошки артефакти, да се постапи во согласност со член 65 од Законот за заштита на културно наследство (Сл. весник на Р.М. бр. 20/04, 115/07), односно веднаш да се запре со отпочнатите градежни активности и да се извести надлежната институција за заштита на културното наследство во смисла на чл. 129 од Законот.

Доколку при вршење на активностите за санација се појави некое наоѓалиште веднаш треба да се извести Заводот за заштита на културните споменици. Според член 37 од Законот за културно наследство, дефинирани се недвижните добра, задолжителен примерок, како културно наследство од големо значење, кое на надлежните институции и архивскиот материјал им се дава како значајно културно наследство и подвижно културно наследство. За време на изведбата на работите доколку се најде археолошки локалитет, изведувачот е должен да постапи согласно со член 65, од Законот за заштита на културното наследство (Службен весник на РМ бр: 20/04, 115/07) и да го пријави откритието според член 129 став 2 од Законот за заштита на културното наследство („Службен весник на РМ“ бр: 20/04, 115/07), да престанат со работите и да се заштити

откритието од евентуална штета и уништување, како и од неовластен пристап и одржување на откриените резултати на место и состојба како кога се пронајдени.

Мерки за намалување на влијанијата од управување со отпад

Со цел да се подобри начинот на управување со отпадот при процесот на изведба на градежните активности, согласно законската легислатива во областа на управувањето со отпад, ќе се превземат следните мерки:

- Селекција и класификација на сите видови на отпад согласно Законот за управување со отпад ("Сл. весник на Р.М." бр. 216/21);

- Редовно сервисирање на возилата и механизацијата во текот на изведувањето на градежните активности со цел избегнување на евентуално истекување на моторно масло и/или гориво. Сервисирање на механизацијата се врши во сопствен сервис. Патничките возила се сервисираат во овластени сервиси на компанијата од која се купени возилата. Транспортните средства и возилата од проектот се одржуваат во овластени сервиси, зависно од типот, односно марката на возилото. Се носат возилата во овластениот сервис за редовно одржување, или тие доаѓаат да ги превземат ако се работи за моментални проблеми на проектната локација.

- Загадената почва со отпадни масла и/или горива (опасен отпад) при евентуално инцидентно излевање од механизацијата ќе се отстрани и предаде на Собирач за отпадни масла со договор за постапување, (кој има Дозвола за собирање и транспорт на опасен отпад), согласно Правилникот за постапките и начинот на собирање, транспортирање, преработка, складирање, третман и отстранување на отпадни масла, начинот на водење евиденција и доставување на податоците ("Сл. весник на Р.М." бр. 156/07).

- Договор со овластена компанија за собирање и понатамошно управување со различни видови отпад,

- Отпадот ќе се создаде при изведување на проектните активности како што се ископување, поставување на потребни материјали, употреба на механизација и отпад произведен од работниците кои ќе ги изведуваат активностите. Отпадот кој ќе се создаде при изведување на проектните активности, главно се состои од: мешан комунален отпад, биоразградлив отпад (хумус), земјен материјал, моторни масла или загадена почва.

- При транспорт на вишокот ископан материјал, се препорачува да не се дозволи преполнување на возилата и задолжително покривање на приколката при транспортот;

- Изведувачот да ја одржува локацијата чиста и да не одложува отпад во и надвор од нејзините граници, истиот веднаш да се отстрани соодветно од локацијата на одобрена локација.

Мерки за намалување на влијанијата врз квалитетот на површинските и подземните води

При реализацијата да се внимава да не дојде до искористување на земјиштето на начин и обем со кој би се загрозиле неговите природни вредности, квалитетот и количината и режимот на површинските и евентуално присутните подземни води. При реализација на активностите на терен да се избегне губење, модификација и фрагментација на природните живеалишта и прекумерно искористување на биолошките ресурси, со цел да се намалат или целосно елиминираат негативните последици врз стабилноста на екосистемите.

Како мерки во фаза на изведба се препорачуваат следните мерки:

Градилиштето на коеќе се ракува и ќе бидат складирани опасни материи треба да биде лоцирани на места каде што нема можност од загрозување на подземните води;

Обезбедување на минимална големина на работните зони,

Забрането одвивање активности (на пример паркирање возила и механизација и маневрирање на речен брег, привремено чување на сировини и помошни материјали) во непосредна близина, односно до само речно корито,

Престанок на градежните активности во случај на неконтролирано истурање на гориво, масло, мазира и други хемикалии, посипување со песок и отстранување на загадениот почвен слој. Загадениот почвен слој ќе се третира како опасен отпад кој го прифаќа компанија со договор за постапување.

Поставување на мобилни тоалети на одредени места и склучување договори со компанијата што ќе ги презема и чисти.

Не е дозволено одложување на отпад покрај речно корито,

Правилно ракување со масла и слични помошни материјали. На локацијата да не се чуваат масла. Промената на масла се врши во овластени сервиси, согласно потребната динамика за замена на масла, односно редовни и вонредни сервиси во овластени сервиси за возила со кои има соработка (набројани погоре во документов). Привремено се чуваат во оригинални пакувања во самото возило, затворени, покриени, не во близина на површински води. Отпадните масла ќе ги прифаќа компанија со договор за постапување.

Вода ќе се користи и за распрскувачите во подготвителната и конструктивната фаза (за намалување на прашината од ископувањето и израмнувањето на земјата), но количеството, а воедно и квалитетот не смее да ја нарушат еколошката рамнотежа во околината на предметната локација.

При процесот на изведба ќе се генерираат комунални отпадни води произведени од страна на градежните работници кои доколку не се управуваат соодветно може да ги

загадат подземните води (на самата локација и во нејзина близина нема површински води).

За да се намали секое влијание врз водите потребно е Изведувачот да се придржува до следните мерки за добра пракса:

При изведување на градежните активности да не се врши сервисирање на градежната опрема или полнење со гориво на локацијата. Треба да се практикува редовно сервисирање и одржување на механизацијата која ќе се употребува при изведување на градежните активности, надвор од локациите за изведба.

Да се обезбедат собирни садови, апсорпционен материјал и противпожарна опрема заради интервенција при несакани истекувања на опасни материи;

Прекинување на градежните активности во случај на несакано излевање на масла, масти и горива врз почвите, посипување со песок и отстранување на загадениот почвен слој, за да не се инфилтрираат загадувачките материи во почвата и да доспеат до подземните води. Загадениот почвен слој да се третира како опасен отпад.

Од аспект на заштита на водите, а во согласност со Законот за води (Сл. Весник на Република Македонија бр. 87/08, 06/09, 161/09, 83/10, 51/11, 44/12, 23/13, 163/13, 180/14, 146/15 и 52/16), треба да бидат исполнети следните критериуми за заштита, одржување и уредување на површинските води и крајбрежните земјишта:

1. Заради заштита и одржување на природните и уредените речни корита и бреговите на водотеците, езерата и акумулациите, забрането е, освен со дозвола или согласност изградба на постројки и објекти во заштитениот крајбрежен појас во широчина од 50 метри зад линијата на допирањето на педесетгодишната вода кај нерегулираните водотеци, односно зад ножицата на насипот кај регулираните водотеци и кај езеро и акумулации, во ширина од 50 метра од линијата на највисокиот утврден водостој.

2. Заради заштита на коритата и бреговите на природните водотеци, езерата и акумулациите се забрапува освен со дозвола или согласност издадена врз основа на закон:

- да се менува правецот на водотекот;
- да се врши градба или зафат кои што би имале негативно влијание врз протокот на водотекот;
- да се градат напречни насипи, прегради, други објекти и насади во коритата и водотеците кои го влошуваат режимот на течението и водите;
- да се сечат дрвја, грмушки и друга вегетација во речните корита и бреговите на водотеките, езерата и акумулациите;

- да се вади чакал, песок и камен од корита и бреговите на површински водни тела за да не дојде до влошување на постојниот режим на водите и се предизвикуваат процеси на ерозија или оневозможува користењето на водите;

- да се изгради брана, насин или слична препрека која би имала негативно влијание на протокот на водотекот;

- да се фрлат отпаден материјал (комунален, индустриски и др.), земја, градежен шут, јаловипа и слично;

- да се вршат други активности со кои се оштетуваат речните корита и бреговите на водотеците, езерата и акумулациите.

3. Заради заштита и спречување на оштетување на водостопански објекти и постројки, се забранува да се изведуваат градби или да се вршат работи со кои се оштетуваат објектите и постројките.

4. Да се спроводат сите неопходни технички мерки за спречување на индиректно испуштање на масла и загадувачки материи и супстанции.

5. Пристапот до крајбрежниот појас на водотеците, езерата и акумулациите за спорт, рекреација и слични активности потребно е да биде слободен.

Мерки за намалување на влијанијата од несреќи, хаварии, пожари и природни катастрофи или вонредни состојби

За намалување на можните влијанија предизвикани од несреќи и хаварии се препорачува имплементација на мерките дадени во планската документација, во фазата на изведба, што ќе овозможат минимизирање на евентуалните појави за несреќи и хаварии во оперативната фаза.

Со цел спречување на евентуална појава на хаварија на предметната локација неопходно е изготвување на План за безбедност и здравје при работа (согласно Правилникот за минимални барања за безбедност и здравје при работа на привремени и мобилни градилишта - "Сл. весник на РМ" бр.105/08).

Реализацијата на предвидените мерки за заштита при работа е неопходна со цел да се избегне евентуална појава на хаварии, пред се пожари од поголеми размери кои би влијаеле негативно, како по работната, така и по животната средина, пред се поради емисија на штетни полутанти во воздухот, материјални штети и човечки жртви.

Извршителите на градежните активности мора да бидат снабдени со соодветна опрема за лична заштита.

Поставување на ПП апарати во возилата и механизацијата кои ќе се употребуваат при активностите;

Обележување и осигурување на локацијата, согласно законските прописи од областа на безбедност и здравје при работа;

Поставување на сообраќајните знаци за дозволена брзина на движење на возилата и сл. Итните случаи се директно поврзани со несреќи и затоа следниве постапки се поврзани со целокупните реакции при итни случаи:

Обезбедени средства за прва помош и заштитна опрема за вработените;

Основна противпожарна опрема и одржување на целокупната опрема во добра оперативна состојба. Редовни контрола и сервиси на опрема за противпожарна заштита согласно законската регулатива.

Заради навремена заштита од пожар потребно е да се обезбеди доволно простор со цел да се обезбеди брз и непречен пристап во услови на пожар. Со сообраќајното решение во планската документација е предвидено решение кое во услови на пожар обезбедува пристап на противпожарно возило од повеќе страни. Во општината има противпожарна единица, која е опремена со противпожарни возила и со обучени лица за дејствување во случај на пожар. Другите елементи за противпожарна заштита ќе се утврдат со посебниот елаборат за противпожарна заштита како составен дел на Основниот проект.

При подготовката на планската документација почитувани се пропишаните мерки за заштита од пожари, согласно Законот за заштита и спасување („Сл. Весник на РМ“ бр. 36/04, 49/04, 86/08, 124/10, 18/11 и 41/14) и Законот за пожарникарство („Сл. Весник на РМ“ бр. 67/04, 81/07, 55/13 и 158/14), како и Правилникот за суштинските барања за заштита од пожар на градежните објекти („Сл. Весник на РМ“ бр. 94/09), Правилникот за техничките нотмативи за хидрантска мрежа за гасење на пожари („Сл. Весник на РМ“ бр. 31/06) и други позитивни прописи со кои е регулирана оваа проблематика.

Заштитата од урнатини како превентивна мерка се утврдува во урбанистичките планови во текот на планирањето на просторот. Според постојните анализи и добиените резултати за сеизмичност на месното подрачје според очекуваните дејности на земјотреси во иднина, основен степен на сеизмички итензитет во подрачјето изнесува 8° по МЦС.

Дефинирање на сеизмичка опасност всушност претставува дефинирање на економско-технички критериуми за прифатливо ниво на безбеденост на градежната конструкција за различни материјали на објектите.

За да се избегне сеизмичка опасност потребно е градбата да се гради според параметрите и критериумите за сеизмичка градба.

Во случај на можни разурнувања било од земјотрес или од воздушен воен удар, планираното решение на уличната мрежа обезбедува:

- брза и непречена евакуација на луѓето (нема тесни грла);
- брз пристап на екипите за спасување и нивните специјални возила;
- непречена интервенција;
- штетите да се сведат на минимум;
- брза санација на последиците.

Мерки за заштита и спасување од поплави, уривање на брани и други атмосферски непогоди

Заштитата и спасувањето од поплави опфаќа регулирање на водотеците, изградба на заштитни објекти, одржување и санирање на оштетените делови на заштитните објекти, набљудување и извидување на состојбите на водотеците и високите брани, заштитните објекти и околината, обележување на висинските коти на плавниот бран, навремено известување и тревожење на населението во загрозеното подрачје, спроведување на евакуација на населението и материјалните добра од загрозеното подрачје, обезбедување на премин и превоз преку вода, спасување на загрозените луѓе на вода и под вода, црпење на водата од поплавените објекти и извлекување на жртвите, обезбедување на населението во поплавените подрачја со основните услови за живот и учество во санирање на последиците предизвикани од полавата.

Планирањето и изработката на техничката документација треба да е во согласност со Правилник за мерките за заштита од пожари, експлозии и опасни материи (Сл.Весник на Р.С.М бр.231/20).

Заштитата и спасувањето од пожари, експлозии и опасни материи опфаќа мерки и активности од нормативен, оперативен, организационен, надзорен, технички, образовен, воспитен и пропаганден карактер.

Заштитата и спасувањето од пожари, експлозии и опасни материи се планира, организира и спроведува во сите средини, објекти и места со превентивни и оперативни мерки.

Превентивни мерки за заштита и спасувањето од пожари, експлозии и опасни материи, се активности кои се планираат и спроведуваат со просторното и урбанистичкото планирање и со примената на техничките нормативи при проектирање и изградба на објектите.

Оперативни мерки за заштита и спасувањето од пожари, експлозии и опасни материи се активности за откривање, спречување на ширење и гасење на пожари и експлозии, утврдување на причините за настанување на пожари и експлозии, како и давање помош при отстранување на последиците предизвикани од пожари, експлозии и опасни материи.

Планирањето и изработката на техничката документација треба да е во согласност со Законот за заштита и спасување (Сл. в. на РМ бр 36/04, 49/04, 86/08, 124/10, 18/11, 41/14, 129/15, 71/16 106/16, 83/18), Законот за пожарникарство (Сл. Весник на РМ бр. 67/04, 81/07, 55/13, 158/14 и 168/2017) и Правилник за мерките за заштита од пожари, експлозии и опасни материи (Сл.Весник на Р.С.М бр.231/20). Да се почитува оваа законска регулатива и при изработка на Основен проект за објектите кои се предвидува да бидат изградени од цврста градба (пратечки објекти).

Државните органи, органите на државната управа, единиците на локалната самоуправа, трговските друштва, јавните претпријатија, установите и службите се должни да имаат соодветни уреди и инсталации за заштита од пожари, друга противпожарна опрема, средства за гасење на пожари и противпожарни апарати според пропишани стандарди.

Инсталациите, уредите и постројките треба да се изведуваат на начин да не претставуваат опасност за предизвикување на пожари и експлозии.

Сообраќајниот систем во локалитетот треба да овозможува лесен пристап на пожарните возила. При конципирање на сообраќајот да се планира непречено движење на пожарните возила. Сообраќајниците да се така планирани да овозможуваат непречен пристап на пожарните возила до објектите и да се со доволна широчина (3,5м за еднонасочен сообраќај, односно 5.5 м. за двонасочен сообраќај, согласно член 20 од Службен весник на Р.С.М бр.231/2020), за да се овозможи лесна подготовка и ставање во дејство на потребната опрема за борба против пожарот и спасување на луѓето.

При проектирањето на новопланирани објекти, во документацијата да биде решена и громобранската инсталација со цел да нема појава на зголемено пожарно оптеретување на новопланираните објекти.

При проектирањето да се има во предвид и обврската за изготвување на техничка документација – Елаборат за заштита од пожари експлозии и опасни материи кој е дел од процесот за добивањена одобрение за градење.

За заштита на локалитетот од урнатини при урбанистичкото планирање превземени се следните мерки:

-сообраќајната мрежа нема да биде оптеретена со рушевини и ке има можност за пристап на возила за пожар, прва помош, и т.н.

Заштитата од урнатини како превентивна мерка се утврдува во урбанистичките решенија во текот на планирањето на просторот, урбанизирање на населбите и изградба на објектите. Во урбанистичките решенија се утврдува претпоставениот степен на урнатини, нивниот однос према слободните површини и степенот на проодност на сообраќајниците. При проектирањето да се води сметка да не се создаваат тесни грла на сообраќајниците и зони на тотални урнатини.

Заштитата од урнатини се обезбедува со изградба на оптимално отпорни објекти согласно сеизмолошката карта на Македонија, кои се изградени со помала количина на градежен материјал и релативно помали тежини.

7. План на мерки за мониторинг на животната средина

За следење на должната анализа, надзорот на локациите или одговорното лице назначено од страна на општината, вклучително и лице за животна средина и градежен инженер, ќе го надгледуваат својот дел од проектните активности според наведеното во планот за следење.

Мерките на ублажување кои се однесуваат на проектните активности вклучуваат, но не се ограничени на употреба на Лична Заштитна Опрема (ЛЗО) од страна на работниците на локациите, спречување на загадувањето на воздухот, количината на вода што се користи и се испушта од локациите, пречистувањето на отпадни води, одржување на прописни санитарни објекти за работниците, собирање на отпадот од различен вид (почва, метали, пластика, опасен отпад, т.е. остатоци од боја, хидраулични моторни масла), количествата на отпад, правилното организирање патишта и објекти за одлагање или, секогаш кога е можно, повторна употреба или рециклирање на отпадот. Надзорот на локациите треба да провери и дали Изведувачот е сообразен со мерките на ублажување како и степенот на имплементација на мерките за ублажување.

Добрата комуникација помеѓу сите инволвирани заинтересирани страни (Изведувач, надзор, општински персонали други релевантни лица од Општина Штип) е многу важна за обезбедување непречено извршување на проектните активности и успешно завршување на целокупниот проект.

За изработка на ефективен план за управување, неопходно е најнапред да се спроведе оцена на статусот на сите природни вредности вклучувајќи го и здравјето на човекот. Во следниот чекор се определуваат цели и приоритети за управување. Дали превземените мерки и активности ги даваат посакуваните резултати се утврдува преку континуиран мониторинг. Податоците од мониторингот ќе бидат основа за изработка на следниот план за управување. Според тоа, мониторингот е составен дел од кружниот процес на планирање на управувањето.

Основни цели на планот за мониторинг се:

- Подобрување на квалитетот на живеење и зголемување на животниот стандард;
- Заштита на животната средина со имплементација;
- Одржување на постојано ниво на флора и фауна;
- Подобрување на квалитетот на воздухот;

- Зачувување на квалитетот на почвата;
- Минимизирање на отпадот, рециклирање и негова повторна употреба;
- Минимизирање на појави од несреќи и хаварии.

Сепак, тоа најчесто се постигнува низ осмислени научни истражувања чија главна цел е да ги опишат процесите на екосистемите вклучувајќи ги и законите кои влијаат врз нив.

Еколошкиот мониторинг се однесува на последователни мерења во екосистемите со главна цел определување на трендови во компонентите, процесите или функциите.

Со секој предлог мерки за заштитата на животната средина потребно е да се изготви план за мониторинг на предложените мерки и мониторинг на животната средина. Во современото планирање на просторот, задачите на заштита на природата се усмерени особено на активно уредување и заштита на природата и животната средина, санирање на можните штети и повторно воспоставување на природната средина.

Доколку при изработка на планска документација и уредувањето на просторот се дојде до одредени нови сознанија за природни реткости кои може да бидат загрозени потребно е да се преземат мерки за заштита согласно Законот.

- Потврда дека договорените услови при одобрување на проектот се соодветно спроведени;
- Управување со непредвидени влијанија и промени;
- Потврда дека влијанијата врз медиумите на животната средина се во рамките на предвидени или дозволени гранични вредности;
- Потврда дека со примена на мерките се врши заштита на животната средина, односно намалување на негативните влијанија.

Препораки:

- При носење на одлуки во постапките за усвојување, да се почитуваат мислењата добиени од надлежните институции, засегнатите страни и засегнатата јавност;
- При изградба на новопланираните објекти да се користат енергетски ефикасни материјали;
- Редовно да се одржуваат системите за водоснабдување и одведување на атмосферските и колуналните отпадни води;
- При имплементација, посебно во градежната фаза да се применува добра градежна пракса;
- Урбанизацијата и просторниот развој да се усогласи во согласност со чувствителноста на локацијата подложна на природни непогоди, воени дејствија, технолошки несреќи;

- Преземање на компензациони мерки во случај на направени штети со кои е засегнато населението, нивното здравје и безбедност;

- Примена на мерките предложени во планската документација Извештајот за СОЖС кои предвидуваат мерки за ефикасно користење на просторот, намалување на емисиите во животната средина, со цел избегнување на директните и индиректните ефекти врз медиумите и областите од животната средина и населението, особено мерките за намалување на нивото на бучава, заштита на водите, како и мерките за заштита од несреќи и хаварии.

8.1 План за мониторинг на животната средина

Мониторинг на состојбата на животната средина се врши преку:

Систематско набљудување, испитување и оценување на загадувањето и состојбата на медиумите и областите на животната средина;

Идентификација и регистрирање на изворите на загадување на одделните медиуми и области на животната средина.

Планот за спроведување мониторинг, опфаќа:

Редовно следење на емисиите и влијанијата врз животната средина од изворот на загадувањето, на начин кој е предвиден со посебните закони;

Редовно следење на имисиите во непосредна близина на изворите на загадување определени со посебните закони или прописите донесени врз основа на овој закон;

Редовно следење на искористувањето на природни богатства, на начин што е предвиден со законот или соодветниот пропис.

Со реализација на планската документација, за мониторинг на животната средина ќе се обезбедат податоци за состојбата на одредени медиуми на животната средина (воздух, вода, почва и др.), како и следење на примената на мерките за ублажување и ефектите од примената на истите. Планската документација од друга страна претставува алатка во корист на надлежните институции, која овозможува полесна контрола на процесот на спроведување на законската регулатива, со цел донесување правилни одлуки.

Деталноста и обемот на планот за мониторинг зависат од присуството на чувствителни рецептори, веројатните позначителни влијанија врз животната средина и опсегот и природата на отпадот на местото.

При изработката на програмата за мониторинг во животната средина, да се земат во предвид препораките на консултантите, техничкиот дизајн во основните проекти и реалната состојба и е изготвена програма за мониторинг.

ИЗВЕШТАЈ ЗА СТРАТЕГИСКА ОЦЕНА НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА ЗА ПЛАНСКА ПРОГРАМА ЗА ИЗРАБОТКА НА УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН ОД ДРЖАВНО ЗНАЧЕЊЕ, ЗА ИЗГРАДБА НА ФОТОВОЛТАИЧНА ЕЛЕКТРАНА СО НАМЕНА Е1.13 НА ДЕЛ ОД КП 1/1 И КП 4, КО СУШЕВО, ОПШТИНА ШТИП СПОРЕД ИЗДАДЕНИ УСЛОВИ ЗА ПЛАНИРАЊЕ со површина од 55 ха.

План за мониторинг на спроведување на мерките за заштита на животната средина

Кој <i>Параметар треба да се следи?</i>	Каде <i>е параметарот што треба да се следи?</i>	Како <i>треба да се следи параметарот (што и како треба да се мери)?</i>	Кога <i>треба да се следи параметарот (време и честота)?</i>	Кој <i>треба да го следи параметарот (одговорност)?</i>	Колкав <i>е трошокот поврзан со следењето?</i>
---	--	--	--	---	--

Фаза на изведба					
Безбедност при работењето и на заедницата на проектните локации	Во рамките на проектното подрачје	Визуелни проверки и извештаи Ненајавени инспекции во текот на работите	Ненајавени контроли во текот на работите	Надзор Изведувач	Вклучен во проектниот буџет
Безбеден тек на сообраќајот во проектните подрачја на Фаза на изведба согласно Планот за управување со сообраќајот	Долж и околу проектните подрачја во Општина Штип	Визуелни проверки и извештаи; Проверка на документација во поглед на тоа: - дали се известени сите надлежни власти, - дали се обезбедени сите неопходни дозволи и одобренија, Визуелни проверки на транспортот на материјали, коридори и премини за пешаците, регулација на сообраќајот, итн.	Во текот на активностите	Изведувач, Надзор	Вклучен во проектниот буџет
Собирање, транспорт и трајно	На и околу проектните локации во Општина Штип	Визуелно следење и инспекција на транспортните листи на	Секојдневно, по собирањето и превозот на цврстиот отпад	Изведувач; Надзор на активностите;	Дел од редовните

**ИЗВЕШТАЈ ЗА СТРАТЕГИСКА ОЦЕНА НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА ЗА ПЛАНСКА ПРОГРАМА ЗА ИЗРАБОТКА НА УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН ОД ДРЖАВНО
ЗНАЧЕЊЕ, ЗА ИЗГРАДБА НА ФОТОВОЛТАИЧНА ЕЛЕКТРАНА СО НАМЕНА Е1.13 НА ДЕЛ ОД КП 1/1 И КП 4, КО СУШЕВО, ОПШТИНА ШТИП СПОРЕД
ИЗДАДЕНИ УСЛОВИ ЗА ПЛАНИРАЊЕ со површина од 55 ха**

Кој <i>Параметар треба да се следи?</i>	Каде <i>е параметарот што треба да се следи?</i>	Како <i>треба да се следи параметарот (што и како треба да се мери)?</i>	Кога <i>треба да се следи параметарот (време и честота)?</i>	Кој <i>треба да го следи параметарот (одговорност)?</i>	Колкав <i>е трошокот поврзан со следењето?</i>
одлагање на отпад, согласно планот за управување со отпадот		Изведувачот	Цврстиот отпад не треба да се остава на градежните локации, за да се избегне негативно влијание врз локалната животна средина	Изведувач, Надзор, Овластен инспектор за животна средина	трошоци на Изведувачот
Собирање и превоз на опасниот отпад според Планот за управување со отпад	На привремената безбедна локација на градежните локации, во засебни метални покриени контејнери за отпад	Инспекција на транспортните листи и на условите во складиштето	Пред транспортот на опасниот отпад	Изведувач, Надзор, Овластен инспектор за животна средина	Дел од редовните трошоци на Изведувачот
Нивоа на бучава и вибрации	На и околу проектните локации во Општина Штип	Пратење на состојбата и мерење и анализа на бучава	Во случај на полпака или на негативен инспекциски наод	Изведувач, Надзор, Овластено друштво за мерење на нивото, обезбедено од Изведувачот; Овластен инспектор за животна средина	Дел од редовните трошоци на Изведувачот
Загадување на воздухот Параметри за прашина и честички	Во рамките на проектните локации	Визуелна проверка на дневно ниво	На дневно ниво, за веме на изведба на активностите	Надзор Изведувач	Буџет на Изведувачот

Кој <i>Параметар треба да се следи?</i>	Каде <i>е параметарот што треба да се следи?</i>	Како <i>треба да се следи параметарот (што и како треба да се мери)?</i>	Кога <i>треба да се следи параметарот (време и честота)?</i>	Кој <i>треба да го следи параметарот (одговорност)?</i>	Колкав <i>е трошокот поврзан со следењето?</i>
---	--	--	--	---	--

**ИЗВЕШТАЈ ЗА СТРАТЕГИСКА ОЦЕНА НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА ЗА ПЛАНСКА ПРОГРАМА ЗА ИЗРАБОТКА НА УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН ОД ДРЖАВНО
ЗНАЧЕЊЕ, ЗА ИЗГРАДБА НА ФОТОВОЛТАИЧНА ЕЛЕКТРАНА СО НАМЕНА Е1.13 НА ДЕЛ ОД КП 1/1 И КП 4, КО СУШЕВО, ОПШТИНА ШТИП СПОРЕД
ИЗДАДЕНИ УСЛОВИ ЗА ПЛАНИРАЊЕ со површина од 55 ха.**

Загадување на водата Во проектниот опфат на Фаза на изведба Општина Штип	Покрај реките, речните корите во близина на проектот (проектниот опфат)	Визуелни проверки за да се утврди дали отпадот се фрла близу / во реката, речното корито	Редовно	Изведувач Надзор	Дел од редовните трошоци на Изведувачот
Загадување на почвата Во проектниот опфат на Фаза на изведба Општина Штип	Покрај реките, речните корите во близина на проектот, проектниот опфат	Визуелни проверки за да се утврди дали има истекувања на почва или речното корито	На дневно ниво, за веме на изведба на активностите	Изведувач Надзор	Дел од редовните трошоци на Изведувачот

8. НЕТЕХНИЧКО РЕЗИМЕ И ЗАКЛУЧОК

ДПЕЕ ГИМ ЕНЕРГЕТИКА ДОО СКОПЈЕ, има за цел да инвестира во изградба на фотоволтаична електрана за производство на електрична енергија која ќе обезбеди одржлив, еколошки извор на обновлива електрична енергија за регионот.

Проектниот опфат за изградба на фотоволтаична електрана, е со основна намена
Е-Инфраструктури

Е1.- сообраќајни, линиски и други инфраструктури

Е1.13- површински соларни и фотоволтаични електрани

Предвидени се комплементарни намени, пристапни патишта, трансформаторски станици и подстанции.

Основната определба за изградба на фотоволтаична централа е производство на електрична енергија од обновливи извори што доведува до остварување на повисок степен на вкупната функционална интегрираност на просторот на државата, како и обезбедување услови за значително поголема инфраструктурна и економска интеграција со соседните и останатите европски земји. Просторот предмет за изработка на Урбанистички Проект вон опфат на Урбанистички План зафаќа дел од КП 1/10, КО Сушево, Општина Штип со површина од 105 385.82 m² (10.5 ha.).

Во извештајот за Стратегиската оцена за животна средина се земени се детали од ПЛАНСКА ПРОГРАМА ЗА ИЗРАБОТКА НА УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН ОД ДРЖАВНО ЗНАЧЕЊЕ ЗА ИЗГРАДБА НА ФОТОВОЛТАИЧНА ЕЛЕКТРАНА СО НАМЕНА Е1.13 НА ДЕЛ ОД КП 1/1 И КП 4, КО СУШЕВО, ОПШТИНА ШТИП, програмите и стратегиите, како и информациите кои се утврдени при изготвувањето, а се од особено значење за можните влијанија за животната средина.

Извештајот на овој плански документ ги опфаќа податоците за:

- Постојната состојба на планскиот опфат;
- Потенцијалните влијанија врз населението, здравјето на луѓето, флората, фауната, почвата, воздухот, водата, климатските фактори, материјалните добра, културното наследство и др.
- Мерките за заштита и намалување на влијанијата;
- Краток преглед за причините врз основа на кој се одвиваат алтернативите;
- Состојбата на животната средина без имплементацијата;
- Планот за мониторинг на животната средина.

При реализирање на проектот, неопходно е доследна примена на сите предвидени мерки за спречување или ублажување на негативните влијанија во целокупната проектна документација.

Кога станува збор за мониторинг за животната средина се дава можност за испитување, оценување и системско набљудување на загадувањето и состојбата на медиумите во

животната средина како и идентификација и регистрација на изворите на загадување. Планот на мониторингот претставува алка помеѓу сите вклучени страни и претставува основа за надлежните институции во кој ќе го контролираат процесот на спроведување на законската регулатива и да донесуваат одлуки.

Најголем бенефит во спроведувањето на стратегиската оценка на животната средина е во вклучување на аспектите од полето на социјалата, економијата и животната средина, меѓусебната соработка, развој на регионалните цели и целите за одржлив развој и заштита на животната средина и луѓето.

Конфигурацијата на теренот заедно со урбанистичките стандарди и нормативи во планирањето на просторот како и насоките од Условите за планирање на просторот, во голем дел ја насочуваат концепцијата на разработката.

Со урбанистичката документација почитувани се основните начела во процесот на урбанистичкото планирање и уредување на просторот, а тоа се:

- интегрален пристап на планирањето
- грижа за развој на регионалните особености
- остварување на јавен интерес и заштита на приватниот интерес
- хоринзонтална и вертикална усогласеност и координација
- уважување на научно и стручно утврдените факти и стандарди. Применети се сите методолошки начела за применување на правилникот за урбанистичко планирање.

Овој план е поврзан со:

Просторен план на Република Македонија;

Национална стратегија за економски развој на Република Македонија 1998;

Втор национален еколошки акционен план на Република Македонија;

Стратегија за подигање на јавната свест во животната средина;

Стратегија за мониторинг на животната средина;

Стратегија за развој на Енергетиката во Република Северна Македонија до 2040 година;

Национален план за енергија и клима на Република Северна Македонија од 2025 до 2030 година;

Стратегија за искористување на обновливите извори на енергија во Република Северна Македонија до 2020 година;

Акционен план за обновлива енергија на Република Македонија до 2025 и визија до 2030;

Договор од Париз кон Рамковната Конвенција на ОН за климатски промени;

Планирани Национално утврдени придонеси (Nationally Determined Contributions (NDC) - Национални придонеси кон ублажувањето на климатските промени;

Трет Национален Извештај кон Рамковната Конвенција на ОН за климатските промени;

Трет Национален план за климатски промени;

Национална стратегија за одржлив развој на Република Македонија 2009 - 2030;

Стратегија за животна средина и климатски промени 2014 - 2020;

Ревидиран консолидиран национален план за намалување на емисиите (НПНЕ) на сулфур диоксид (so₂), азотни оксиди (nox) и прашина од постојните големи согорувачки инсталации во Република Македонија;

Национална стратегија за заштита на природата (2017 - 2027);

Национална стратегија за биолошка разновидност со акционен план (2020 - 2050)

Национална стратегија за води (2012 - 2042)

Стратегија за управување со отпад на Република Македонија (2008 - 2020 година);

Програма за економски реформи 2018 - 2020;

Национална стратегија за намалување на сиромаштијата и социјалната исклученост во Република Македонија (2010 - 2020);

Фискална стратегија Република Македонија за 2019 - 2021;

Стратегија за реконструкција/ревитализација на преносната мрежа;

Индустриска стратегија на Република Македонија 2018 - 2027.

9. Прилози

ПОДАТОЦИ И ИНФОМАЦИИ ОД НАДЛЕЖНИ ОРГАНИ

- Прилог 1 Услови за планирање на просторот од Агенцијата за планирање на просторот
- Прилог 2 Местоположба на локацијата и ружа на ветрови
- Прилог 3 Извод од просторен план – користење на земјиштето
- Прилог 4 Извод од просторен план – систем на населби и сообраќајна мрежа
- Прилог 5 Извод од просторен план – водостопанска и енергетска инфраструктура
- Прилог 6 Извод од просторен план – реонизација и категоризација на просторот за заштита
- Прилог 7 Одговор од АД за вршење енергетска дејност пренос на природен гас НОМАГАС Скопје во државна сопственост
- Прилог 8 Одговор од АД Водостопанство на РСМ Скопје
- Прилог 9 Одговор од Електродистрибуција ДООЕЛ Скопје
- Прилог 10 Одговор од ЈП Исар Штип
- Прилог 11 Одговор од Министерство за одбрана
- Прилог 12 Одговор од Министерство за внатрешни работи – Оддел за информатика и телекомуникации - Сектор за телекомуникации
- Прилог 13 Одговор од Министерство за животна средина и просторно планирање, Управа за животна средина, Сектор за природа
- Прилог 14 Одговор од Министерство за животна средина и просторно планирање, Управа за животна средина, Сектор за води
- Прилог 15 Одговор од ЈП Хидросистем Злетовица Пробиштип
- Прилог 16 Одговор од Македонски Телеком АД
- Прилог 17 Одговор од ЈПДП
- Прилог 18 Одговор од Дирекција за заштита и спасување, Подрачно одделение за заштита и Спасување Штип
- Прилог 19 Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство
- Прилог 20 Ситуација-топографска карта на локацијата
- Прилог 21 Ситуација- широко опкружување на локацијата
- Прилог 22 Уверение за положен стручен испит за стекнување статус експерт за стратегиска оцена на животната средина

Прилог 1 Услови за планирање на просторот од Агенцијата за планирање на просторот

Република Северна Македонија
Министерство за животна средина
и просторно планирање

Republika e Maqedonisë së Veriut
Ministria e Mjedisit Jetësor
dhe Planifikimit Hapësinor

СЕКТОР ЗА ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ

DEPARTAMENTI PËR PLANIFIKIM HAPËSINOR

Арх.бр. УП1-15 2173/2023

Дата.....1.7.2023

Врз основа на член 88 од Законот за општа управна постапка ("Службен весник на Република Македонија" бр. 124/15 и "Службен весник на Република Северна Македонија" бр. 76/20), како и врз основа на член 42, став 1 и став 9 од Законот за урбанистичко планирање ("Службен весник на Република Северна Македонија" бр. 32/20), а во врска со член 4, став 3 од Законот за спроведување на Просторниот план на Република Македонија ("Службен весник на Република Македонија" бр. 39/04), министерот за животна средина и просторно планирање, го донесе следното:

РЕШЕНИЕ

за Услови за планирање на просторот

1. Со ова Решение на Министерството за транспорт и врски се издаваат **Услови за планирање на просторот со намена површински соларни и фотоволтаични електрани на дел од КП 1/1 и КП 4, КО Сушево, Општина Штип**. Површината на планскиот опфат изнесува 55,03 ха. Планираната моќност на површинските соларни и фотоволтаични електрани ќе биде до 50 MW.

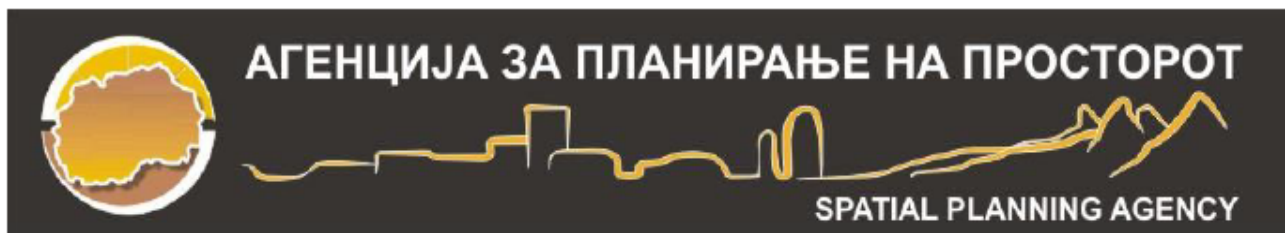
Планскиот опфат се граничи со траса за која се издадени Услови за планирање на просторот со намена инфраструктури за пренос на електрична енергија 10(20)kV среднонапонски подземен електричен вод, КО Сушево, КО Ново Село Штип, КО Три Чешми-вон град, КО Доброшани, Општина Штип, со тех. бр. Y08223

Видот на планската документација да се усогласи со Законот за урбанистичко планирање и Правилникот за урбанистичко планирање.

2. Условите за планирање на просторот од точка 1 на ова Решение, изработени од Агенцијата за планирање на просторот со тех. бр. Y41823 се составен дел на Решението.

3. Условите за планирање на просторот со намена површински соларни и фотоволтаични електрани на дел од КП 1/1 и КП 4 во КО Сушево, Општина Штип, содржат општи и посебни одредби, насоки и решенија и заклучни согледувања со обврзувачка активност од планската документација од повисоко ниво и графички прилози кои претставуваат Извод од планот.

4. Со цел да се обезбеди заштита и унапредување на животната средина на просторот со намена површински соларни и фотоволтаични електрани на дел од КП 1/1 и КП 4, КО Сушево, Општина Штип потребно е да се почитуваат одредбите пропишани во законската регулатива од областа на заштита на животната средина и подзаконски акти донесени врз нивна основа.

УСЛОВИ ЗА ПЛАНИРАЊЕ НА ПРОСТОРОТ

со намена површински соларни и фотоволтаични електрани

на дел од КП 1/1 и КП 4, КО Сушево

ОПШТИНА ШТИП

КОИ ПРОИЗЛЕГУВААТ ОД ПРОСТОРНИОТ ПЛАН НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Тех. бр. У41823

Република Северна Македонија
Министерство за животна средина
и просторно планирање

Republika e Maqedonisë së Veriut
Ministria e Mjedisit Jetësor
dhe Planifikimit Hapësinor

СЕКТОР ЗА ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ

DEPARTAMENTI PËR PLANIFIKIM HAPËSINOR

5. Согласно основните цели и одредби од Просторниот план: "Меѓу приоритетните определби на Просторниот План е заштита на земјоделското земјиште, а особено стриктно ограничување на трансформацијата на земјиште од I-IV бонитетна класа за неземјоделско користење, како и зачувување на квалитетот и природната плодност на земјиштето. Исто значење му се придава на пошумувањето, обновување и подобрувањето на квалитетот на шумите." Планскиот опфат зафаќа земјиште од 5-та бонитетна класа.

6. При донесувањето на Одлука за спроведување или Одлука за не спроведување на стратесиска оцена за документацијата за предметниот простор со намена површински соларни и фотоволтаични електрани на дел од КП 1/1 и КП 4 во КО Сушево, Општина Штип, задолжително да се земат во предвид насоките за потреба од спроведување на Стратесиска оцена на влијанието врз животната средина, како и забелешките и заклучоците од секторските области опфатени со Просторниот план на Република Македонија.

ОБРАЗЛОЖЕНИЕ

Министерството за транспорт и врски, врз основа на член 42, став 1 од Законот за урбанистичко планирање ("Службен весник на Република Македонија" бр. 32/20), поднесе барање преку е-урбанизам, со број на постапка УПП 54393 од 01.08.2023 година, до Агенцијата за планирање на просторот за издавање на Услови за планирање на просторот со намена површински соларни и фотоволтаични електрани на дел од КП 1/1 и КП 4 во КО Сушево, Општина Штип. Површината на планскиот опфат изнесува 55,03 Ха. Планираната моќност на површинските соларни и фотоволтаични електрани ќе биде до 50 MW.

Согласно член 42, став 8 од истоимениот закон, Агенцијата за планирање на просторот ги изработи Условите за планирање на просторот со намена површински соларни и фотоволтаични електрани на дел од КП 1/1 и КП 4, КО Сушево, Општина Штип и ги достави до Министерството за животна средина и просторно планирање под бр. УП1-15 2173/2023 од 06.10.2023 година.

Условите за планирање на просторот со намена површински соларни и фотоволтаични електрани на дел од КП 1/1 и КП 4, КО Сушево, Општина Штип претставуваат влезни параметри и смерници при планирањето на просторот и поставувањето на планските концепции и решенија по сите области релевантни за планирањето на просторот.

Заклучните согледувања, дефинирани во Условите за планирање на просторот кои произлегуваат од Просторниот план на Република Македонија претставуваат обврзувачки активности во понатамошното планирање на просторот.

Република Северна Македонија

Министерство за животна средина
и просторно планирање

Republika e Maqedonisë së Veriut

Ministria e Mjedisit Jetësor
dhe Planifikimit Hapësinor

СЕКТОР ЗА ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ

DEPARTAMENTI PËR PLANIFIKIM HAPËSINOR

Врз основа на горенаведеното, а согласно член 88 од Законот за општа управна постапка ("Сл. весник на Република Македонија" бр. 124/15 и "Службен весник на Република Северна Македонија" бр. 76/20), Министерството за животна средина и просторно планирање го донесе ова Решение и одлучи како во диспозитивот.

ПРАВНА ПОУКА: Против решението за услови за планирање на просторот може да се поведе управен спор пред надлежен суд во рок од 15 дена од приемот на решението.

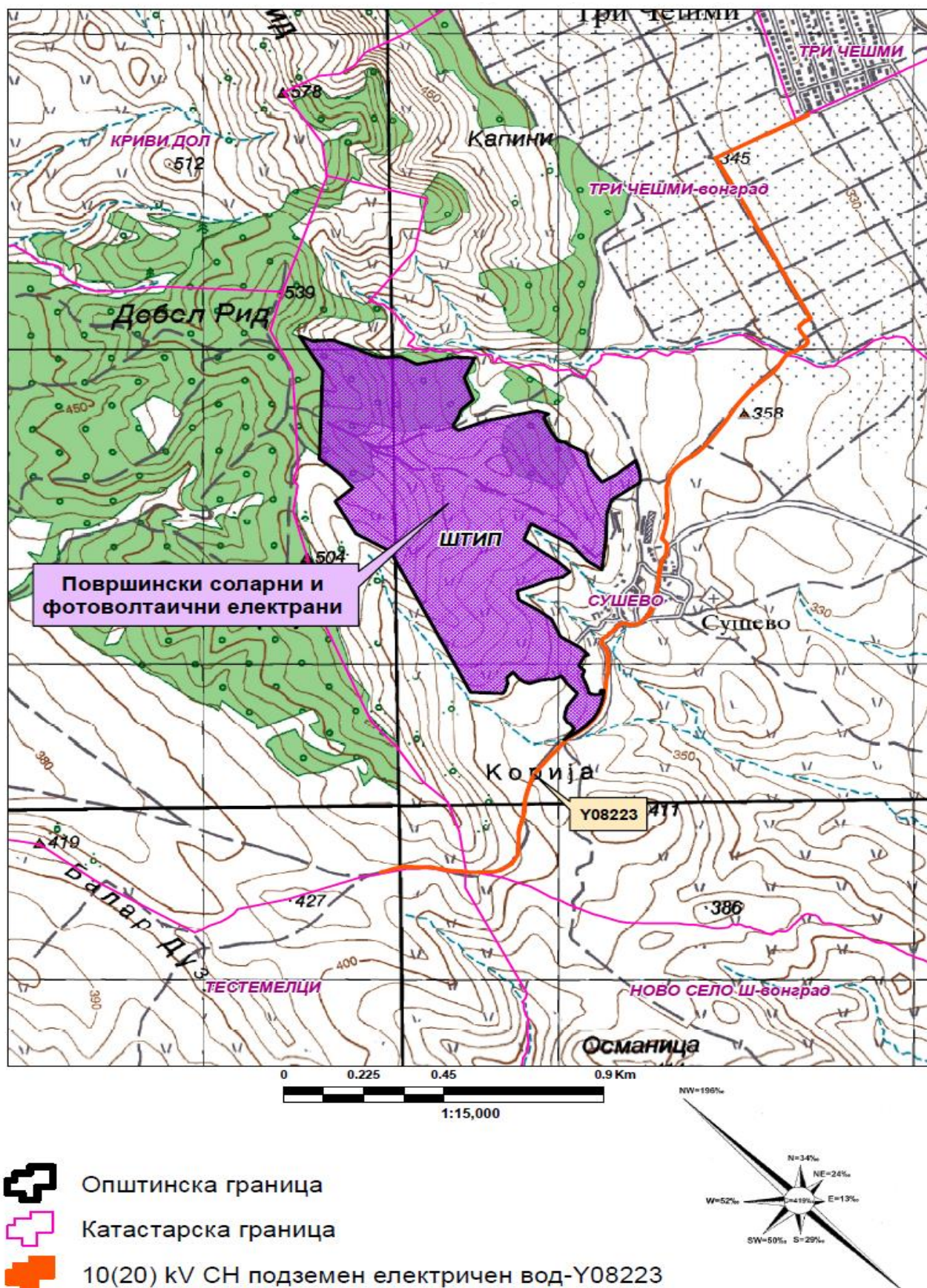
Изготвил: Раиф Сулејмани

Одобрил: Соња Фурнаџиска

МИНИСТЕР
Каја Шукова

Прилог 2 Местоположба на локацијата и ружа на ветрови

Прилог 3 Извод од просторен план – користење на земјиштето

ИЗВОД ОД ПРОСТОРЕН ПЛАН НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА 2002 - 2020

МИНИСТЕРСТВО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА И ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ

АГЕНЦИЈА ЗА ПЛАНИРАЊЕ НА ПРОСТОРОТ

Сектор:

Синтезни карти

Тема:

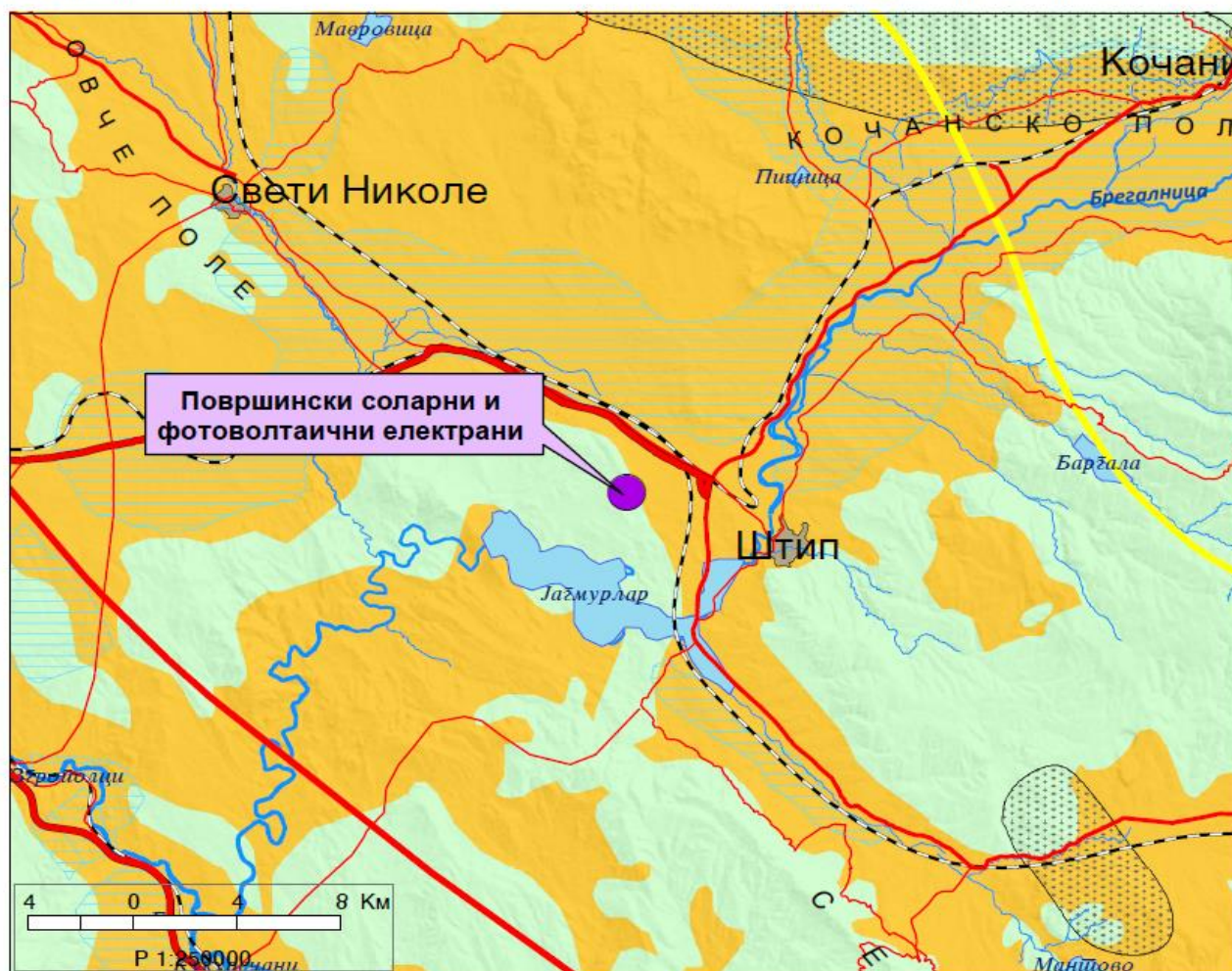
Биланс на намена на површините

Користење на земјиштето

Карта бр. 20

Легенда:

шуми и шумско земјиште	зони за експлоат. на минерали	автопат
земјоделско земјиште	туристички простори	магистрален пат
наводнувани површини	транзитни коридори	регионален пат
високопланински пасишта	туристички центри	железничка мрежа
акумулации		воздухопловно пристаниште

Прилог 4 Извод од просторен план – систем на населби и сообраќајна мрежа

ИЗВОД ОД ПРОСТОРЕН ПЛАН НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА 2002 - 2020

МИНИСТЕРСТВО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА И ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ

АГЕНЦИЈА ЗА ПЛАНИРАЊЕ НА ПРОСТОРОТ

Сектор:

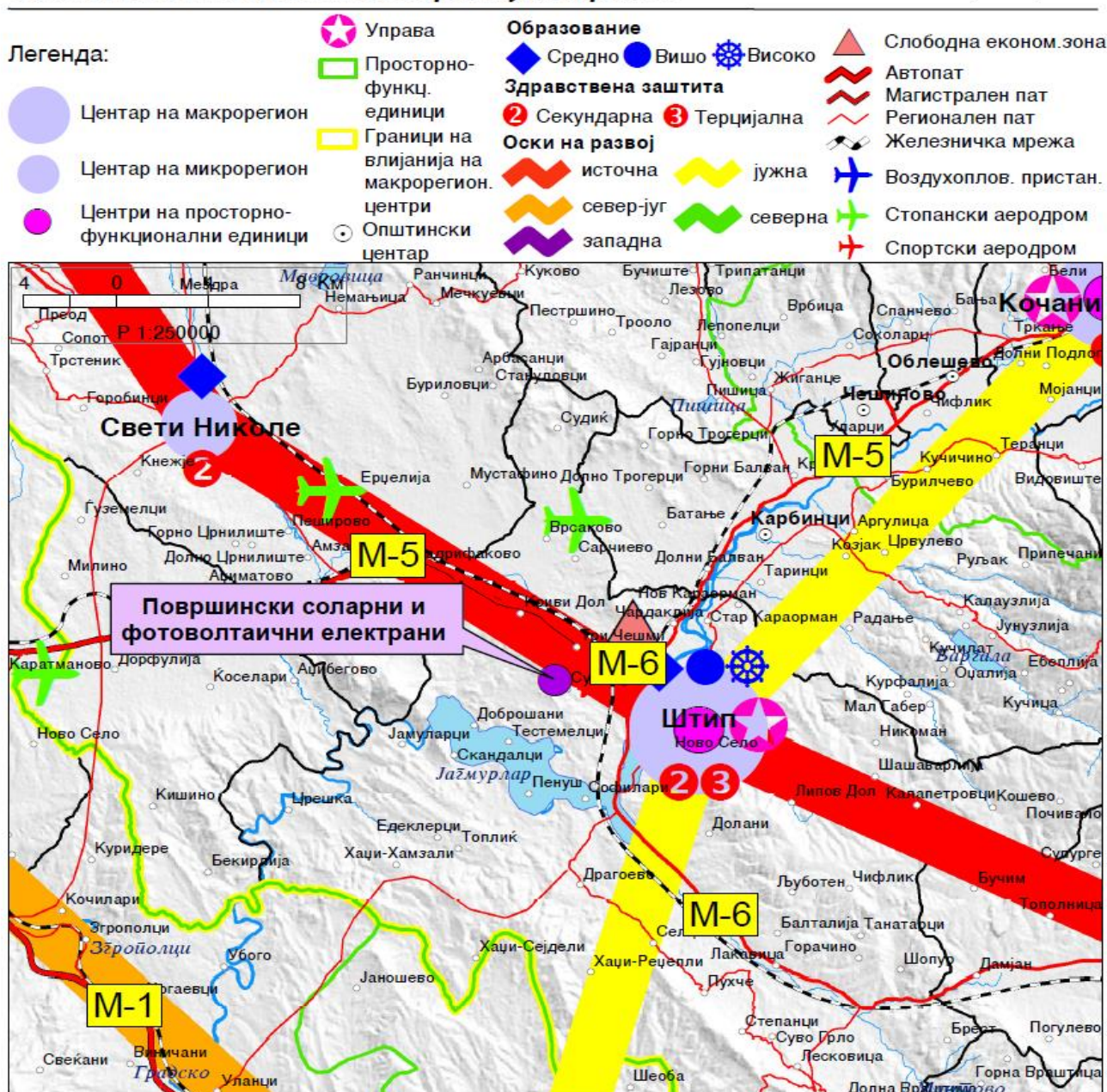
Синтезни карти

Тема:

Просторно-функционална организација

Систем на населби и сообраќајна мрежа

Карта бр. 22

Прилог 5 Извод од просторен план – водостопанска и енергетска инфраструктура

ИЗВОД ОД ПРОСТОРЕН ПЛАН НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА 2002 - 2020

МИНИСТЕРСТВО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА И ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ

АГЕНЦИЈА ЗА ПЛАНИРАЊЕ НА ПРОСТОРОТ

Сектор:

Синтезни карти

Тема:

Техничка инфраструктура

Водостопанска и енергетска инфраструктура

Карта бр. 23

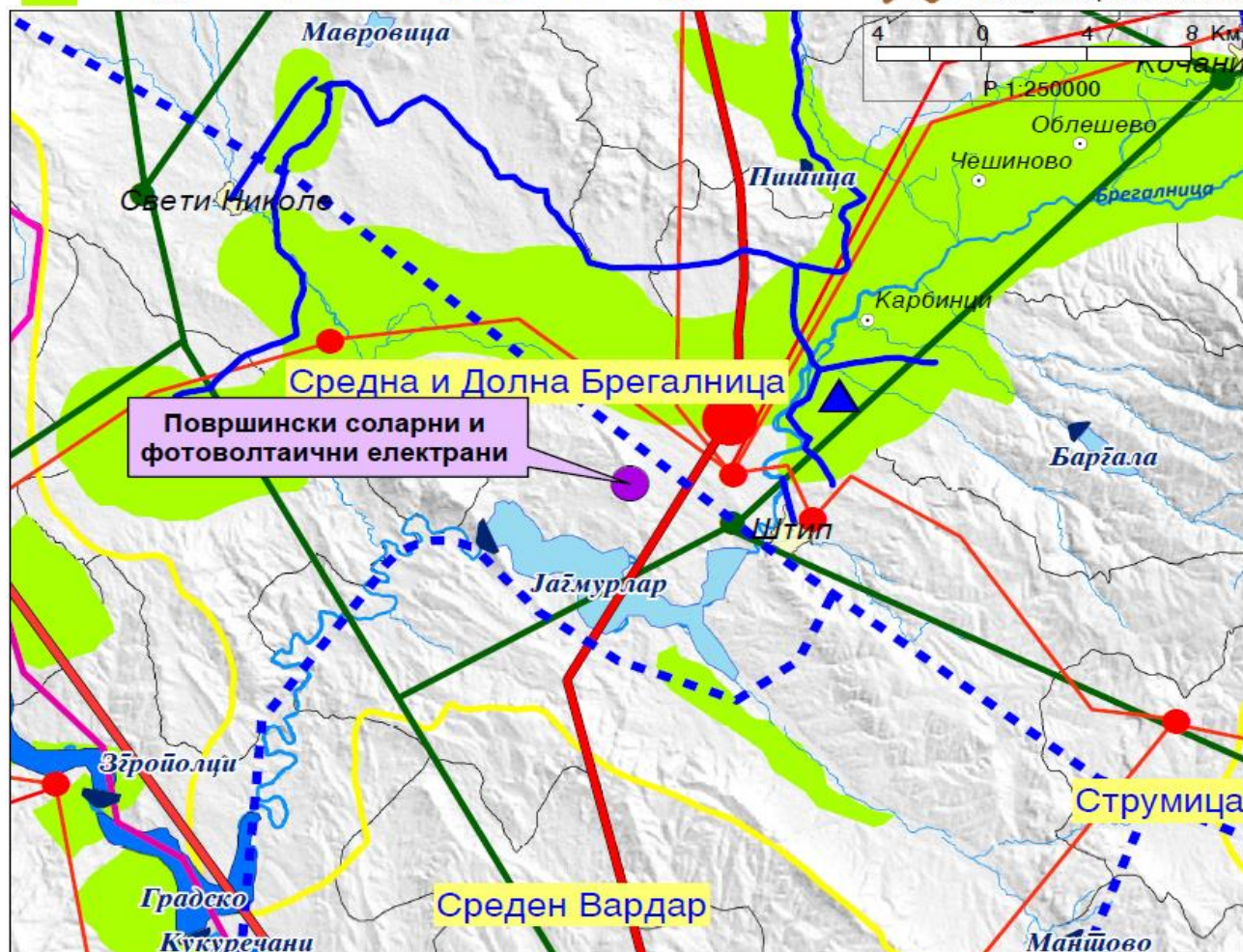
Легенда:

- Изворишта
- Водоводен систем
- Регионален водост. систем
- Акумулации
- Акумулации по 2020г.
- Природни езера
- Наводнувани површини

- Водостопански подрачја
- Термоелектрани
- Хидроелектрани

Далноводи	Трафостаници
110 kV	110 kV
220 kV	220 kV
400 kV	400 kV

- Рафинерија
- Нафтовод
- Индустриски топлани
- Рудник на јаглен
- Брикетара
- Гасовод
- Регулациони станици
- Канализационен систем

Прилог 6 Извод од просторен план – реонизација и категоризација на просторот за заштита

ИЗВОД ОД ПРОСТОРЕН ПЛАН НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА 2002 - 2020

МИНИСТЕРСТВО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА И ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ

АГЕНЦИЈА ЗА ПЛАНИРАЊЕ НА ПРОСТОРОТ

Сектор:

Синтезни карти

Тема:

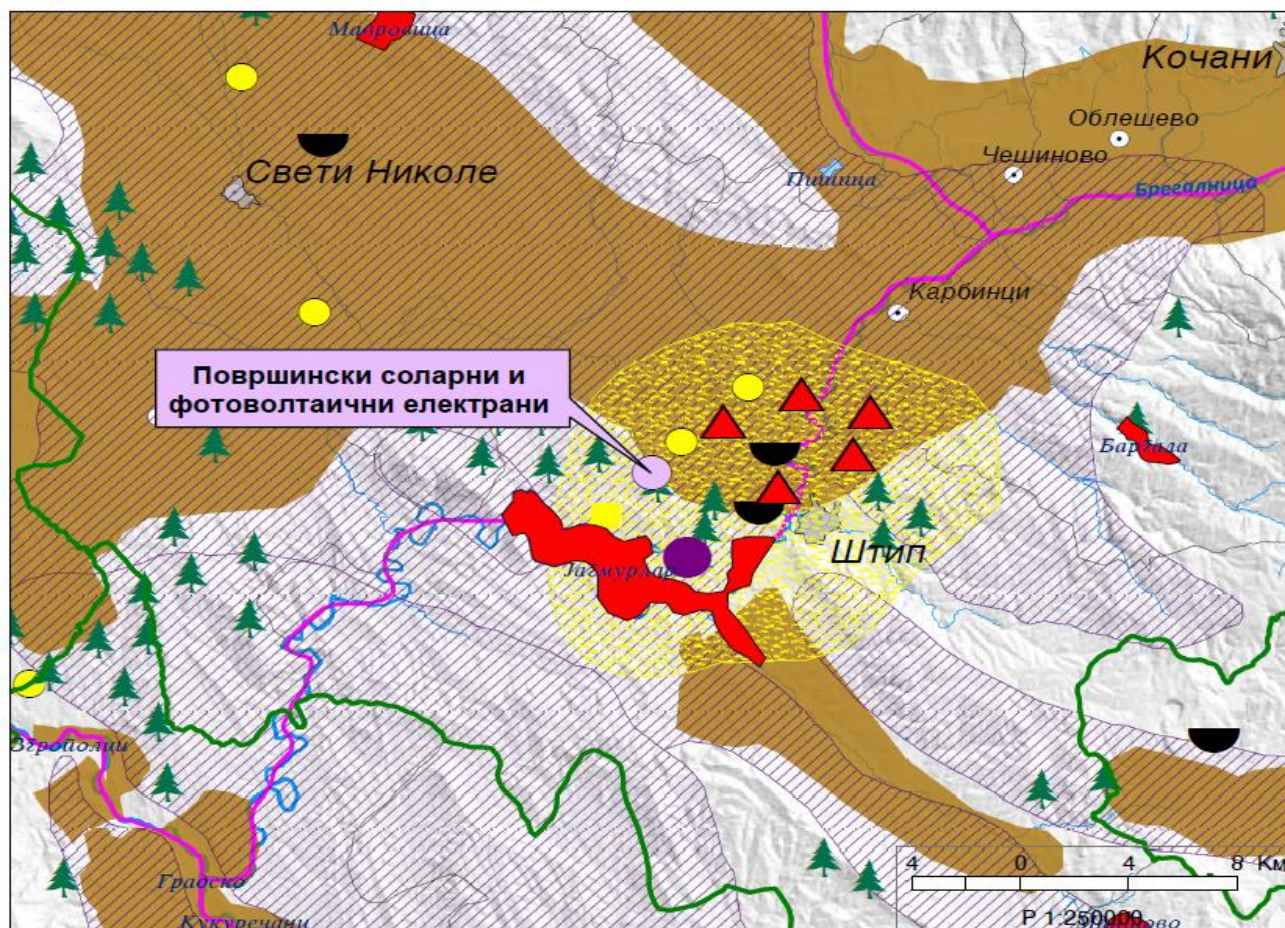
Заштита на животната средина

Реонизација и категоризација на просторот за заштита

Карта бр. 24

Легенда:

Граници на региони за управување со животната средина	Заштита на акумулации и реки за водозафати	Поволни хидрогеолошки средини за лоцирање на депонии
Заштита на простори со природни вредности	Рекултивација на деградирани простори	Споменичко подрачје
Рекултивација на деград. простори	Заштита на земјоделско земјиште	Археолошки локалитети
Управување со загад. на воздух и вода	Заштита на шуми	Споменички целини
Заштита на реки со нарушен квалитет	Поволни подрачја за лоцирање регионални санитарни депонии	

Прилог 7 Одговор од АД за вршење енергетска дејност пренос на природен гас НОМАГАС Скопје во државна сопственост

**Акционерско друштво за вршење на енергетска дејност пренос на природен гас
НОМАГАС Скопје во државна сопственост**

ул. Булевар Свети Климент Охридски бр.54, Скопје,
поштенски факс: 583
тел. 02 6090-137, 02 3117 555
e-mail: contact@nomagas.com.mk
www.nomagas.com.mk

Акционерско друштво за вршење на енергетска дејност пренос на природен гас НОМАГАС Скопје во државна сопственост,
Shoqëria Aksionare për ushtrimin e veprimtarisë energjetike përcipimil i gazit natyror NOMAGAS Shkup në pronësi shtetërore

До: Градежен институт МАКЕДОНИЈА АД Скопје

Предмет: Одговор на барање

Бр.-Нг. 15-3267/2
20.07 2023 год.viti.
Skopje-Shkup

Врска: Барање податоци и информации, ваш.бр. 1005-942/1 од 19.07.2023 година

Согласно вашето Барање податоци и информации, ваш.бр. 1005-942/1 од 19.07.2023 година, за изготвување УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН ОД ДРЖАВНО ЗНАЧЕЊЕ ЗА ИЗГРАДБА НА ФОТОВОЛТАИЧНА ЕЛЕКТРАНА СО НАМЕНА Е1.13 НА ДЕЛ ОД КП 1/1 И КП 4, КО СУШЕВО, ОПШТИНА ШТИП.

НОМАГАС АД Скопје ве известува дека на наведениот плански опфат нема и не е планирана изградба на гасоводна мрежа.

Со почит,

Постапка:
54097

НОМАГАС АД Скопје
По овластување на директорот,
Раководител на Сектор
за изградба на гасоводен систем
Оливера Костанчева

Прилог 8 Одговор од АД Водостопанство на РСМ Скопје

АД Водостопанство на РСМ - Скопје
SHA Ekonomia e Ujërave të RMV-Shkup

ул. 3 - та Македонска бригада 1 бр.10 а Скопје тел. 02/5116-401;02/5116-402
rr. Brigada e 3- të Maqedonase 1 nr. 10 a Shkup tel. 02/5116-401; 02/5116-402
ipvodostopanstvo@yahoo.com / advodostopanstvo_rm@hotmail.com

ДО: Градежен институт Македонија
Ул. „Дрезденска“ бр. 52, 1000 Скопје

Акционерско друштво Водостопанство на Република Северна Македонија во државна сопственост
Shoqëria Aksionare Ekonomia e Ujërave e Republikës së Maqedonisë së Veriut në pronësi shtetërore

Предмет: Известување

Бр.-Nr. 11-1647/3

16.08 2023 год./viti
Skopje/Shkup

Врска: Ваш бр. 1005-942/1 од 19.07.2023 и наш бр. 1647 од 20.07.2023

ИЗВЕСТУВАЊЕ

Почитувани,

Во врска со вашето барање со Ваш бр. 1005-942/1 од 19.07.2023 и наш бр. 1647 од 20.07.2023 за издавање на податоци и информации за постоечки и планирани објекти кои се во надлежност на АД Водостопанство на РСМ во државна сопственост – Скопје, а имаат влијание во постапката за изработка на урбанистички план од државно значење за изградба на фотоволтаична електрана со намена E1.13 на дел од КП 1/1 и КП 4, КО Сушево, општина Штип,

Ве известуваме:

АД Водостопанство на РСМ во државна сопственост – Скопје, во границите на планскиот опфат за изработка на урбанистички план од државно значење за изградба на фотоволтаична електрана со намена E1.13 на дел од КП 1/1 и КП 4, КО Сушево, општина Штип, **нема свои објекти и инфраструктура.**

Со Почит,

Изработил: Мирјана Чемкова
Контролирал/ Одобрил:
Коста Малзарков

ГРАДЕЖЕН ИНСТИТУТ МАКЕДОНИЈА АД СКОПЈЕ			
Примено: <u>30-08-2023</u>			
Орг. Едини.	Број:	Прилог:	Вредноста:
1005	942/6		

АД „Водостопанство на РСМ“ – Скопје
SHA „Ekonomia e Ujërave të RMV“ - Shkup

Главен извршен директор

Drejtor Gjeneral Ekzekutiv

Llokman Limani

Прилог 9 Одговор од Електродистрибуција ДООЕЛ Скопје

ЕЛЕКТРОДИСТРИБУЦИЈА ДООЕЛ Скопје
Друштво за дистрибуција на електрична енергија
10-25/3-370 од 25.07.2023
Скопје

Одговорно лице: Мартин Јанковски
Контакт телефон: 072 933 420
e-mail: martin.jankovski@evn.mk

Предмет: Издавање на податоци за електроенергетски објекти и инфраструктура од ЕЛЕКТРОДИСТРИБУЦИЈА ДООЕЛ, Скопје

Почитувани,

Во врска со Вашиот допис број 1005-942/1 од 19.07.2023 година, со кој барате да Ви издадеме податоци за електроенергетски објекти и инфраструктура од ЕЛЕКТРОДИСТРИБУЦИЈА ДООЕЛ, Скопје за изработка на УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН ОД ДРЖАВНО ЗНАЧЕЊЕ ЗА ИЗГРАДБА НА ФОТОВОЛТАИЧНА ЕЛЕКТРАНА СО НАМЕНА Е1.13 НА ДЕЛ ОД КП 1/1 И КП 4, КО СУШЕВО, ОПШТИНА ШТИП, Ве известуваме дека во согласност со податоците од службената евиденција, располагаме со следните податоци:

- ☐ 110(35)kV Трафостаница
- ☐ 110kV Подземна мрежа
- ☐ 110kV Надземна мрежа
- ☐ 35kV Подземна мрежа
- ☐ 35kV Надземна мрежа
- ☐ 10(20)/0.4kV Трафостаница
- ☐ 10(20)kV Подземна мрежа
- ☐ 10(20)kV Надземна мрежа
- ☐ 0.4kV Подземна мрежа
- ☐ 0.4kV Надземна мрежа
- ☒ Друго На предметната локација НЕМА наши ел.енергетски инсталации

НАПОМЕНА: Податоците кои ви ги даваме се од наша службена евиденција и постои можност да има отстапување во точноста на координатите на електроенергетските објекти на терен. Задолжително да се изготви ажурирана геодетска подлога која треба точно да ги претставува положбените и висинските податоци за сите видливи природни и изградени објекти под и над површината на земјата во рамки на опфатот.

Препорачуваме при изработката на планската документација, а соодветно на типот на документација за која се бараат податоци, да се планираат (вцртаат) траси во тротоарите од двете страни, во кои би се положувале електроенергетски објекти од различни напонски нивоа и маркици за трансформаторски станици (согласно потребната потрошувачка). Премините преку пат да се предвидат да бидат согласно стандардите за премин на електроенергетска инфраструктура.

Приклучувањето на објектот на дистрибутивната електроенергетска мрежа се врши во согласност со Мрежните правила за дистрибуција на електрична енергија. По направена првична анализа, нема можност за приклучок на производителот на постојната дистрибутивна мрежа.

Задолжително да се предвиди заштитен појас на електроенергетските објекти согласно Мрежните правила за дистрибуција на електрична енергија.

При постоење на подземна инфраструктура во дадениот опфат, потребно е да се обратите до најблискиот Корисничко Енерго Центар, за проценка дали е потребно присуство на стручен вработен на лице место при реализирањето на активностите во предметниот опфат.

Потврдата е од ограничено времетраење во рок од 3 месеци од датумот на нејзиното издавање.

Со почит,

Електродистрибуција ДООЕЛ Скопје
Оддел Мрежен Инженеринг

Digitally signed
by Jankovski
Martin
Date: 2023.07.25
10:41:41 +02'00'

Прилог 10 Одговор од ЈП Исар Штип

Ј П " И С А Р "

ЈАВНО ПРЕТПРИЈАТИЕ ЗА КОМУНАЛНО ПРОИЗВОДНИ И УСЛУЖНИ РАБОТИ - ШТИП,
МАКЕДОНИЈА

Јавно претпријатие за комунално-производни и услужни работи
"И С А Р" п.о
Бр. 15-361
23-08 2023 год.
ШТИП

До
" ГИМ " АД СКОПЈЕ
ул. "Дрезденска" бр.52 Скопје

Врска : Ваш бр. 1005-942/1 од 19.07.2023 год.

ПРЕДМЕТ : Информација за подземен катастар - водовод и канализација

Во врска со Вашето барање на податоци и информации добиено преку информацискиот систем за е-урбанизам каде барате податоци за постоечки и планирани подземните инсталации водовод и канализација а кои Ви се потребни за изработка на техничка документација за **УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН ОД ДРЖАВНО ЗНАЧЕЊЕ ЗА ИЗГРАДБА НА ФОТОВОЛТАИЧНА ЕЛЕКТРАНА СО НАМЕНА Е 1.13 НА ДЕЛ ОД КП 1/1 И КП 4 , КО СУШЕВО , ОПШТИНА ШТИП ,** ЈП "ИСАР" Штип го дава следното :

М И С Л Е Њ Е

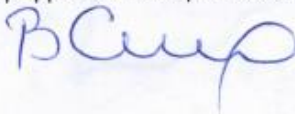
Во овој плански опфат ЈП "ИСАР" Штип нема податоци за постоечки и нема планирано нови инсталации на водовод и фекална канализација за град Штип .

ЈП " Исар " Штип дава мислење дека во овој плански опфат може да се планира без посебни ограничувања , бидејќи во предвидениот опфат нема комунални подземни инсталации .

Ова Информација има важност 6 месеци од денот на издавањето .

23.08.2023 год.

РЕ " Сектор за стратешко планирање и развој "
ИЗРАБОТИЛ :
дипл.град.инж. Валери Симов

УЛ."Г.М.АПОСТОЛСКИ" БР.37 - 2000 ШТИП,
тел.++389 32 391-125, факс ++389 32 392-671
e-mail: jpisar@mt.net.mk

Прилог 11 Одговор од Министерство за одбрана

Анкет
проверување
22.08.2023
Таше

Градежен институт Македонија АД
ул. „Дрезденска“ бр.5
1000 Скопје

Министерство за одбранана
Република Северна Македонија

Сектор за недвижности
Одделение за недвижности

Предмет: Податоци и информации, доставува
Врска: Ваше барање број 1005-942/1 од 19.07.20 3 година,-

бул. Св.Климент Охридски, бр 15
1000 Скопје,
Република Северна Македонија
Тел. (02) 3282571
Сајт: www.mod.gov.mk

Во врска со горе наведеното Ваше барање кое се однесува на изработка на проектна документација Урбанистички проект од државно значење за изградба на фотоволтаична електрана со намена E1.13 на дел од КП 1/1 и КП 4 КО Сушево, Општина Штип, Ве известуваме дека не располагаме со техничка документација за кабелски инсталации.

Со почит,

Изработил: Александар Марковски

СЕКТОР ЗА НЕДВИЖНОСТИ

Раководител

Оливера Проковиќ

ГРАДЕЖЕН ИНСТИТУТ МАКЕДОНИЈА АД СКОПЈЕ			
Примено: 22-08-2023			
Орг. Едини.	Број	Прилог	Вредност
1005-942/5			

Прилог 12 Одговор од Министерство за внатрешни работи – Оддел за информатика и телекомуникации - Сектор за телекомуникации

Република Северна Македонија

Министерство за внатрешни работи

- Оддел за информатика и телекомуникации -
Сектор за телекомуникации

Рег. бр. 11.2.81620/2

Скопје, 25.07.2023

26 JUL 2023

До:

ГРАДЕЖЕН ИНСТИТУТ МАКЕДОНИЈА А.Д.

Ул. Дрезденска 52

1000 Скопје

Предмет: Одговор по барање податоци за постоечки
инсталации, доставува.-

Врска: Ваш акт 1005-942/1 од 19.07.2023

Во врска со Вашето барање, Ве известуваме дека на посочената локација (Урбанистички план од државно значење за изградба на фотоволтаична електрана со намена Е1.13 на дел од КП1/1 и КП4, КО Сушево, општина Штип) немаме податоци за постоење на наша телекомуникациска инфраструктура. Доколку во текот на изведбените работи се појават телекомуникациски инсталации, задолжително да бидеме известени.

Лице за контакт: - Ефтим Панов 072/228-556 лок. 37-00

Со почит

НАЧАЛНИК НА СЕКТОР

Јане Стојанов

ГРАДЕЖЕН ИНСТИТУТ МАКЕДОНИЈА АД СКОПЈЕ			
Примено:	01-08-2023		
Орг. Единица:	Број:	Прилог:	Вредноста:
1005	942/3		

Подготвил: Ефтим Панов

Согласен: Дејан Костадинов

Изработено во: 1 (еден) примерок

и 1 (една) копија и доставено до:

- Примател - примерок 1

- Архива на сектор – копија

Прилог 13 Одговор од Министерство за животна средина и просторно планирање,
Управа за животна средина, Сектор за природа

Република Северна Македонија
Министерство за животна средина
и просторно планирање

Republika e Maqedonisë së Veriut
Ministria e Mjedisit Jetësor
dhe Planifikimit Hapësinor

УПРАВА ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА - DREJTORIA PËR MJEDIS JETËSOR

СЕКТОР ЗА ПРИРОДА - SEKTORI I NATYRËS

Арх. Бр./Nr.Arh. 11-4505/4

Дата/Data: 26.09.2023 год./viti

ДО/DERI TE: Градежен институт Македонија А.Д. Скопје

Ул.Дрезденска 52,100 Скопје,С.Македонија

ПРЕДМЕТ/LENDА: Известување

Почитувани,
I nderuar,

Во врска со доставениот допис со акт бр. 11-4505/4 од 20.07.2023 година доставено од страна на Градежен институт Македонија кој се однесува на барање на податоци и информации за Урбанистички проект вон опфат на урбанистички план за изградба на фотоволтаична електрана со намена Е1.13 на дел од КП 1/1 и КП 4, КО Сушево, Општина Штип. Управата за животна средина како орган во состав на Министерството за животна средина и просторно планирање од аспект на своите надлежности од областа на заштита на природата и увидот на доставената документација, Ве известува за следното:

Врз основа на приложената документација од Ваша страна – Ажурирана геодетска подлога со нанесен проектен опфат и мислењето од страна на Службата за просторен информативен систем (допис бр. 16-4505/3 од 25.08.2023), констатирано е дека просторот на горенаведената предметната локација се наоѓа надвор од границите на заштитените подрачја во Република Северна Македонија, Емералд подрачјата, како и идентификуваните Натура 2000 подрачја.

Со почит,
Me respekt

Изработил/Përpiloi: Ајсел Усинова
Контролирал/Kontrollloi: Смиљка Тенева
Проверил/Kontrolluar: м-р Сашко Јорданов
Согласен/Miratoi: м-р Влатко Трпески

Управа за животна средина/Drejtoria për mjedis jetësor

Директор/Drejtor

Hisen Xhemaili

Примерок: 04-10-2023			
Сл. Ед.ж.	Број:	Прилог:	Земанит:
1005-1158/2			

Прилог 14 Одговор од Министерство за животна средина и просторно планирање,
Управа за животна средина, Сектор за води

Република Северна Македонија
Министерство за животна средина
и просторно планирање

Republika e Maqedonisë së Veriut
Ministria e Mjedisit Jetësor
dhe Planifikimit Hapësinor

УПРАВА ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА - DREJTORIJA PËR MJEDIS JETËSOR
СЕКТОР ЗА ВОДИ - DEPARTAMENTI I UJËRAVE

Арх.бр/№.Арх.11-4504-1570/1
Дата/Data: 16.02.2024

ДО /DERI TE: Градежен институт Македонија АД Скопје
ул: "Дрезденска" бр. 52
1000 Скопје

ГРАДЕЖЕН ИНСТИТУТ МАКЕДОНИЈА АД СКОПЈЕ			
Примено:	21-02-2024		
Дел. бр.:	Бр.:	Помош:	Воданг.:
1005	206/18		

ПРЕДМЕТ / LËNDA:Известување од аспект на заштита на водите.

Почитувани,
Të nderuar

Во врска со Вашето барање за доставување на податоци информации потребни во постапката за урбанистички план од државно значење за изградба на фотоволтаична електрана со намена Е1.13 на дел од КП 1/1 и КП 4, КО Сушево, Општина Штип, Ве известуваме за следното:

Од увидот во доставената техничка документација (дадена во електронска форма), и прибавените податоци и информации од Служба за просторен и информативен систем, при Министерството за животна средина и просторно планирање утврдено е дека предметната локација не е во заштитени подрачја во Република Северна Македонија, притоа на одредени делови е во близина до неколку повремени водени текови.

Од тие причини, при изготвување на проектната документација, од аспект на заштита на водите, а во согласност со Законот за води (Сл. Весник на Република Македонија бр. 87/08, 06/09, 161/09, 83/10, 51/11, 44/12, 23/13, 163/13, 180/14, 146/15 и 52/16), треба да бидат исполнети следните критериуми за заштита, одржување и уредување на површинските води и крајбрежните земјишта:

1. Заради заштита и одржување на природните и уредените речни корита и бреговите на водотеците, езерата и акумулациите, забрането е, освен со дозвола или согласност изградба на постројки и објекти во заштитениот крајбрежен појас во широчина од 50 метри зад линијата на допирањето на педесетгодишната вода кај нерегулираните водотеци, односно зад ножицата на насипот кај регулираните водотеци и кај езеро и акумулации, во ширина од 50 метра од линијата на највисокиот утврден водостој.

Република Северна Македонија
**Министерство за животна средина
и просторно планирање**

Republika e Maqedonisë së Veriut
**Ministria e Mjedisit Jetësor
dhe Planifikimit Hapësinor**

По однос на постојните водостопански објекти во склоп на системите за наводнување и системите за одводнување, надлежен правен субјект кој управува со истите е АД Водостопанство на Р.Македонија.

Воедно, Ве известуваме дека согласно Законот за води Министерството за животна средина и просторно планирање издава водостопанска согласност заради изградба на нови или реконструкција или доградба на постојни објекти, кои се наоѓаат во или покрај површинските води, објекти коишто поминуваат преку или под површинските води или пак објекти кои се сместени во близина на површинските води или крајбрежните земјишта, а кои можат да влијаат врз режимот на водите.

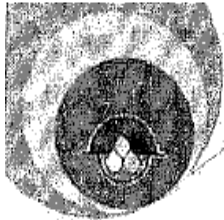
Со почит,
Me respekt,

МИНИСТЕР/MINISTËR
Каја Шукова

Изработил/Përpiloi: Egzon Ademi
Контролирал/Kontrollloi: Мелита Гочевска
Согласен/Miratoi: Ylber Mirta
Одобрил/Aprovoi: Директор на Управата за животна средина
Drejtor i Drejtorisë për mjedis jetësor
Hisën Xhemaili

Прилог 15 Одговор од ЈП Хидросистем Злетовица Пробиштип

**ЈАВНО ПРЕТПРИЈАТИЕ ЗА ИЗВРШУВАЊЕ НА ВОДОСТОПАНСКИ ДЕЛНОСТИ
ХИДРОСИСТЕМ "ЗЛЕТОВИЦА" - ПРОБИШТИП**

ул. "Цветко Тонев" број 3А - Пробиштип, 2210
телефон: ++ 389 (32) 481-520
е-пошта: contact@hszletovica.com.mk
web: www.hszletovica.com.mk
ЕМБС: 5532515

ДОВЕДЕНА НА СВЕДОКСТВО
Директор на ЈП ХС Злетовица - Пробиштип

Бр. 03-606/6
28.07.2023 год.

До
Градежен институт Македонија
Скопје

Предмет: Достава на податоци и информации по барање бр. 1005-942/1 од 19.07.2023

Почитувани,

Ве известуваме, ЈП ХС Злетовица – Пробиштип нема подземни инсталации во делот каде што е наведено во Вашето барање за изработка на Урбанистички план од државно значење за изградба на фотоволтаична електрана со намена Е1.13 на дел од КП 1/1 и КП 4, КО Сушево, Општина Штип.

Подготвил
Марија Зафировски

Пробиштип
28.07.2023 година

ЈП ХС Злетовица
в.д.Директор
Љупчо Благоевски

Прилог 16 Одговор од Македонски Телеком АД

Македонски Телеком АД, Кеј 13-ти Ноември бр. 6, 1000 Скопје

Бр: 54097

Дата: 21.07.2023

До
Градежен Институт Македонија
Ул. Дрезденска 52, 1000 Скопје

Ваше упатување Барање на податоци и информации
Наше контакт лице Перо Ѓорѓески, Елизабета Манева
Телефон +389 70 200 736; +389 70 200 571
Во врска со Известување за планирани и постојни тк инсталации

Почитувани,

Во врска со Вашето Барање, добиено преку системот е-урбанизам, со кое што барате податоци за изработка на УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН ОД ДРЖАВНО ЗНАЧЕЊЕ ЗА ИЗГРАДБА НА ФОТОВОЛТАИЧНА ЕЛЕКТРАНА СО НАМЕНА Е1.13 НА ДЕЛ ОД КП 1/1 И КП 4, КО СУШЕВО, ОПШТИНА ШТИП, Ве известуваме дека во границите на планскиот опфат нема постојна МКТ инфраструктура.

Напомена: Информациите содржани во овој документ се доверливи и тие се наменети за користење само од страна на примателот. Примателот е обврзан да превземе разумно ниво на грижа заради заштита на доверливите информации содржани во документот. Воедно, примателот е обврзан документот или било кој дел од неговата содржина да не го открива или дистрибуира на трети лица кои не се засегнати со актуелниот предмет, а заради спречување на можни злоупотреби.

Со почит,

Македонски Телеком АД Скопје

По овластување на

Директор на сектор за DEVOPS активности на
оптика и мрежи од следна генерација

Васко Најков

NIKOLCHE
TASEVSKI

Digitally signed by
NIKOLCHE TASEVSKI
Date: 2023.07.21
09:50:08 +02'00'

МАКЕДОНСКИ ТЕЛЕКОМ АД-СКОПЈЕ

Адреса: Кеј 13-ти Ноември 6, 1000 Скопје, Република Северна Македонија
Телефон: +389 2 3100 200 | Факс: +389 2 3100 300 | Internet: www.telekom.mk
Контакт центар за приватни корисници: +389 2 122, +389 70 122 | E-Mail: kontakt@telekom.mk
Контакт центар за деловни корисници: +389 2 120, +389 70 120 | E-Mail: biznis.kontakt@telekom.mk
ЕМБС: 5168660 | Основна главнина: МКД 9.583.887.733,00
ISO 9001, ISO 14001 и ISO 27001 сертифицирана компанија

Прилог 17 Одговор од ЈЛДП

Република Северна Македонија
Јавно претпријатие за државни патишта

Republika e Maqedonisë së Veriut
Ndërmarrja Publike për Rrugë Shtetërore

Бр/Нр. 10-6951/2

28-07-2023

Скопје/Shkup _____ година/viti

ДО ГРАДЕЖЕН ИНСТИТУТ
МАКЕДОНИЈА АД
ул.Дрезденска бр.52
1000 Скопје

Предмет:Податоци и информации

Почитувани,

Врз основа на Вашето Барање број 1005-942/1 од 19.07.2023 год. за добивање податоци и информации за постојни и планирани инфраструктурни водови и градби потребни за изработка на Урбанистички план од државно значење за изградба на фотоволтаична електрана со намена E1.13 на дел од КП 1/1 и КП 4, КО Сушево, Општина Штип, Ве известуваме:

Стручната служба при Јавното претпријатие за државни патишта, ги разгледа пристигнатите прилози, заверени со евиденциски број на Јавното претпријатие 10-6951/1 од 24.07.2023 година:

- Ажурирана геодетска подлога со нанесен проектен опфат и
- Географска положба.

Од доставените и разгледани прилози констатирано е дека предметниот плански опфат не гранчи со државен пат кој е во надлежност на Јавното претпријатие за државни патишта.

Со почит,

Изработил: Драгица Гашпарова

Контролирал: Кирил Каркалашев

Одобрил: d-r Ejup Latifi

Прилог 18 Одговор од Дирекција за заштита и спасување, Подрачно одделение за заштита и Спасување Штип

Влада на Република Северна Македонија
- ДИРЕКЦИЈА ЗА ЗАШТИТА И СПАСУВАЊЕ -
Сектор за Оператива и Логистика
Подрачно одделение за Заштита и Спасување-Штип

20.07.2023г.

Архивски број: 09-178/2

До: „Градежен Институт Македонија, Скопје

Предмет: Податоци, информација, услови, доставува;

Врска Ваш акт бр.1005-942/1 од 19.07.2023г.

Согласно чл. 32став 1 од Законот за просторно и урбанистичко планирање и задолжувањето од Директорот на ДЗС 02-2731/1од 19.11.2020 година, Одделението за издавање на урбанистичка согласност при Секторот за превенција, планирање и развој во Дирекција за заштита и спасување, Подрачно одделение за ЗиС-Штип, информира:

Почитувани,

Ве известуваме дека Дирекцијата за заштита и спасување не располага ниту има податоци за постоечка или планирана инфраструктура на планскиот опфат за „Изработка на Урбанистички Проект вон опфат на урбанистички план со намена Е1.13-површински соларни и фотоволтаични електрани, на дел од КП 1/1 и КП 4, КО Сушево, Општина Штип.

Исто така, во прилог на дописот, Дирекцијата за заштита и спасување Ви доставува претходни услови за заштита и спасување со цел истите да се вградат во изработката на „Изработка на Урбанистички Проект вон опфат на урбанистички план со намена Е1.13-површински соларни и фотоволтаични електрани, на дел од КП 1/1 и КП 4, КО Сушево, Општина Штип.

Во делот **МЕРКИ ЗА ЗАШТИТА И СПАСУВАЊЕ**, да се опфатат следните мерки:

1. ЗАШТИТА И СПАСУВАЊЕ ОД ПОЖАРИ, ЕКСПЛОЗИИ И ОПАСНИ МАТЕРИИ

При изработка на Основен проект за објектите кои се предвидува да бидат изградени од цврста градба (придружни објекти), треба да се почитуваат пропишаните мерки за заштита од пожари, согласно Законот за заштита и спасување (Сл. Весник на РСМ бр. 36/04, 49/04, 86/08, 18/11 и 93/12), Законот за пожарникарство (Сл. Весник на РСМ бр. 67/04, 81/07, 55/13) и другите позитивни прописи со кои е регулирана оваа област. Во однос на заштитата од пожари, во наведената документација да се реши и громобранската инсталација, со цел да нема појава на зголемено пожарно оптоварување.

2. ЗАШТИТА И СПАСУВАЊЕ ОД УРНАТИНИ

Заштитата од урнатини, како превентивна мерка, се утврдува во урбанистичките решенија во текот на планирање на просторот, урбанизирање на населбите и изградбата на објектите. Во урбанистичките решенија се утврдува претпоставениот степен на урнатини, нивниот однос према слободните површини и степенот на проодност на сообраќајниците. При проектирањето да се води сметка да не се создаваат тесни грла на сообраќајниците и зони на тотални урнатини. Заштитата од урнатини се обезбедува со изградба на оптимално отпорни објекти согласно сеизмолошката карта на РСМ, кои се изградени со помала количина на градежен материјал и релативно помали тежини.

3. ЗАШТИТА И СПАСУВАЊЕ ОД ПОПЛАВИ, УРИВАЊЕ НА БРАНИ И ДРУГИ АТМОСФЕРСКИ НЕПОГОДИ

При изработка на Урбанистичката Планска Документација да се предвидат и пропишат мерките за заштита од поплави, уривање на брани и други атмосферски непогоди согласно Законот за заштита и спасување ("Службен весник на РМ" бр. 36/04, 49/04 и 86/08), и другите позитивни прописи со кои е регулирана оваа област.

4. ЗАШТИТА И СПАСУВАЊЕ ОД СВЛЕКУВАЊЕ НА ЗЕМЈИШТЕТО

При изработка на Државната урбанистичка планска документација, со оглед на конфигурацијата на теренот, претпоставува можно настанување на свлекување на земјиштето, потребно е да се изготви елаборат од извршени геомеханички, геолошки и хидролошки испитувања.

Согласно Процената на загрозеност од природни непогоди и други несреќи на опфатот за кој се однесува урбанистичкиот план, а имајќи ги предвид одредбите од Законот за заштита и спасување-пречистен текст (Сл. Весник на РСЛ бр. 93/12), може да се вградат и други мерки за заштита и спасување.

Исто така, при проектирањето, да се имаат предвид одредбите од Правилникот за мерки за заштита и спасување од пожари, експлозии и опасни материи. (Сл. весник на РСМ број 32/11), како и обврската при изградба на објекти да се изготвува техничка документација – елаборат за заштита од пожари, експлозии и опасни материи кој е дел од процесот за добивање на одобрение за градење.

Наведените претходни услови треба да се вградат во „Изработка на Урбанистички Проект вон опфат на урбанистички план со намена Е1.13-површински соларни и фотоволтаични електрани, на дел од КП 1/1 и КП 4, КО Сушево, Општина Штип.

Или Откако ќе ги разработите и вградите условите за заштита и спасување во Урбанистичката документација во „Изработка на Урбанистички Проект вон опфат на урбанистички план со намена Е1.13-површински соларни и фотоволтаични електрани, на дел од КП 1/1 и КП 4, КО Сушево, Општина Штип, да ја доставите до Дирекцијата за заштита и спасување Подрачно одделение за ЗиС-Штип, за да добиете мислење за застапеност на мерките за заштита и спасување.

Подрачно Одделение за Заштита и Спасување-Штип

Овластено лице

Перикли Лазаров

Perikli

Lazarov

Digitally signed
by Perikli
Lazarov
Date: 2023.07.20
10:10:03 +02'00'

Подготвил:

Предал:

Прегледал:

Прилог 19 Известување од Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство

Република Северна Македонија
Министерство за земјоделство,
шумарство и водостопанство

Republika e Maqedonisë së Veriut
Ministria e Bujqësisë, Pylltarisë
dhe Ekonomisë së Ujërave

СЕКТОР ЗА РЕГИСТРИРАЊЕ, УПРАВУВАЊЕ, УНАПРЕДУВАЊЕ
И ПРОДАЖБА НА ЗЕМЈОДЕЛСКО ЗЕМЈИШТЕ ВО ДРЖАВНА СОПСТВЕНОСТ

30. 08 2024

АРХИВСКИ БРОЈ: 40 – 8806 / 2

ДО: ГРАДЕЖЕН ИНСТИТУТ

ПРЕДМЕТ: Известување

Почитувани,

Во врска со вашето Барање на податоци под бр.1005-266/60 од 26.08.2024 година, согласно Законот за урбанистичко планирање („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.32/20), за Урбанистички проект вон опфат на урбанистички план од државно значење за формирање на ГП 1 за изградба на фотоволтаична електрана, КО Сушево, Општина Штип, Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство Ве известува со следното: Согласно доставената документација и увидот во истата констатирано е дека:

Предметното земјиште на КП 1/10, викано место Корија, катастарска култура пасиште, катастарска класа 5 со Имотен лист бр.100 за КО Сушево е во приватна сопственост. Г9.3.Други факти чие прибележување е предвидено со закон: ПРАВО НА КОРИСТЕЊЕ, УПРАВУВАЊЕ, РАСПОЛАГАЊЕ МИНИСТЕРСТВО ЗА ОДБРАНА НА РМ

Со почит,

Помошник Раководител на Сектор
Аднан Алиџи

Изработил: Момчило Петровски
Контролирал: Розе Димовска

Република Северна Македонија
Министерство за земјоделство,
шумарство и водостопанство

Republika e Maqedonisë së Veriut
Ministria e Bujqësisë, Pylltarisë
dhe Ekonomisë së Ujërave

СЕКТОР ЗА РЕГИСТРИРАЊЕ, УПРАВУВАЊЕ, УНАПРЕДУВАЊЕ
И ПРОДАЖБА НА ЗЕМЈОДЕЛСКО ЗЕМЈИШТЕ ВО ДРЖАВНА СОПСТВЕНОСТ

30. 08 2024

АРХИВСКИ БРОЈ: 40 – 8807 / 2

ДО: ГРАДЕЖЕН ИНСТИТУТ

ПРЕДМЕТ: Известување

Почитувани,

Во врска со вашето Барање на податоци под бр.1005-266/61 од 26.08.2024 година, согласно Законот за урбанистичко планирање („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.32/20), за Урбанистички проект вон опфат на урбанистички план од државно значење за формирање на ГП 2 за изградба на фотоволтаична електрана, КО Сушево, Општина Штип, Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство Ве известува со следното: Согласно доставената документација и увидот во истата констатирано е дека:

Предметното земјиште на КП 1/10, викано место Корија, катастарска култура пасиште, катастарска класа 5 со Имотен лист бр.100 за КО Сушево е во приватна сопственост. Г9.з.Други факти чие прибележување е предвидено со закон: ПРАВО НА КОРИСТЕЊЕ, УПРАВУВАЊЕ, РАСПОЛАГАЊЕ МИНИСТЕРСТВО ЗА ОДБРАНА НА РМ

Предметното земјиште на КП 1/9, викано место Корија, катастарска култура пасиште, катастарска класа 5 со Имотен лист бр.101 за КО Сушево е во приватна сопственост.

Со почит,

Помошник Раководител на Сектор
Аднан Алиџи

Изработил: Момчило Петровски
Контролирал: Розе Димовска

Република Северна Македонија
Министерство за земјоделство,
шумарство и водостопанство

Republika e Maqedonisë së Veriut
Ministria e Bujqësisë, Pylltarisë
dhe Ekonomisë së Ujërave

СЕКТОР ЗА РЕГИСТРИРАЊЕ, УПРАВУВАЊЕ, УНАПРЕДУВАЊЕ
И ПРОДАЖБА НА ЗЕМЈОДЕЛСКО ЗЕМЈИШТЕ ВО ДРЖАВНА СОПСТВЕНОСТ

30. 08 2024

АРХИВСКИ БРОЈ: 40 – 8808 / 2

ДО: ГРАДЕЖЕН ИНСТИТУТ

ПРЕДМЕТ: Известување

Почитувани,

Во врска со вашето Барање на податоци под бр.1005-266/62 од 26.08.2024 година, согласно Законот за урбанистичко планирање („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.32/20), за Урбанистички проект вон опфат на урбанистички план од државно значење за формирање на ГП 3 за изградба на фотоволтаична електрана, КО Сушево, Општина Штип, Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство Ве известува со следното: Согласно доставената документација и увидот во истата констатирано е дека:

Предметното земјиште на КП 1/10, викано место Корија, катастарска култура пасиште, катастарска класа 5 со Имотен лист бр.100 за КО Сушево е во приватна сопственост. Г9.з.Други факти чие прибележување е предвидено со закон: ПРАВО НА КОРИСТЕЊЕ, УПРАВУВАЊЕ, РАСПОЛАГАЊЕ МИНИСТЕРСТВО ЗА ОДБРАНА НА РМ

Предметното земјиште на КП 1/9, викано место Корија, катастарска култура пасиште, катастарска класа 5 со Имотен лист бр.101 за КО Сушево е во приватна сопственост.

Предметното земјиште на КП 4, викано место Косена Чешма, катастарска култура нива, катастарска класа 5 со Имотен лист бр.99 за КО Сушево е во приватна сопственост.

Со почит,

Помошник Раководител на Сектор
Аднан Али

Изработил: Момчило Петровски
Контролирал: Розе Димовска

Република Северна Македонија
Министерство за земјоделство,
шумарство и водостопанство

Republika e Maqedonisë së Veriut
Ministria e Bujqësisë, Pylltarisë
dhe Ekonomisë së Ujërave

СЕКТОР ЗА РЕГИСТРИРАЊЕ, УПРАВУВАЊЕ, УНАПРЕДУВАЊЕ
И ПРОДАЖБА НА ЗЕМЈОДЕЛСКО ЗЕМЈИШТЕ ВО ДРЖАВНА СОПСТВЕНОСТ

30. 08 2024

АРХИВСКИ БРОЈ: 40 – 8811 / 2

ДО: ГРАДЕЖЕН ИНСТИТУТ

ПРЕДМЕТ: Известување

Почитувани,

Во врска со вашето Барање на податоци под бр.1005-266/63 од 26.08.2024 година, согласно Законот за урбанистичко планирање („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.32/20), за Урбанистички проект вон опфат на урбанистички план од државно значење за формирање на ГП 4 за изградба на фотоволтаична електрана, КО Сушево, Општина Штип, Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство Ве известува со следното: Согласно доставената документација и увидот во истата констатирано е дека:

Предметното земјиште на КП 1/10, викано место Корија, катастарска култура пасиште, катастарска класа 5 со Имотен лист бр.100 за КО Сушево е во приватна сопственост. Г9.з.Други факти чие прибележување е предвидено со закон: ПРАВО НА КОРИСТЕЊЕ, УПРАВУВАЊЕ, РАСПОЛАГАЊЕ МИНИСТЕРСТВО ЗА ОДБРАНА НА РМ

Предметното земјиште на КП 1/9, викано место Корија, катастарска култура пасиште, катастарска класа 5 со Имотен лист бр.101 за КО Сушево е во приватна сопственост.

Со почит,

Помошник Раководител на Сектор
Аднан Алиџи

Изработил: Момчило Петровски
Контролирал: Розе Димовска

Република Северна Македонија
Министерство за земјоделство,
шумарство и водостопанство

Republika e Maqedonisë së Veriut
Ministria e Bujqësisë, Pylltarisë
dhe Ekonomisë së Ujërave

СЕКТОР ЗА РЕГИСТРИРАЊЕ, УПРАВУВАЊЕ, УНАПРЕДУВАЊЕ
И ПРОДАЖБА НА ЗЕМЈОДЕЛСКО ЗЕМЈИШТЕ ВО ДРЖАВНА СОПСТВЕНОСТ

30. 08 2024

АРХИВСКИ БРОЈ: 40 – 8810 / 2
ДО: ГРАДЕЖЕН ИНСТИТУТ
ПРЕДМЕТ: Известување

Почитувани,

Во врска со вашето Барање на податоци под бр.1005-266/64 од 26.08.2024 година, согласно Законот за урбанистичко планирање („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.32/20), за Урбанистички проект вон опфат на урбанистички план од државно значење за формирање на ГП 5 за изградба на фотоволтаична електрана, КО Сушево, Општина Штип, Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство Ве известува со следното: Согласно доставената документација и увидот во истата констатирано е дека:

Предметното земјиште на КП 1/10, викано место Корија, катастарска култура пасиште, катастарска класа 5 со Имотен лист бр.100 за КО Сушево е во приватна сопственост. Г9.з.Други факти чие прибележување е предвидено со закон: ПРАВО НА КОРИСТЕЊЕ, УПРАВУВАЊЕ, РАСПОЛАГАЊЕ МИНИСТЕРСТВО ЗА ОДБРАНА НА РМ

Предметното земјиште на КП 1/9, викано место Корија, катастарска култура пасиште, катастарска класа 5 со Имотен лист бр.101 за КО Сушево е во приватна сопственост.

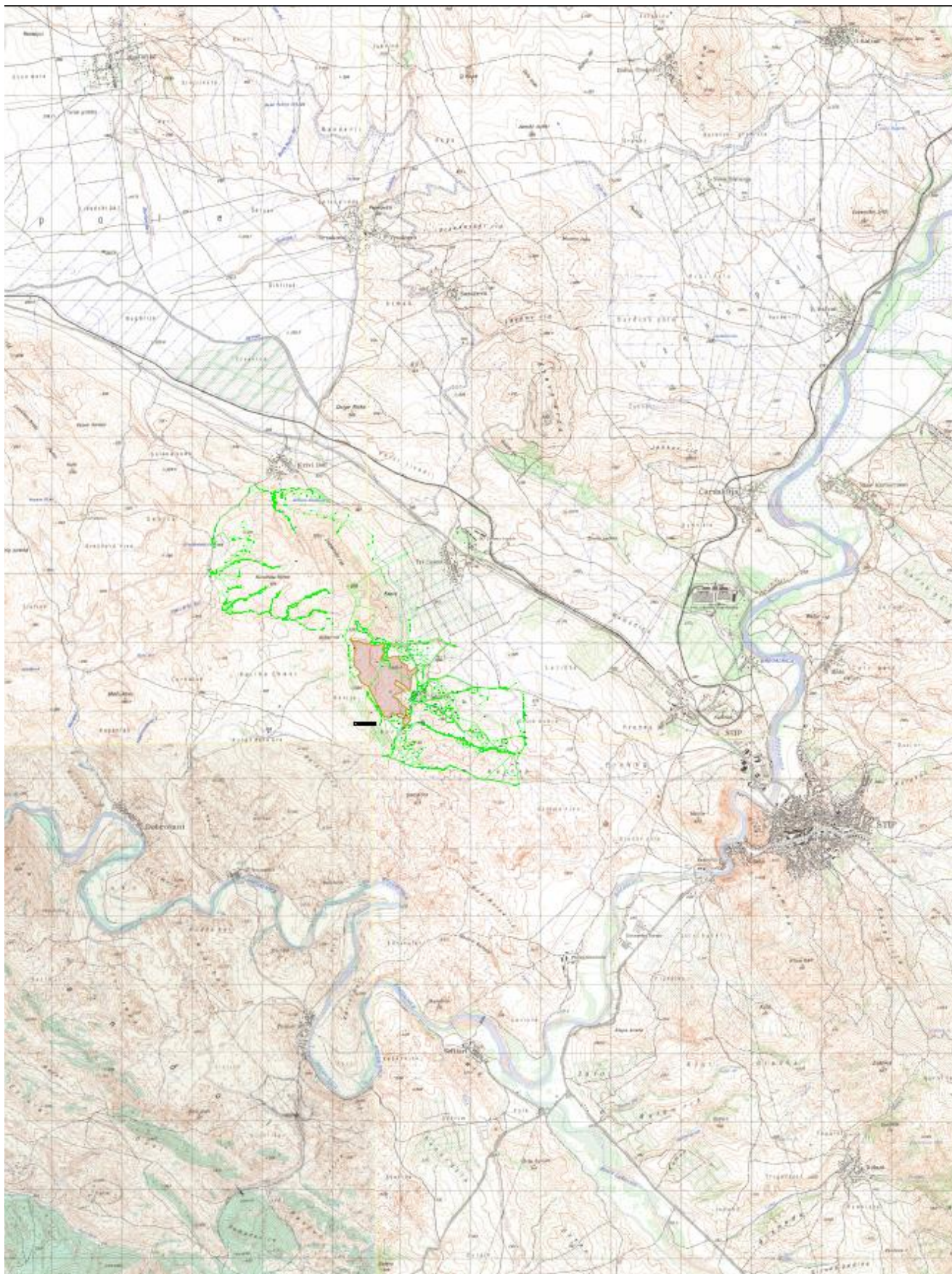
Со почит,

Помошник Раководител на Сектор
Аднан Али

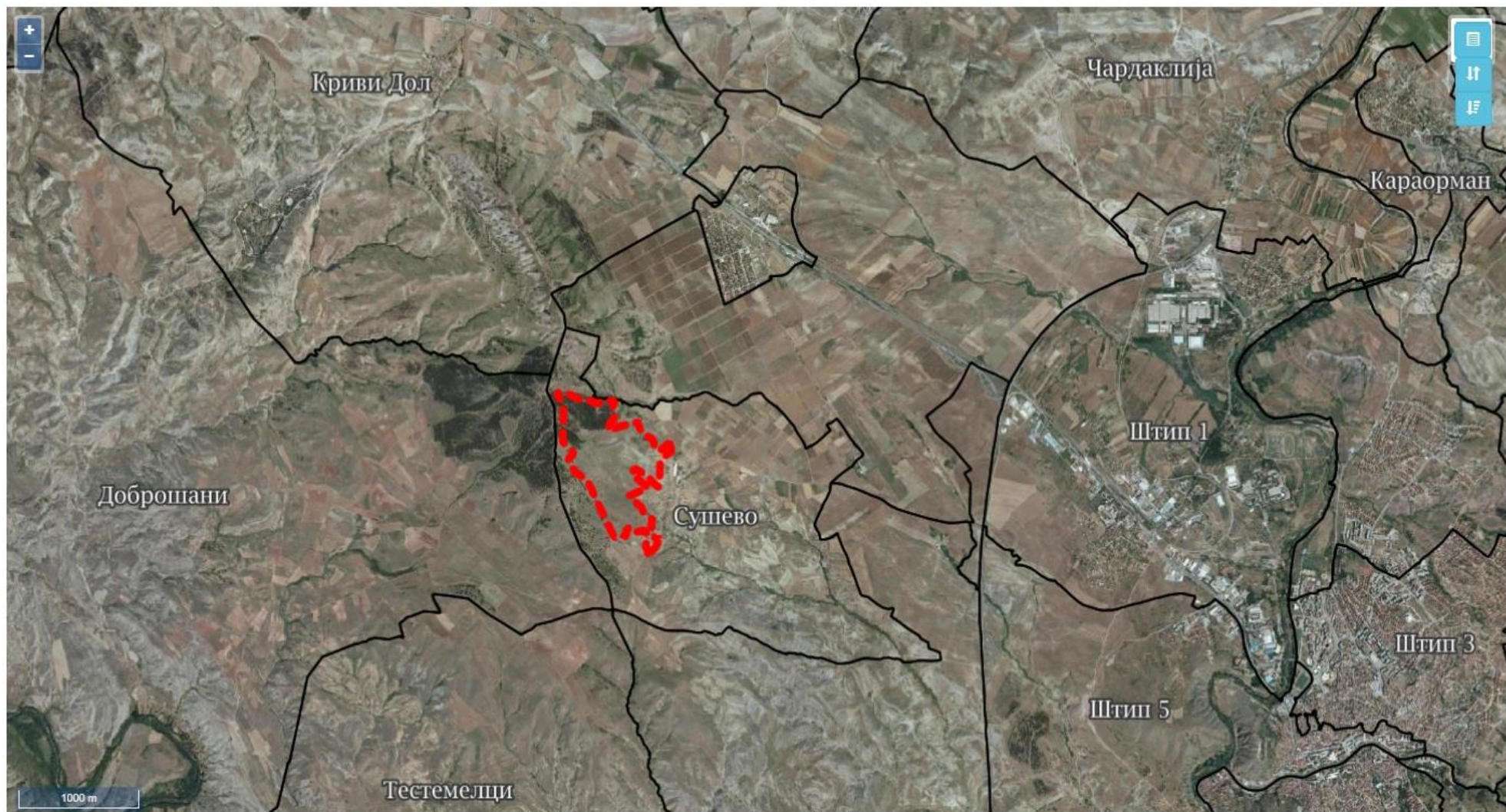

Изработил: Момчило Петровски
Контролирал: Розе Димовска

Прилог 20 Ситуација-топографска карта на локацијата

Прилог 21 Ситуација- широко опкружување на локацијата

Прилог 22 Уверение за положен стручен испит за стекнување статус експерт за
стратегиска оцена на животната средина

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
МИНИСТЕРСТВО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА
И ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ

Број 12-4323/2
Датум: 03-06-2024 година

УВЕРЕНИЕ

за положен стручен испит за стекнување на
статус експерт за стратегиска оцена на животната средина

Дуданова Лазаревска Костадин Габриела родена на 11.04.1969 година во Винаца, дипломирала на ден 26.03.1993 година на Текстилно-технолошки факултет во Загреб, Р. Хрватска, го положи стручниот испит за експерт за стратегиска оцена на животната средина на ден 31.01.2017 година, се стекна со статус на експерт за стратегиска оцена на животната средина, ги исполнува условите утврдени во член 23 став (3), член 72 став (1), а во врска со член 27 став (2) и (3) од измените и дополнувањето на Законот за животна средина („Службен весник на РСМ“ бр. 89/22), и се стекна со правото да биде вклучена во Листата на експерти за стратегиска оцена на животната средина што ја води Министерството за животна средина и просторно планирање на Република Северна Македонија.

Министерство за животна средина и
просторно планирање

Министер
Каја Чукова

Со цел навремено да се согледаат евентуалните влијанија врз животната средина и здравјето на луѓето, како и социо економските аспекти од реализација на ИЗВЕШТАЈ ЗА СТРАТЕГИСКА ОЦЕНА НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА ЗА ПЛАНСКА ПРОГРАМА ЗА ИЗРАБОТКА НА УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН ОД ДРЖАВНО ЗНАЧЕЊЕ ЗА ИЗГРАДБА НА ФОТОВОЛТАИЧНА ЕЛЕКТРАНА СО НАМЕНА Е1.13 НА ДЕЛ ОД КП 1/1 И КП 4, КО СУШЕВО, ОПШТИНА ШТИП, согласно член 65, став 2 од Законот за животна средина („Сл. Весник на РМ“ бр. 53/05, 81/05, 24/07, 159/08, 83/09, 48/10, 124/10, 51/11, 123/12, 93/13, 187/13, 42/14, 44/15, 129/15, 192/15, 39/16 и 99/18, 89/22, 171/22 и 3/25), потребно е спроведување на Стратегиска оцена на животната средина. Извештајот за Стратегиска оцена е потпишан од Експерт за Стратегиска оцена на влијанието врз животната средина (видено од Копија на Уверение, дадено во прилог). Извештајот за Стратегиска оцена на влијание го изработи м-р Габриела Дуданова Лазаревска, дипл.инж.техн.

Горенаведениот извештај за стратегиска оцена на животната средина согласно член 66 став (5) од Законот за животна средина е потпишан од лице кое е вклучено во листата на експерти за стратегиска оцена на влијанието врз животната средина која ја води Министерството за животна средина и просторно планирање. Како доказ за истото во прилог на извештајот е дадена копија на Уверение со број 12-4323/2 од 03.06.2024 година дадена од страна на Министерството за животна средина и просторно планирање.

Изработил

М-р Габриела Дуданова Лазаревска, дипл.инж.техн.

Експерт за стратегиска оцена на животната средина